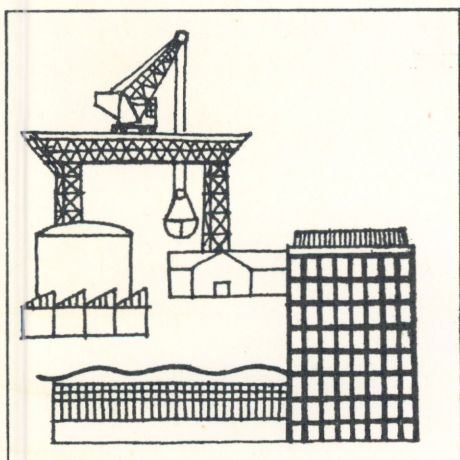

STATISTISKE ANALYSER

REGNSKAPSANALYSE

INDUSTRI OG
ENGROSHANDEL

ACCOUNTING ANALYSIS

MANUFACTURING AND
WHOLESALE TRADE

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS
OSLO - NORWAY

På side 13 skal linje 15 rettes til:

Vi kaller disse "identiske foretak", og de omfatter i alt 474 foretak med til sammen 178 396 syssel-

På side 64 skal siste linje rettes til:

S u m 29 779 80,6

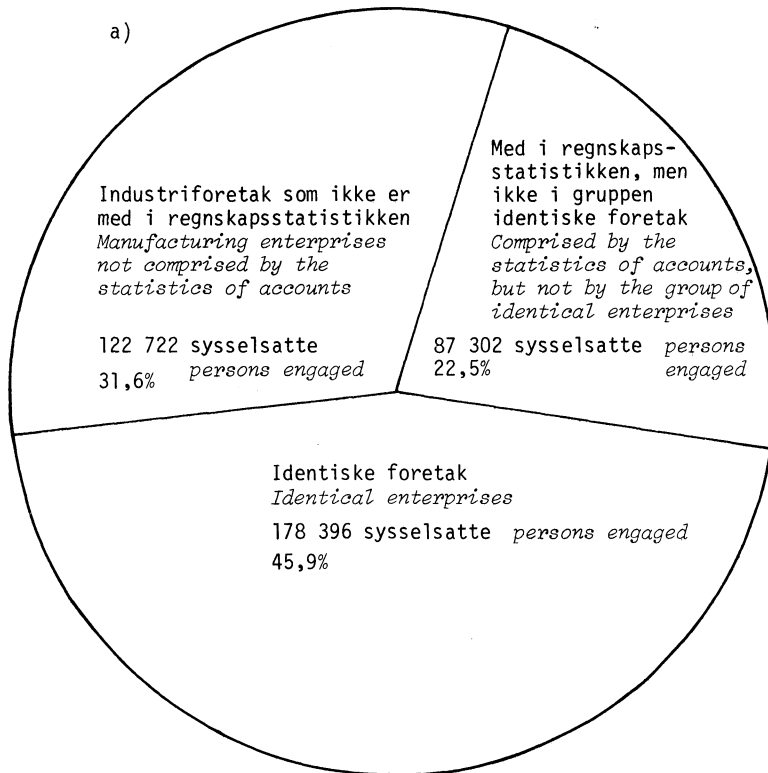
Side 62 skal rettes til:

62

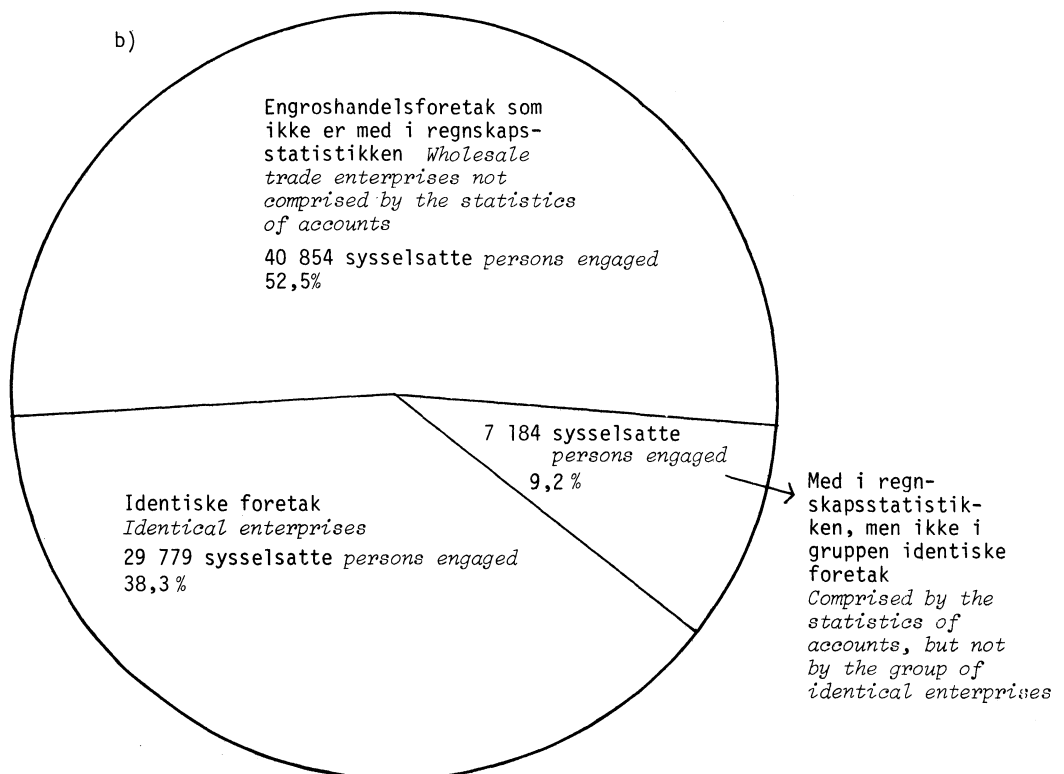
Tabell I. Omfanget av regnskapsanalysen. Dekningsprosenten. Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	Sysselsetting	
	Identiske foretak	Identical enterprises
	I alt Total	I prosent av alle foretak i regnskapsstatistikken As percentage of all enterprises in accounting statistics
		Pst.
Bergverksdrift	3 161	57,7
Produksjon av næringsmidler	20 036	64,1
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	3 485	63,9
Produksjon av tekstilvarer	6 795	69,3
Produksjon av klær, unntatt skotøy	4 842	61,9
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	1 015	56,6
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	4 072	50,3
Produksjon av møbler og innredninger av tre	1 766	41,0
Treforedling	16 373	76,1
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	13 945	65,7
Produksjon av kjemiske råvarer	7 226	97,0
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	3 615	33,1
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	2 632	87,4
Produksjon av plastvarer	960	46,1
Produksjon av keramiske produkter	1 760	100,0
Produksjon av glass og glassvarer	2 354	100,0
Produksjon av mineralske produkter ellers	3 973	72,5
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	13 883	75,5
Produksjon av ikke jernholdige metaller	5 956	51,7
Produksjon av metallvarer	7 359	55,5
Produksjon av maskiner	7 895	53,3
Produksjon av elektriske apparater og materiell ..	16 676	89,7
Produksjon av transportmidler	27 321	74,1
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	1 296	52,9
S u m	178 396	67,1

Figur 1. Sysselsetting i industri- og engroshandelsforetak 1972
Persons employed in mining, manufacturing and wholesale trade 1972

Totalt i industriforetak Total in industrial enterprises
388 420 sysselsatte persons engaged

Totalt i engroshandelsforetak Total in wholesale trade enterprises
77 817 sysselsatte persons engaged

STATISTISKE ANALYSER NR. 12

REGNSKAPSANALYSE

INDUSTRI OG ENGROSHANDEL

ACCOUNTING ANALYSIS

Manufacturing and Wholesale Trade

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1974

ISBN 82-537-0403-8

FORORD

Denne publikasjonen inneholder en videre bearbeiding av det materialet som er lagt fram i regnskapsstatistikkpublikasjonene for årene 1968-1972, med hovedvekt på 1970-1972. Beregningene tar sikte på å vise hvordan den økonomiske situasjon for de store industri- og engroshandelsforetakene har endret seg i de fem årene. Foretakenes økonomi er beskrevet ved hjelp av en rekke mål for rentabilitet, likviditet, soliditet og finansieringsforhold. For bedre å få fram hovedtrekkene har en i stor utstrekning nyttet diagrammer i framstillingen.

Materialet er delt etter nærings- og størrelsesgrupper, slik at det enkelte foretak lett kan finne fram til sin gruppes gjennomsnittsdata, og danne normtall ut fra dette. Med mindre annet er oppgitt, gjelder alle tallrekkene for foretak som er sammenliknbare over hele perioden. Ved fusjoner har en forsøkt så langt som mulig å få sammenliknbare tall, men i noen tilfelle har en måttet utelate fusjonerte foretak.

Publikasjonen er en videreføring av Statistiske analyser nr. 3: "Rentabilitet og kapitalstruktur i store industriforetak", som gir mer detaljerte tall for årene 1968-1970.

Konsulentene Arne Lien og Truls Evensen har utarbeidd publikasjonen i nært samarbeid med byråsjef Tormod Andreassen.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 4. september 1974

Odd Aukrust

Tormod Andreassen

PREFACE

The present publication contains a more comprehensive analysis of the data previously published in the publications Statistics of Accounts for the years 1968 through 1972, with an emphasis on 1970 through 1972. The purpose of the analysis is to show how the financial situation of large enterprises in manufacturing and wholesale trade industries has changed during these five years. The financial situation is described by measures such as rentability, liquidity, solidity, and financing. In order better to describe the traits, graphs have been extensively used in the presentation.

The data have been sorted according to major industry group and the number of persons engaged, so that the individual enterprise may easily find the average data of its group, and make comparisons from this. Unless otherwise stated, all figures are given for enterprises which are comparable over the whole period. In case of fusions one has tried, as far as possible, to get comparable data, but in some cases fused enterprises have had to be excluded.

The publication is a continuation of Statistiske analyser no. 3: "Profit rates and composition of assets and liabilities for large manufacturing enterprises", which gives detailed data for the years 1968 through 1970.

The publication has been prepared by Mr. Arne Lien and Mr. Truls Evensen in close co-operation with Mr. Tormod Andreassen.

Central Bureau of Statistics, Oslo, 4 September 1974

Odd Aukrust

Tormod Andreassen

INNHold

	Side
 T a b e l l r e g i s t e r	
1. Teksttabeller	7
2. Vedleggstabeller	8
F i g u r r e g i s t e r	11
I. Innledning	13
1. Datamaterialet	13
2. Om regnskapsanalyse	17
3. Årsregnskap og endringer i prisnivået	18
II. Analyse av foretakenes økonomiske situasjon og utvikling	19
1. Rentabilitet	19
2. Soliditet	35
a) Gruppering av balansen	35
b) Forholdstall	36
3. Likviditet	44
4. Finansieringsanalyse	51
5. Oppsummering	57
Sammendrag på engelsk	59
T a b e l l v e d l e g g	62
 V e d l e g g	
1. Definisjon av forholdstall	109
2. Regnskapspostene på norsk og engelsk	111
3. Skjema for Regnskapsstatistikk 1972	117
4. Tidligere utkommet	125
5. Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå siden 1. juli 1973	127
6. Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)	131

S t a n d a r d t e g n

- .. Oppgave mangler
- : Tall kan ikke offentliggjøres
- 0 Mindre enn en halv av den brukte enhet

CONTENTS

Page

I n d e x o f t a b l e s	
1. Tables in the survey	9
2. Tables in the appendix	10
I n d e x o f f i g u r e s	12
I. Introduction	13
1. The data	13
2. Financial analysis	17
3. Accounting and changes in the price level	18
II. Analysis of the financial situation and development of the enterprises	19
1. Profit	19
2. Solidity	35
a) Grouping of assets and liabilities	35
b) Measures	36
3. Liquidity	44
4. Source and application of funds	51
5. Summary	57
English summary	59
A p p e n d i x o f t a b l e s	62
A p p e n d i c e s	
1. Definitions of financial measures	109
2. The accounting items in Norwegian and English	111
3. The questionnaire used for the Statistics of Accounts 1972	117
4. Previously issued	123
5. Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 July 1973	127
6. Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)	131

Explanations of Symbols

- .. Data not available
- : Not for publication
- 0 Less than half of
unit employed

TABELLREGISTER

1. Teksttabeller

	Side
I. Innledning	13
1. Resultatregnskap 1972 med posthenvisning til skjemaet	15
2. Balanseoppstilling 31/12 1972 med posthenvisning til skjemaet	16
II. Analyse av foretakenes økonomiske situasjon og utvikling	19
RENTABILITET	
3. Egenkapitalrentabilitet 1968-1972 for alle foretak med i regnskapsstatistikken. Bergverksdrift og industri	21
4. Totalrentabilitet før skatt, resultatgrad og kapitalens omløpshastighet for bergverksdrift og industri	28
5. Kapital pr. sysselsatt. Bergverksdrift og industri	28
6. Totalrentabilitet før skatt, resultatgrad og kapitalens omløpshastighet for engros-handel	29
7. Egenkapitalrentabiliteten i noen av de største næringsgruppene	32
8. Totalrentabiliteten etter skatt for noen av de største næringsgruppene	33
9. Totalrentabilitet før skatt (TR), resultatgrad (RG) og kapitalens omløpshastighet (KO) for noen av de største næringsgruppene	34
SOLIDITET	
10. Fordelingen av anvendt kapital i prosent av totalkapitalen. Bergverksdrift og industri ..	37
11. Fordelingen av anvendt kapital i prosent av totalkapitalen. Engroshandel	37
12. Fordelingen av anskaffet kapital i prosent av totalkapitalen. Bergverksdrift og industri	38
13. Fordelingen av anskaffet kapital i prosent av totalkapitalen. Engroshandel	38
LIKVIDITET	
14. Likviditetsgrad 1 og 2	45
15. Likviditetsgrad 1 forutsatt nedskrivning av varebeholdningen	45
16. Gjennomsnittlig oppnådd og ytt kreditt-tid for alle industriforetak 1967-1972 og for identiske industriforetak 1970-1972	47
17. Gjennomsnittlig oppnådd og ytt kreditt-tid. Engroshandel	48
18. Næringsgrupper med høyeste og laveste kreditt-tid	49
19. Driftskapitalens andel av totalkapitalen i noen av de største næringene	50
FINANSIERINGSANALYSE	
20. Langsiktig finansieringsforhold. Bergverksdrift og industri	55
21. Langsiktig finansieringsforhold etter sysselsettingsgruppe. Bergverksdrift og industri ..	55
22. Langsiktig finansieringsforhold for enkelte store næringsgrupper i bergverk og industri ..	56
23. Langsiktig finansieringsforhold etter sysselsettingsgruppe. Engroshandel	56

2. Vedleggstabeller

	Side
I. Omfanget av regnskapsanalysen. Dekningsprosenter. Bergverksdrift og industri	62
II. Omfanget av regnskapsanalysen. Dekningsprosenter. Engroshandel	64
III. Tallet på identiske foretak og sysselsetting etter næringsgruppe og sysselsettingsgruppe 1972. Bergverksdrift og industri	66
IV. Tallet på identiske foretak og sysselsetting etter næringsgruppe og sysselsettingsgruppe 1972. Engroshandel	68
V. Resultatregnskap	69
VI. Balanseoppstilling	70
VII. Noen beregnede hovedtall etter næringsgruppe. Bergverksdrift og industri	72
a) Egenkapitalrentabilitet	72
b) Totalrentabilitet etter skatt	72
c) Totalrentabilitet før skatt	73
d) Resultatgrad	73
e) Kapitalens omløpshastighet	74
f) Gjeldsrentegrad	74
g) Gjennomsnittlig rente på fremmedkapital	75
h) Likviditetsgrad 1	76
i) Likviditetsgrad 2	76
j) Gjennomsnittlig kreditt-tid ytt til kunder	77
k) Gjennomsnittlig kreditt-tid oppnådd fra leverandører	77
l) Ytt ÷ oppnådd kreditt-tid	78
m) Driftskapitalens andel av totalkapitalen	78
n) Langsiktig finansieringsforhold	79
o) Utnyttet kassekreditt og byggelån 31/12 1972	79
VIII. Noen beregnede hovedtall etter næringsgruppe. Engroshandel	80
(a-o som for tabell VII.)	
IX. Diverse kostnadsarter og overskott før skatt i prosent av totale utgifter og overføringer. Bergverksdrift og industri	84
X. Diverse kostnadsarter og overskott før skatt i prosent av totale utgifter og overføringer. Engroshandel	88
XI. Visse aktiva- og passivagrupper i prosent av totalkapitalen. Bergverksdrift og industri	90
XII. Visse aktiva- og passivagrupper i prosent av totalkapitalen. Engroshandel	94
XIII. Finansieringsanalyse etter næringsgruppe. Bergverksdrift og industri	96
XIV. Finansieringsanalyse etter næringsgruppe. Engroshandel	104

INDEX OF TABLES

1. Tables in the survey

	Page
I. Introduction	13
1. Profit and loss account 1972 with item reference to the questionnaire	15
2. Balance sheet 31/12 1972 with item reference to the questionnaire	16
II. Analysis of the financial situation and development of the enterprises	19
RENTABILITY	
3. Return on equity 1968-1972 for all enterprises comprised by the statistics of accounts. Mining and manufacturing	21
4. Return on capital before taxes, profit margin and capital turnover in mining and manufacturing	28
5. Capital per person engaged. Mining and manufacturing	28
6. Return on capital before taxes, profit margin and capital turnover in wholesale trade	29
7. Return on equity in some of the larger industries	32
8. Return on capital after taxes for some of the larger industries	33
9. Return on capital before taxes (TR), profit margin (RG) and capital turnover (K0) for some of the larger industries	34
SOLIDITY	
10. Different groups of assets as percentage of total assets. Mining and manufacturing	37
11. Different groups of assets as percentage of total assets. Wholesale trade	37
12. Liabilities and equity as percentage of total capital. Mining and manufacturing	38
13. Liabilities and equity as percentage of total capital. Wholesale trade	38
LIQUIDITY	
14. Bankers ratio and the acid test	45
15. Bankers ratio assuming stock is written down	45
16. Average time of credit obtained and afforded for all manufacturing enterprises 1967-1972 and for all identical manufacturing enterprises 1970-1972	47
17. Average time of credit obtained and afforded. Wholesale trade	48
18. Industries with the longest and the shortest time of credit	49
19. Working capital as percentage of total capital in some of the larger industries	50
SOURCE AND APPLICATION OF FUNDS	
20. Long term financing measure. Mining and manufacturing	55
21. Long term financing measure by size of enterprise according to persons engaged. Mining and manufacturing	55
22. Long term financing measure for some of the larger industries in mining and manufacturing.	56
23. Long term financing measure by size of enterprise according to persons engaged. Wholesale trade	56

2. Tables in the appendix

	Page
I. The scope of the analysis. Percentages. Mining and manufacturing	62
II. The scope of the analysis. Percentages. Wholesale trade	64
III. Number of identical enterprises and persons engaged by major industry group and size of enterprise according to persons engaged 1972. Mining and manufacturing	66
IV. Number of identical enterprises and persons engaged by industry group and size of enterprise according to persons engaged 1972. Wholesale trade	68
V. Profit and loss account	69
VI. Balance sheet	70
VII. Some calculated principal measures by major industry group. Mining and manufacturing ..	72
a) Return on equity	72
b) Return on capital after taxes	72
c) Return on capital before taxes	73
d) Profit margin	73
e) Capital turnover	74
f) Interest margin	74
g) Average interest rate on liabilities	75
h) Bankers ratio	76
i) Acid test	76
j) Average time of credit given to customers	77
k) Average time of credit obtained from suppliers	77
l) Afforded + obtained time of credit	78
m) Working capital as percentage of total capital	78
n) Long-term financing measure	79
o) Drawn on current account and building loans 31/12 1972	79
VIII. Some calculated principal figures by industry group. Wholesale trade	80
(a-o as for table VII.)	
IX. Certain costs and net profit before taxes as percentage of total costs and transfers. Mining and manufacturing	84
X. Certain costs and net profit before taxes as percentage of total costs and transfers. Wholesale trade	88
XI. Certain groups of assets and liabilities as percentage of total capital. Mining and manufacturing	90
XII. Certain groups of assets and liabilities as percentage of total capital. Wholesale trade	94
XIII. Source and application of funds by major industry group. Mining and manufacturing	96
XIV. Source and application of funds by industry group. Wholesale trade	104

FIGURREGISTER

Side

Kap. I

Figur

1. Sysselsetting i industri- og engroshandelsforetak 1972 14

Kap. II

Figur

RENTABILITET

2. Rentabilitetsutviklingen i bergverksdrift og industri 22
3. Rentabilitetsutviklingen i engroshandel 23
4. Absolutt og relativ avkastning på egenkapital og totalkapital i milliarder kroner og prosent. Bergverksdrift og industri 24
5. Absolutt og relativ avkastning på egenkapital og totalkapital i milliarder kroner og prosent. Engroshandel 24
6. Antall foretak og sysselsettingen i foretakene etter rentabilitet. Bergverksdrift og industri 25
7. Antall foretak og sysselsettingen i foretakene etter rentabilitet. Engroshandel 27
8. Egenkapitalrentabilitet etter sysselsettingsgruppe. Bergverksdrift og industri 30
9. Totalrentabilitet før skatt etter sysselsettingsgruppe. Bergverksdrift og industri 30
10. Resultatgrad etter sysselsettingsgruppe. Bergverksdrift og industri 30
11. Kapitalens omløpshastighet etter sysselsettingsgruppe. Bergverksdrift og industri 30
12. Egenkapitalrentabilitet etter sysselsettingsgruppe. Engroshandel 31
13. Totalrentabilitet før skatt etter sysselsettingsgruppe. Engroshandel 31
14. Resultatgrad etter sysselsettingsgruppe. Engroshandel 31
15. Kapitalens omløpshastighet etter sysselsettingsgruppe. Engroshandel 31

SOLIDITET

16. Fordeling av passiva i prosent av totalkapital og i milliarder kroner. Bergverksdrift og industri 39
17. Fordeling av passiva i prosent av totalkapital og i milliarder kroner. Engroshandel ... 39
18. Egenkapitalandelens utvikling for noen større næringsgrupper 41
19. Egenkapitalandelen 1/1 1970 og 31/12 1972. Antall foretak og antall sysselsatte. Bergverksdrift og industri 42
20. Egenkapitalandelen 1/1 1970 og 31/12 1972. Antall foretak og antall sysselsatte. Engroshandel 43

LIKVIDITET

21. Likviditetsgrad 1 og 2 for noen større næringer 46

FINANSIERINGSANALYSE

22. Anvendelse og anskaffelse av kapital. Bergverksdrift og industri 53
23. Anvendelse og anskaffelse av kapital. Engroshandel 54

INDEX OF FIGURES

Page

Chapter I

Figure

1. Persons employed in mining, manufacturing and wholesale trade 1972 14

Chapter II

Figure

RENTABILITY

2. Profits in mining and manufacturing 22
3. Profits in the wholesale trade 23
4. Absolute and relative return on equity and capital in billion kroner and per cent.
Mining and manufacturing 24
5. Absolute and relative return on equity and capital in billion kroner and per cent.
Wholesale trade 24
6. Number of enterprises and number of persons engaged by return on capital. Mining and
manufacturing 25
7. Number of enterprises and number of persons engaged by return on capital. Wholesale
trade 27
8. Return on equity by size of enterprise according to persons engaged. Mining and
manufacturing 30
9. Return on capital before taxes by size of enterprise according to persons engaged.
Mining and manufacturing 30
10. Profit margin by size of enterprise according to persons engaged. Mining and
manufacturing 30
11. Capital turnover by size of enterprise according to persons engaged. Mining and
manufacturing 30
12. Return on equity by size of enterprise according to persons engaged. Wholesale trade . 31
13. Return on capital before taxes by size of enterprise according to persons engaged.
Wholesale trade 31
14. Profit margin by size of enterprise according to persons engaged. Wholesale trade 31
15. Capital turnover by size of enterprise according to persons engaged. Wholesale trade . 31

SOLIDITY

16. Liabilities and equity as percentage of total capital and in billion kroner. Mining
and manufacturing 39
17. Liabilities and equity as percentage of total capital and in billion kroner. Mining
and manufacturing 39
18. Equity as percentage of total capital in some larger industries 41
19. Equity as percentage of total capital 1/1 1970 and 31/12 1972. Number of enterprises
and persons engaged. Mining and manufacturing 42
20. Equity as percentage of total capital 1/1 1970 and 31/12 1972. Number of enterprises
and persons engaged. Wholesale trade 43

LIQUIDITY

21. Bankers ratio and the acid test for some larger industries 46

SOURCE AND APPLICATION OF FUNDS

22. Source and application of funds. Mining and manufacturing 53
23. Source and application of funds. Wholesale trade 54

I. INNLEDNING

1. Datamaterialet

Siden den første årlige Regnskapsstatistikk for bergverksdrift og industri utkom i 1967, har omfanget flere ganger blitt utvidd. Statistikken har dekket følgende foretak:

- 1967-1970: Private ikke-personlige foretak med over 100 sysselsatte.
- 1971: Alle foretak, uansett eierforhold, med mer enn 100 sysselsatte.
- 1972: Som i 1971, men sysselsettingsgrensen senket til 50.

Den forrige regnskapsanalysepublikasjonen, "Rentabilitet og kapitalstruktur i store industriforetak", som omfattet årene 1968-1970, var basert på totaltall for hvert enkelt år. Dette kunne vi gjøre fordi utvalget av foretak var temmelig konstant i de tre årene, med henholdsvis 544, 545 og 543 foretak i utvalget. I denne publikasjonen der vi konsentrerer oss om årene 1970-1972, derimot, kan vi ikke bruke en så enkel utvalgsmetode, nettopp fordi regnskapsstatistikkenes omfang har gjennomgått en så sterk utvidelse i de siste årene. Vi har derfor valgt å skille ut de foretak som har vært med i statistikken i alle årene 1970, 1971 og 1972, og bruke disse som grunnlag for analysen. Vi kaller disse "identiske foretak", og de omfatter i alt 474 foretak med til sammen 179 644 sysselsatte i 1972 (ubetydelig flere foretak i 1970 og 1971 p.g.a. fusjoner). De er alle private, ikke-personlige foretak (aksjeselskaper, andelslag) fordi det var den eneste gruppen som var med i 1970, dvs. startåret for denne analysen. Hvis ikke annet er oppgitt, gjelder alle figurer og tabeller for identiske foretak.

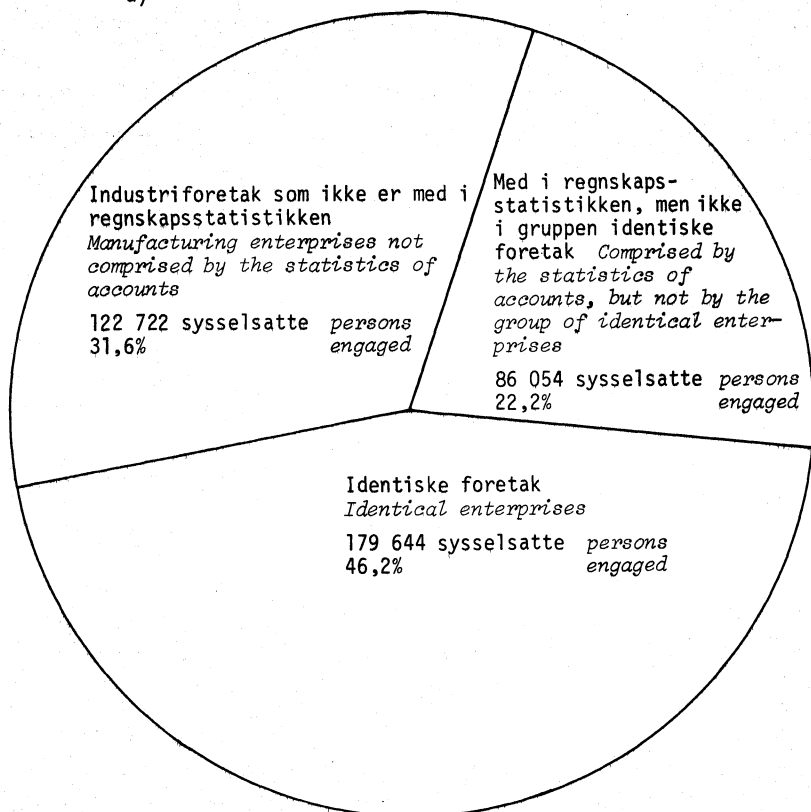
I denne publikasjonen har vi også tatt med engroshandelen. For denne næringen ble data til regnskapsstatistikken første gang samlet inn i 1970 (data for dette året er ikke tidligere publisert). Også her har det vært en viss utvidelse i innsamlingsmaterialet:

- 1970: Private ikke-personlige foretak med over 50 sysselsatte.
- 1971-1972: Alle foretak, uansett eierforhold, med mer enn 50 sysselsatte.

Som for bergverksdrift og industri har vi skilt ut de foretak som er med i alle de tre årene 1970-1972, og brukt disse som grunnlag for analysen; det er i alt 163 foretak med 29 779 sysselsatte i 1972.

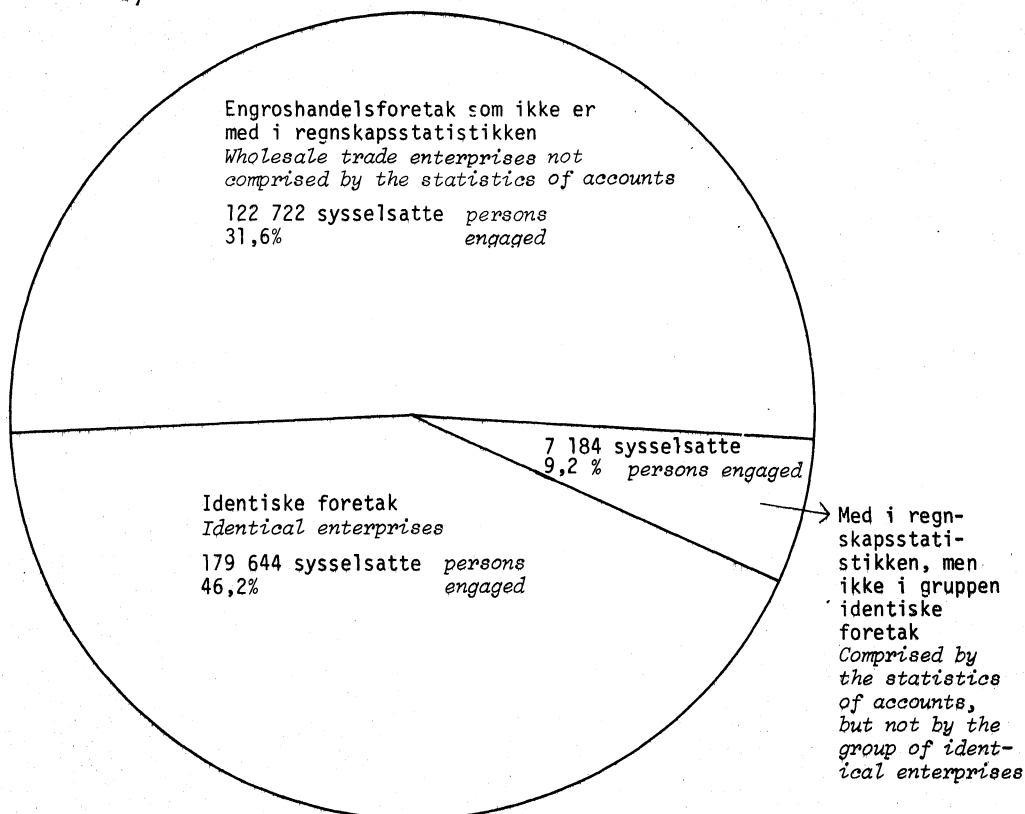
Figur 1. Sysselsetting i industri- og engroshandelsforetak 1972
Persons employed in mining, manufacturing and wholesale trade 1972

a)

Totalt i industriforetak *Total in industrial enterprises*
388 420 sysselsatte *persons engaged*

b)

Totalt i engroshandelsforetak *Total in wholesale trade enterprises*
77 817 sysselsatte *persons engaged*

Tabell 1. Resultatregnskap 1972 med posthenvisning til skjemaet. Mill.kr. *Profit and loss account 1972 with item reference to the questionnaire. Million kroner*

	Post på Regnskapsstatistikskjemaet ¹⁾ <i>Item numbers in the questionnaire¹⁾</i>	Bergverksdrift og industri <i>Mining and manufacturing</i>	Engroshandel <i>Wholesale trade</i>
1. Driftsinntekter <i>Operating income</i> ...		30 972,4	18 434,4
Øking i beholdning av ferdigvarer ²⁾ .	33-2	293,5	..
Omsetning	31	30 163,4	18 290,6
Diverse driftsinntekter	34, 41, 431	515,5	143,8
2. Driftsutgifter <i>Operating expenditure</i>		30 371,1	18 308,9
Nedgang i beholdning av råvarer	1-32	20,2	-39,6
Innkjøp	3	18 121,9	14 996,3
Lønninger og godtgjørelser	4, 5	6 438,5	1 250,5
Pensjonsutgifter	6	1 186,2	233,1
Administrasjons- og salgsutgifter ...	7, 8, 9.a, 9.b	1 790,1	813,4
Forsikringspremier	22	133,7	26,8
Avskrivninger på varige driftsmidler.	16	1 300,3	317,3
Diverse driftsutgifter	10, 12, 20, 21, 231	1 380,3	711,2
3. Driftsresultat <i>Operating profit</i> (1-2)		601,2	125,5
4. Finansielle inntekter <i>Financial income</i>		483,6	141,0
Renteinntekter, brutto	35	240,0	104,7
Utbytte av aksjer og parter	36	54,7	4,5
Agio, øvrige finansinntekter	433	188,9	31,8
5. Finansielle utgifter <i>Financial expenditure</i>		831,5	254,3
Gjeldsrenter, brutto	13	787,0	250,6
Agio, øvrige finansutgifter	233	44,5	3,7
6. Andre inntekter <i>Other income</i>		883,2	441,1
Husleie, eiendomsdrift	39-11	22,0	32,0
Diverse inntekter - overføringer etc.	432, 437	203,7	261,0
Gevinst ved salg av varige drifts- midler ²⁾	38-17	96,9	..
Tilbakeførte avsetninger til kort- siktige forpliktelser	37, 40, 438, 439, 461	257,4	98,9
Tilskott fra staten og tollrefusjoner	42	303,2	49,2
7. Andre utgifter <i>Other expenditure</i> ...		544,6	314,3
Diverse utgifter - overføringer etc.	232	145,0	122,7
Avsetninger til kortsiktige for- pliktelser	14.a, 14.b, 15, 237	360,7	191,6
Gaver og kontingenter ²⁾	18	38,8	..
8. Overskott før skatter <i>Net profit before taxes</i> (3+4-5+6-7)		592,0	139,0
9. Skatter til stat og kommune	19	197,7	78,9
10. Nettooverskott <i>Net profit after taxes</i> (8-9)		394,3	60,1
11. Overføringer og tilbakeføringer <i>Transfers</i>		601,0	143,3
Overført fra skattefrie fonds	44	141,1	35,5
Overført fra andre år og forrige år .	45.a, 45.b, 462	315,1	111,0
Oppskrivninger av finans- og real- kapital etc.	434, 435, 436	216,1	3,4
Nedskrivning av finans- og real- kapital	234, 236	71,3	6,5
12. Til disposisjon <i>At disposal</i> (10+11).		995,3	203,3
Utbytte	27	173,0	62,0
Skattefri fondsavsetning	28	100,4	32,7
Avsatt til andre fond og overført til neste år	29, 239	480,5	90,5
Oppskrivning av aksjekapital	235	179,7	16,7
Avsetning til åpningsavskrivning	238	61,7	1,4

1) Se vedlegg 3. 2) Spesifisert bare for bergverksdrift og industri.

1) See appendix 1 and 3. 2) Specified only for mining and manufacturing.

Tabell 2. Balanseoppstilling 31/12 1972 med posthenvisning til skjemaet. Mill.kr. *Balance sheet 31/12 1972 with item reference to the questionnaire. Million kroner*

	Post på Regnskapsstatistikkskjemaet ¹⁾ <i>Item numbers in the questionnaire ¹⁾</i>	Bergverksdrift og industri <i>Mining and manufacturing</i>	Engroshandel <i>Wholesale trade</i>
EIENDELER ASSETS			
1. Betalingsmidler (kontanter, bankinnskott på anfordring, postgiro) <i>Means of payment</i>	18, 19, 20	526,1	447,0
2. Kortsiktige fordringer <i>Short-term claims</i>		7 910,3	3 864,8
Kundefordringer, forskott til leverandører	15	5 660,7	3 370,8
Andre fordringer	16, 233	2 249,5	494,0
3. Andre omløpsmidler <i>Other current assets</i>		6 694,7	2 233,1
Bankinnskott på tid og opptjente, ikke forfalne renter	17, 22	344,5	67,6
Varebeholdning	9	6 350,2	2 165,5
4. Omløpsmidler, omsetningsformue (1+2+3) <i>Current assets</i>		15 131,1	6 544,9
5. Pengeplasseringer <i>Financial fixed assets</i>		2 512,4	402,3
Pantobligasjoner og andre gjeldsbrev	12	1 272,8	206,3
Ihendehaverobligasjoner	13	25,6	6,9
Aksjer og parter	14	1 214,1	189,0
6. Varige driftsmidler <i>Fixed tangible assets</i>		8 352,8	2 424,5
Jord- og skogeiendommer, gruver og tomter	1, 2, 3	566,3	
Bygninger og bygningsmessige anlegg	4	3 454,7	1 731,6
Transportmidler	6	282,2	137,8
Maskiner, inventar etc.	5, 8	3 212,5	256,1
Egne anlegg under utførelse	7	837,2	299,1
7. Andre aktiva <i>Other assets</i>		313,7	24,2
Patenter o.l., aktiverte omkostninger	11, 21	62,4	3,3
Boligeiendommer	231	251,3	21,0
8. Totalkapital <i>Total</i> (4+5+6+7)	93-29-10	26 310,1	9 395,9
GJELD OG EGENKAPITAL DEBT AND EQUITY			
9. Kortsiktig gjeld <i>Short-term liabilities</i>		10 337,5	4 943,5
Varegjeld, aksepter, forskott	44	6 798,9	3 098,8
Skyldige skatter etc.	45, 46a, 46b, 47	877,4	622,8
Avsetn. til kortsiktige forpliktelser	33b, 48-10	792,5	381,2
Annen kortsiktig gjeld	34, 35, 36, 37, 38, 40, 502	1 868,6	840,7
10. Langsiktig gjeld <i>Long-term liabilities</i>		10 569,1	2 744,9
Kassakreditt, byggelån	43	1 534,0	514,4
Pantegjeld, gjeldsbrev, ihendehaverobligasjoner	41, 42, 49	7 821,1	1 326,0
Annen langsiktig gjeld	39, 501, 503, 504	1 214,0	904,5
11. Egenkapital <i>Equity</i>		5 403,6	1 707,5
Aksjekapital	31	2 840,1	707,7
Betinget skattefrie avsetninger (investeringsfond, markedsbearb.-fond etc.)	32	496,1	110,1
Reservefond, disposisjonsfond, andre frie fond	33a, 30	2 426,3	1 089,6
-Underbalanse	29	358,9	199,9
12. Totalkapital (9+10+11)	93-29-10	26 310,1	9 395,9

1) Se vedlegg 3.

1) See appendix 2 and 3.

I noen sammenhenger har vi tatt med tall for alle industriforetak i regnskapsstatistikken for å vise utviklingen over litt lengre tid enn 1970-1972. En skal imidlertid være forsiktig med å trekke vidtrekkende konklusjoner ut fra disse totaltallene, ikke bare fordi antall oppgavegivere er endret en del fra det ene året til det neste, men også fordi utvalgene er forskjellige. Personlige foretak kom, som nevnt tidligere, først med i 1971.

Primærmaterialet som vi bygger på, er det samme som publiseres i de årlige "Regnskapsstatistikk for bergverksdrift og industri" og "Regnskapsstatistikk for engroshandel", i serien Norges offisielle statistikk (NOS). I denne publikasjonen er det blant annet gjort nærmere rede for statistikkens omfang, definisjoner av de forskjellige kjennemerker m.v.

I tekstavsnittet har vi i endel sammenhenger valgt å gi tall for noen av de største næringsgruppene i vårt utvalg av identiske foretak. På grunn av at regnskapsstatistikken bare omfatter de største foretakene, er det ikke gitt at disse "største næringsgruppene" for identiske foretak er de samme næringsgruppene som har flest sysselsatte ifølge industristatistikken totaltelling. Men i store trekk er det samsvar.

En vil ikke alltid finne full overensstemmelse mellom de tall som er gitt i teksten, og de som står i tabell V og VI i tabelldelen (resultatregnskap 1970-1972 og balanse 1/1 1970, 1/1 1971, 1/1 1972 og 31/12 1972). I avsnittet om finansieringsanalyse vil tallene avvike noe. Dette skyldes at vi der har funnet det riktigst å benytte tallene som er oppgitt for 1/1 og 31/12 i samme år (og altså på samme oppgave til Byrået). Hadde vi istedenfor 31/12 år t benyttet 1/1 år t+1, ville vi fått med eventuelle flyttinger av poster i skjemaet som var foretatt etter regnskapsavslutningen på grunn av korreksjoner ved likningsbehandlingen eller eventuelle omlegginger av regnskapsføringen i enkelte foretak.

Vi regner altså med at sammenliknbarheten blir størst når vi bruker oppgavene for 1/1 og 31/12 for samme år.

2. Om regnskapsanalyse

Lønnsomhet, overskott, profitt, fortjeneste, inntjeningssevne, avkastning, rentabilitet o.l. er begreper som ofte brukes om hverandre uten at de alltid er presisert. En finner dem ofte i utsagn som tar sikte på å gi uttrykk for den økonomiske situasjonen i visse bedrifter eller foretak¹⁾; f.eks. "Lønnsomheten i norske bedrifter er dårlig" eller "Fortjenesten (event. fortjenestemarginen) blir stadig presset" eller "Rentabiliteten i norske bedrifter er dårligere enn i svenske" osv. Slike utsagn forteller ofte svært lite fordi en bestemt økonomisk situasjon eller utviklingstendens, f.eks. lav eller synkende lønnsomhet, vanskelig kan beskrives tilfredsstillende ved hjelp av bare ett begrep, som i beste fall bare er noenlunde klart definert. Det vil som regel være behov for et spektrum av klart definerte begreper for å kunne gi en nyansert beskrivelse av situasjonen.

Av tabell 1 og 2 går det fram hvorledes visse hovedstørrelser er definert på grunnlag av de detaljerte postene i regnskapsstatistikken skjema. Det er disse definisjonene som er brukt hvis ikke annet er sagt.

I tabell 1 er postene i resultatregnskapet gruppert slik at en får fram hovedstørrelser som driftsinntekter og -utgifter, driftsresultat, finansielle inntekter og utgifter, overskott osv. Nettooverskott er her definert på grunnlag av regnskapsposter som i alminnelighet går fram av foretakenes offisielle regnskaper. Dette "offisielle" overskottet er de beløp foretakene har til disposisjon etter avskrivninger, renter og skatter, men før omvurderinger. Det "faktiske" overskottet som kan defineres som det offisielle overskott pluss øking (minus nedgang) i skjulte reserver (varelager, varige driftsmidler og fordringer), er det ikke mulig å gi opplysninger om slik regnskapsstatistikken er lagt opp.

1) I offisiell norsk statistikk er betegnelsen bedrift brukt om en lokalt avgrenset funksjonell enhet hvor det hovedsakelig drives aktiviteter som faller innenfor en bestemt næringsgruppe, f.eks. en fabrikk. Betegnelsen foretak benyttes om en institusjonell enhet som omfatter all virksomhet som drives av samme eier, f.eks. firma eller selskap. Et foretak vil da bestå av en eller flere bedrifter.

Trolig vil det offisielle overskottet variere mindre fra år til år enn det faktiske fordi foretakene antakelig danner skjulte reserver i gode år og oppløser dem eller lar være å øke reservene i dårlige år. Det er likevel grunn til å anta at det offisielle nettooverskott varierer noenlunde i takt med det faktiske, men dette er en ren hypotese.

I denne resultatregnskapsoppstillingen inngår alle avskrivninger i driftsresultatet. Alternativt kunne vi splittet avskrivningene slik at de ordinære avskrivningene ble beholdt som en del av driftsutgiftene, mens de ekstraordinære avskrivningene ble betraktet som en del av overskotts-disponeringen. Dette har vi unnlatt å gjøre for at tallene i denne analysepublikasjonen skal være sammenliknbare med dem som gis i den årlige Regnskapsstatistikk. I det hele tatt har vi lagt stor vekt på å beholde sammenliknbarheten, selv om det har ført til enkelte klassifiseringer som vi kanskje kunne ha ønsket annerledes.

I tabell 2 er de forskjellige postene i balansen gruppert slik at en får definert hovedposter som "Betalingsmidler", "Kortsiktige fordringer", "Varige driftsmidler", "Kortsiktig gjeld" osv. På grunn av noe ulik skjemaforming i de enkelte år er det nødvendig med en nærmere omtale av noen poster.

For 1968 og 1969 var alle fond, unntatt betinget skattefrie fond, ført samlet på en post, balansepost 33. For 1970 ble denne posten splittet slik at post 33.1 omfattet reservefond, disposisjonsfond og andre frie fond, og post 33.2 omfattet såkalte "Andre avsetninger", dvs. avsetninger til delkrederefond, prisfallsrisiko, garantifond, åpningsavskrivninger osv. Post 33.2 klassifiseres nå som kortsiktig gjeld, men i noen tabeller i forbindelse med rentabilitet har vi i tillegg benyttet egenkapital etter gammel definisjon, dvs. med post 33.2 som en del av egenkapitalen, for å kunne sammenlikne tilbake til 1968.

3. Årsregnskap og endringer i prisnivået

I denne analysen blir det ikke tatt hensyn til endringer i prisnivået og den virkning dette har på foretakenes stilling og resultat. I Norge, som i de fleste andre land, stilles regnskapene opp etter det tradisjonelle historisk kost-prinsippet hvor anskaffelsesverdiene legges til grunn ved oppføringen av eiendelene. Dette prinsippet for oppstilling av regnskapene har ingen mekanisme innebygget som tar hensyn til prisendringer, og det forutsetter egentlig at det ikke skjer bevegelser i prisene. Regnskaper som er stilt opp etter nevnte prinsipp, må en derfor si har en klart begrenset verdi i tider med sterk prisstigning som vi opplever idag.

En tomt som ble innkjøpt i 1950 f.eks., vil i balansene fortsatt stå oppført med anskaffelsesbeløpet fra dengang, og en maskin anskaffet i 1970 vil være ført opp med kjøpeprisen i det året (selvsagt fratrukket avskrivninger basert på disse historiske verdiene). Aksjekapitalen f.eks. vil også stå oppført med det som en gang i fortiden ble innbetalt. Derimot vil oftest likvider, kortsiktige fordringer og kortsiktig gjeld være målt til dagens kroneverdi. Tilsvarende forhold gjelder også for resultatregnskapet hvor de fleste inntekter registreres til dagens kroneverdi, mens mange kostnadsarter bygger på historiske verdier som kan ligge langt tilbake i tiden (f.eks. avskrivninger). Det som altså skjer ved en historisk kost oppstilling av regnskapet, er at en summerer verdier som er målt med ulike kroneverdi. Således vil ikke et tradisjonelt regnskap vise at en tjener på gjeld i tider med inflasjon. En betaler da tilbake med kroner som har en lavere verdi enn dem en lånte.

Den tyske professor F. Schmidt var allerede i 1920-årene inne på problemet med å ta hensyn til endringer i prisnivået ved oppstilling av regnskaper da han lanserte det organiske prinsipp. Dette er en gjennomført oppstilling av eiendeler til gjenanskaffelsesverdier¹⁾. I forbindelse med den sterke prisstigningen har problemet opptatt mange i den senere tid, og i 1960- og 1970-årene er det først og fremst engelske og amerikanske forfattere som har utviklet teorien på området. I Norge er det førstelektor Arne Kinserdal som i de siste årene vel er den som har skrevet om og vært mest opptatt av dette problemfeltet²⁾.

1) Se artikkel av Arne Kinserdal i Farmand nr. 26 29/6 1974. 2) Se Arne Kinserdal: Regnskapsanalyse. Bedriftsøkonomens forlag 1971.

Til tross for teorien som etter hvert er utviklet på området, er det få eksempler på at den er gjennomført i praksis - ingen i Norge. Dette kan ha sammenheng med at det hersker til dels stor uenighet blant teoretikerne om hvilke indekser som bør benyttes til inflateringer. Det strides om en bør bruke en generell indeks, om en bør bruke flere spesialindekser eller om en kombinasjon er det beste. Ved bruk av en generell indeks er det kronens kjøpekraft som holdes konstant, og dette innebærer ikke at hver konkret eiendel står oppført til dagens verdi (gjenanskaffelsesverdi). Hvis en ønsker det, må en benytte spesialindekser for de enkelte eiendelene, og dette vil by på store problemer i praksis. I Norge er det konsumprisindeksen som oftest benyttes som en generell indeks for kronens kjøpekraft.

Et annet forhold som nok heller ikke ansporer foretakene til å stille opp prisnivåjusterte regnskaper, er skattereglene, som bygger på historisk kost-prinsippet. Foretakene vil i så fall måtte stille opp det prisnivåjusterte regnskapet i tillegg til skatteregnskapet. I Nederland gjøres nettopp dette i dag av ca. 15 prosent av foretakene. Der var det de største selskapene med Philips i spissen som tok initiativet.

De ytterst få norske foretak som i sine årsberetninger overhodet nevner noe om hvordan prisendringer virker på foretakets stilling og resultat, nøyer seg med å illustrere visse sider ved virkningen. Det mest vanlige er å vise hvordan omsetningen har utviklet seg i faste kroner. Et annet eksempel på fravikelse fra et rendyrket historisk kost-prinsipp er oppskrivninger av varige driftsmidler. Dette tillater også skattereglene. Slik oppskrivningene i dag praktiseres, kan de ikke karakteriseres som regelmessige justeringer av verdiene foretatt på grunnlag av en objektiv vurdering. Oppskrivningene er nok snarere foretakenes subjektive vurdering og gjelder kun enkelte eiendeler.

Stadig flere land innser viktigheten av å få belyst inflasjonens virkninger på regnskapsdataene. England er vel det landet hvor det for tiden arbeides mest intenst med problemet. Regjeringen der nedsatte en offentlig komité for å utrede spørsmålet om inflasjonsbokføring i januar i år, og den skal avgi sin innstilling i juni 1975. Med den nåværende sterke prisstigningen vil vi tro at denne utviklingen snart slår røtter i Norge, så vi også her kan lese prisnivåjusterte regnskaper i nær framtid og dermed få et sikrere grunnlag for å vurdere de enkelte regnskaper opp mot hverandre¹⁾.

Vi tar sikte på å komme tilbake til dette problemfeltet ved en senere anledning og analysere nærmere hvilke konsekvenser prisendringer faktisk har på foretakenes stilling og resultat.

II. ANALYSE AV FORETAKENES ØKONOMISKE SITUASJON OG UTVIKLING

1. Rentabilitet

En av de viktigste oppgavene ved regnskapsføring er å måle resultatet - overskottet eller underskottet - i en periode. Resultatet er imidlertid et absolutt tall som isolert sett ikke er tilstrekkelig for en som vil analysere et regnskap. Informasjonsverdien av tallet går ikke særlig

1) Dette er i like sterk grad ønskelig fra næringslivets side som faktisk allerede er sterkt opptatt av problemet. Det reageres spesielt på at våre avskrivningsregler er basert på kostprisen og ikke på gjenanskaffelsesprisen. Finansministeren behandlet problemet i et innlegg i Aftenposten 9/8 1974: "Til dette er å si at det nok teoretisk kanskje kunne la seg gjøre å beregne en gjenanskaffelsespris. På den annen side måtte man da for å få et riktig bilde samtidig ta for seg motposten, nemlig gjeldsiden. Den gjelden som oppstår ved kjøp av driftsmidlene vil bli lettere og lettere å betale når gjelden ikke er indeksregulert, men nominell. Jeg kjenner ellers ikke til at noe annet land har avskrivningsregler basert på gjenanskaffelsesprisen."

ut over det å vise om det var overskott eller underskott i foretaket. For at en skal kunne danne seg et bilde av hvor godt eller dårlig resultatet er, må en vite noe om størrelsen på foretaket eller hvilke ressurser som er nedlagt for å framskaffe resultatet, og vurdere resultatet mot slike data - for eksempel mot den kapital som er lagt ned i foretaket.

Rentabilitetsanalyser går nettopp ut på å sette resultatet i forhold til den kapitalen som har framskaffet det. Rentabiliteten, eller kapitalens relative avkastning, måles ved å regne ut overskottet i prosent av investert kapital, og en får dermed overskottet uttrykt som en rentestørrelse. Vi vil i denne analysen skille mellom egenkapitalrentabilitet og totalrentabilitet. Totalrentabiliteten måler den relative avkastning av totalt anvendt kapital, mens egenkapitalrentabiliteten måler overskottet i forhold til egenkapitalen. Fra et nasjonaløkonomisk synspunkt er totalrentabiliteten i alminnelighet av størst interesse. Det samme gjelder ved vurdering av et foretaks kredittverdighet. På den annen side vil egenkapitalrentabiliteten oftest bli tillagt større vekt f.eks. ved vurdering av et foretaks evne til å gi utbytte.

Hvordan overskottet defineres, vil selvsagt avhenge av hvilket av de to rentabilitetsmål en skal nytte. Det må defineres inklusive gjeldsrenter (dvs. avkastning på fremmedkapital) hvis det er totalrentabiliteten en vil måle, mens gjeldsrentene må trekkes fra om en er interessert i egenkapitalrentabiliteten. Det er stilt opp to tallserier for totalrentabiliteten hvor overskott henholdsvis før og etter skatt er anvendt. Det kan reises argumenter for og imot begge måtene å definere overskottet på, så vi kan ikke si at det ene er galt og det andre er riktig. Skattene er en utgiftspost som foretakene i en viss utstrekning kan påvirke, blant annet ved avsetninger til skattefrie fond. Riktignok innebærer slike avsetninger en latent skatteforpliktelse om ikke midlene benyttes til sitt opprinnelige formål ved frigjøring. Statistikken viser imidlertid at disse midlene som oftest benyttes som forutsatt. Dette taler for å ta med skatter som en del av overskottet. Også når en vurderer den samfunnsøkonomiske avkastning av investerte ressurser, taler det for at skatteutbetalinger må regnes som en del av overskottet. På den annen side kan det anføres at skattene av svært mange oppfattes som en nødvendig utgift som utgjør ca. 50 prosent av bruttooverskottet. Den nye aksjeloven tar heller ikke skattene med i sitt årsoverskottsbegrep. Vi har derfor regnet ut totalrentabilitet både før og etter skatter, slik at vi kan bruke den definisjonen som vi mener er best i de forskjellige sammenhenger.

Omfanget av regnskapsstatistikken har som nevnt i innledningen blitt betydelig utvidet siden 1967. Det har også skjedd små endringer i skjemaet, bl.a. for å muliggjøre en "riktigere" definisjon av egenkapitalen. Dette må imidlertid ikke tolkes dithen at vi i dag får oppgitt en "riktig" egenkapital. Det finnes dessuten ofte skjult kapital, også kalt skjulte reserver, som ikke kommer til uttrykk i noen balanse i det hele tatt slik regnskapene stilles opp i dag. Dette er verdier som ligger skjult i anleggsmidler og varelager ved at bokføringsverdien er lavere enn gjenanskaffelsesverdien. Disse reservene vil komme direkte i tillegg til egenkapitalen. Det er umulig for Byrået å anslå størrelsesordenen av de skjulte reservene, til det kreves grundigere kjennskap til det enkelte foretak og den enkelte næring enn det Byrået har mulighet til å skaffe seg. Imidlertid vil den nye aksjeloven kreve at skjulte lagerreserver blir oppgitt, i hvert fall av foretak over en viss størrelse, og dette innebærer da straks et skritt i retning av en sikrere måling av egenkapitalen. Byrået har på sitt nåværende skjema et spørsmål om full brannforsikringsverdi av varige driftsmidler og av varelager, men dette kan ikke betegnes som mer enn indikatorer på skjulte reserver.

Det er rimelig å anta at de skjulte reservene tjener til å utjamne fluktuasjonene i foretakets overskott og egenkapital. I gode år avsettes og i dårlige år oppløses skjulte reserver. De endringene i overskott og i egenkapital som en kommer fram til i denne analysen, må en i hvert fall kunne gå ut fra viser utslag i riktig retning, selv om størrelsen av endringen altså trolig vil være mindre enn om de skjulte reservene var tatt med i regnskapene. Betingede skattefrie avsetninger har vi også valgt å behandle som egenkapital i denne analysen, selv om det er et latent skatteansvar forbundet med dem. Det viser seg som nevnt å være svært sjelden at slike betingede skattefrie avsetninger ikke benyttes til sitt opprinnelige formål og dermed blir gjenstand for beskatning.

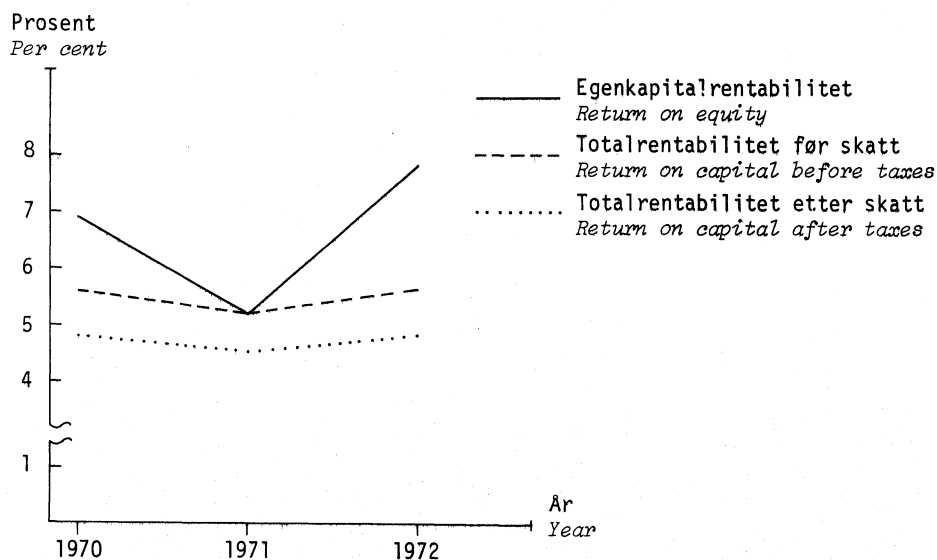
Avskrivningene skal ideelt sett svare til verdiforringelsen av kapitalen slik at de nærmest kan tas som et uttrykk for forbruket av kapitaltjenester. Dermed er det rettferdiggjort at avskrivningene bør inngå som en driftsutgift i resultatregnskapet. De avskrivningene som utgiftsføres i resultatregnskap, er imidlertid større enn det som kan sies å svare til den økonomiske depresiering foretakene vanligvis har. Dette kommer av at i tillegg til ordinære avskrivninger, som skal svare til verdiforringelse på grunn av alder og slitasje, har foretakene adgang til å avskrive ekstraordinært. De ekstraordinære avskrivningene er oftest skattemessig betinget, og må karakteriseres som et skattepolitisk virkemiddel som ikke har noe med det faktiske kapitalslitet å gjøre. I denne analysen er det de totale avskrivninger som inngår ved beregning av driftsresultatet. Dette er foretakenes offisielle avskrivninger på varige driftsmidler. Det ville kanskje vært bedre om kun de ordinære avskrivningene ble tatt med som driftsutgift, mens de ekstraordinære kunne betraktes som en overskottsdisposisjon. I tider med sterk prisstigning vil avskrivningene også kunne være for lave hvis den til enhver tid gjeldende kapitalverdi legges til grunn for den økonomiske depresiering (jfr. kapittel 1.3 om endringer i prisnivå). Skattereglene inneholder en rekke bestemmelser om hvor store avskrivningene maksimalt kan være, men noen minimumsregler finnes ikke. Det er neppe vanlig at foretak ikke utnytter reglene fullt ut og avskriver mindre enn lovlig for å unngå et skattemessig underskott. Ubenyttede avskrivningsmuligheter i ett år kan ikke benyttes i senere år, mens underskott kan framskrives.

Tabell 3. Egenkapitalrentabilitet 1968-1972 for alle foretak med i regnskapsstatistikken. Bergverksdrift og industri. *Return on equity 1968-1972 for all enterprises comprised by the statistics of accounts. Mining and manufacturing*

		1968	1969	1970	1971	1972
Personlige foretak	ny def. <i>new def.</i>	..	..	..	6,5	24,9
Unincorporated enterprises	gml. def. <i>old def.</i>	..	..	..	5,9	21,7
Ikke-personlige foretak	ny def. <i>new def.</i>	..	..	7,7	4,7	5,4
Incorporated enterprises	gml. def. <i>old def.</i>	4,3	8,4	7,0	4,3	4,8
I alt <i>Total</i>	ny def. <i>new def.</i>	4,3	..	7,7	4,8	5,9
	gml. def. <i>old def.</i>	4,3	8,4	7,0	4,3	5,3

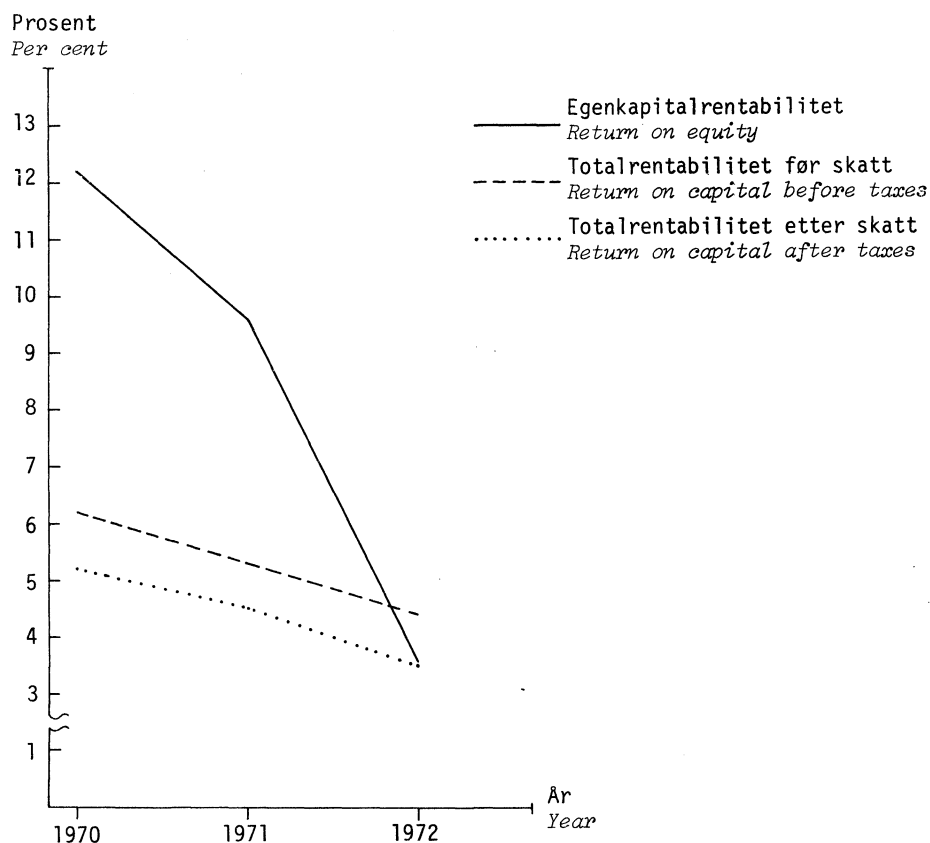
Egenkapitalen defineres altså inklusive betingede skattefrie avsetninger. Den gamle definisjonen av egenkapital inkluderte en del avsetninger f.eks. til delkredere, men fra 1970 fikk vi spesifisert og klassifisert det som kortsiktig gjeld. Derfor vil egenkapitalrentabiliteten være noe høyere etter den nye definisjonen enn etter den gamle. I femårsperioden 1968-1972 var det stor stigning fra 1968 til 1969 da den gikk opp fra 4,3 til 8,4 prosent. Rentabiliteten avtok senere gradvis til en i 1971 var på samme nivå som i 1968. 1972 markerte en oppgang igjen, men dette var i stor grad forårsaket av den nye størrelsesgruppen av foretak som dette året kom med i statistikken, nemlig foretak med mellom 50 og 100 sysselsatte. Variasjoner mellom størrelsesgrupper blir nærmere behandlet senere. Disse små foretakene hadde gjennomgående en betydelig lavere egenkapitalandel enn de større foretakene. Dette slo kraftig ut for personlige foretak hvor egenkapitalrentabiliteten etter den nye definisjonen gikk opp fra 6,5 til hele 24,9 prosent fra 1971 til 1972. Gruppen "ikke-personlige foretak" består av private ikke-personlige foretak og fra og med 1971 også av offentlige aksjeselskaper. Det viser seg at det var de offentlige aksjeselskapene i denne gruppen som hadde et slikt godt resultat i 1972, idet avkastningen på egenkapitalen steg fra 3,5 prosent i 1971 til 13,8 prosent i 1972. For de private ikke-personlige foretakene var det faktisk en reduksjon i egenkapitalrentabiliteten fra 5,1 til 3,4 prosent i samme periode.

Figur 2. Rentabilitetsutviklingen i bergverksdrift og industri
Profits in mining and manufacturing

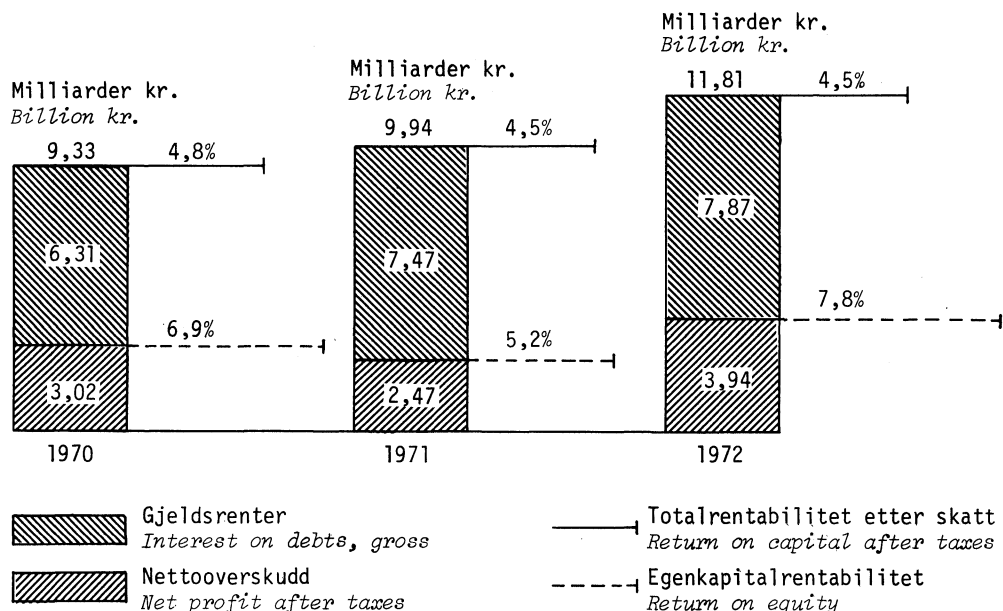
Vi går så over til å analysere identiske foretak i perioden 1970-1972. Vi legger merke til at alle rentabilitetsmålene for bergverksdrift og industri i figur 2 viser nedgang fra 1970 til 1971 med øking igjen i 1972. For totalrentabiliteten både før og etter skatt var nivået det samme i 1972 som i 1970. Egenkapitalrentabiliteten var imidlertid atskillig høyere i 1972 enn i 1970. Dette var ikke tilfelle for totalutvalget som vi så foran, og nivåene faller heller ikke særlig godt sammen. Egenkapitalrentabiliteten i 1972 for ikke-personlige foretak i totalutvalget (som vi må sammenlikne med) var 5,4 prosent mot hele 7,8 prosent for de identiske foretakene. Dette forklares ved et lavt resultat for den nye størrelsesgruppen (50 - 99 sysselsatte) av ikke-personlige foretak som kom med fra 1972 i totalutvalget. Egenkapitalrentabiliteten for denne gruppen var kun 1,7 prosent.

Figur 3. Rentabilitetsutviklingen i engroshandel
Profits in the wholesale trade

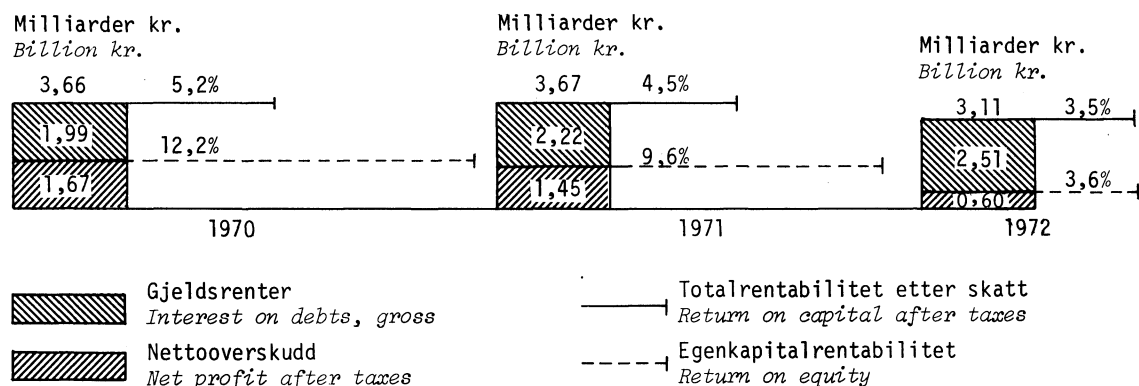
For engroshandel ser vi av figur 3 at utslagene er enda større enn for bergverksdrift og industri. Her er det også betydelig nedgang i alle rentabilitetsmålene fra 1970 til 1971. Men i stedet for at det skjedde en bedring av situasjonen fra 1971 til 1972, som vi kunne påvise for industrien, ble utviklingen i negativ retning ytterligere forsterket for engroshandelen i denne perioden. Dermed ble rentabiliteten lavere i engroshandel enn i industri i 1972. Vi legger også merke til at rentabiliteten på egenkapitalen i engroshandel har sunket til et nivå tilsvarende totalrentabiliteten i 1972. Den var i 1970 over det dobbelte av totalrentabiliteten og er i 1972 blitt redusert til et nivå under en tredjedel av 1970-nivået.

Figur 4. Absolutt og relativ avkastning på egenkapital og totalkapital i milliarder kroner og prosent. Bergverksdrift og industri *Absolute and relative return on equity and capital in billion kroner and per cent. Mining and manufacturing*

Figur 4 viser avkastningen på egenkapital og totalkapital for bergverksdrift og industri for de tre årene. Avkastningen på totalkapitalen etter skatt består jo av egenkapitalavkastning (nettooverskott) pluss fremmedkapitalavkastning (gjeldsrenter). Vi ser at nettooverskottet gikk ned fra 1970 til 1971, og dette resulterte i en betydelig nedgang i egenkapitalrentabiliteten. Samtidig økte gjeldsrentene, så utslaget ble på langt nær så stort i totalrentabiliteten. Fra 1971 til 1972 økte nettooverskottet forholdsvis mer enn gjeldsrentene, og dette førte til en kraftig øking igjen i egenkapitalrentabiliteten, mens totalrentabiliteten forble uforandret.

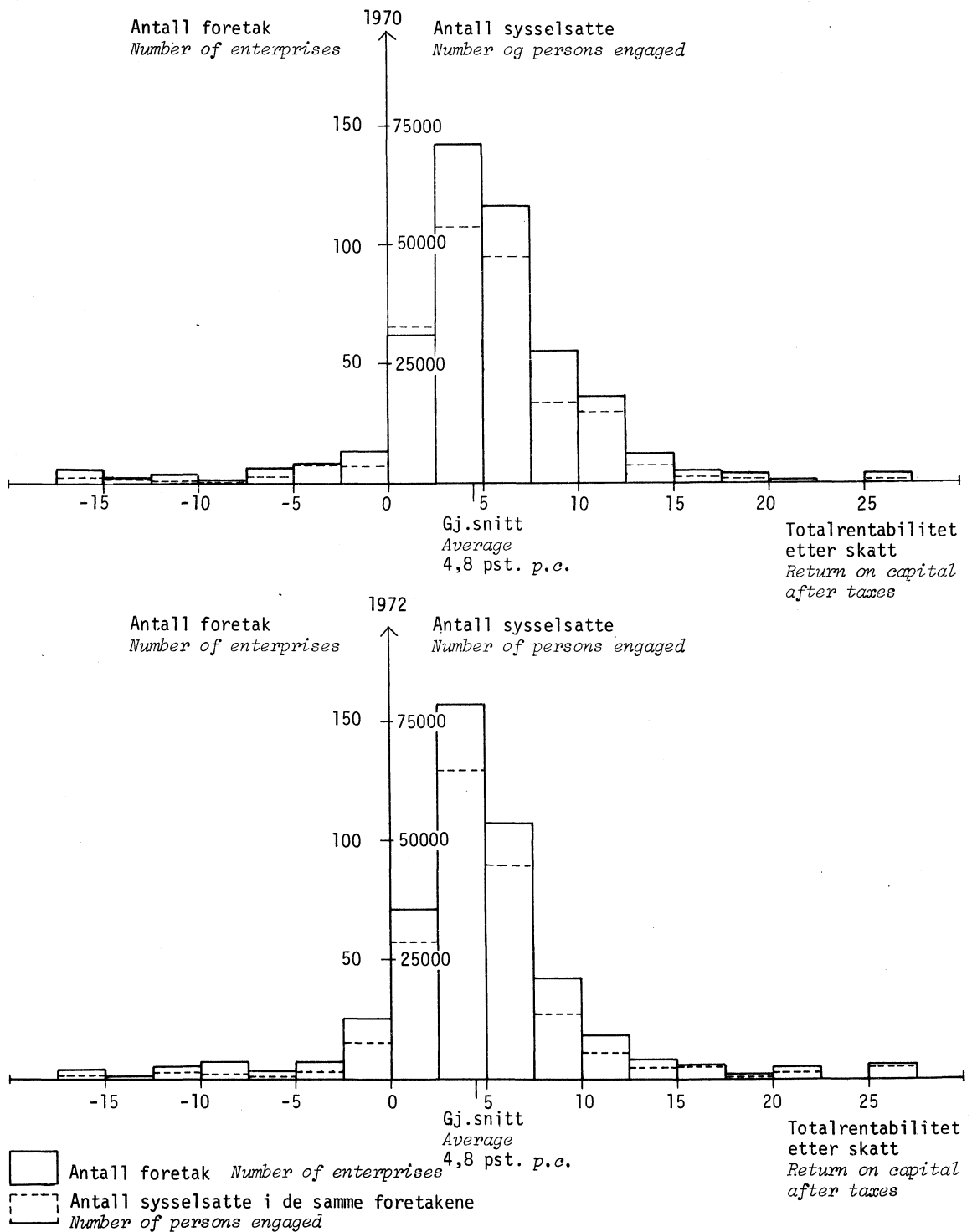
Figur 5. Absolutt og relativ avkastning på egenkapital og totalkapital i milliarder kroner og prosent. Engroshandel *Absolute and relative return on equity and capital in billion kroner and per cent. Wholesale trade*

For engroshandel illustrerer figur 5 den betydelige nedgangen i nettooverskottet som næringen har hatt i de tre årene og de utslag dette har gitt på egenkapitalrentabiliteten. Vi ser nedgangen var særlig stor fra 1971 til 1972. Samtidig har gjeldsrentene økt i hele perioden, så utslaget på totalrentabiliteten ble langt mindre, men det har likevel vært en klar nedgang også i totalrentabiliteten.

Vi vil så undersøke spredningen av rentabiliteten i foretakene, og nøyer oss da med å se på totalrentabiliteten etter skatt for årene 1970 og 1972.

Figur 6. Antall foretak og sysselsettingen i foretakene etter rentabilitet. Bergverksdrift og industri. *Number of enterprises and number of persons engaged by return on capital. Mining and manufacturing*

Figuren viser en høyere og smalere hyppighetsfordeling for 1972 enn for 1970. Dette indikerer en utvikling i retning av mindre spredning og altså jammere resultat for foretakene. I 1972 hadde 157 foretak (33,1 prosent) en totalrentabilitet mellom 2,5 prosent og 5,0 prosent mot 142 foretak (30,0 prosent) i 1970. Medianforetaket befinner seg i dette intervallet for begge årene. Disse foretakene sysselsatte 36,3 prosent av utvalgets totale sysselsetting i 1972 mot 30,0 prosent i 1970. Dette viser at intervallet dekket flere store foretak i 1972 enn i 1970 da foretakene i medianintervallet hadde en sysselsetting tilsvarende gjennomsnittet. Intervallet mellom 0,0 prosent og 7,5 prosent i rentabilitet dekket i 1972 70,7 prosent av foretakene mot 67,5 prosent i 1970. Et annet poeng som vi også kan lese av figur 5 er at gruppen av foretak som i 1970 befinner seg i intervallet 0,0 - 2,5 prosent, skiller seg ut når det gjelder sysselsetting. Denne gruppen er den eneste som gjennomsnittlig pr. foretak sysselsetter over 500 personer, idet tallet ligger på 527 personer. Dette kommer vi tilbake til i forbindelse med størrelsesgruppering av foretakene.

For engroshandel finner vi en tilsvarende fordeling i figur 7. I 1972 oppnådde 35,6 prosent av foretakene en totalrentabilitet etter skatt på mellom 2,5 og 5,0 prosent. Tilsvarende tall i 1970 var 36,8 prosent. Medianforetaket befinner seg i dette intervallet for begge årene. Disse foretakene sysselsatte 34,2 prosent av utvalgets sysselsetting i 1972 mot 31,5 prosent i 1970. Vi merker oss at mens andelen av foretak i medianintervallet har gått tilbake, har sysselsettingsandelen økt fra 1970 til 1972. Vi kan videre fastslå at medianforetakene i bergverksdrift og industri og i engroshandel faller i samme rentabilitetsintervall så vel i 1970 som i 1972. Intervallet dekket en større andel av foretakene, men en mindre andel av sysselsettingen, i engroshandel enn i bergverksdrift og industri. I engroshandel hadde 84,1 prosent av foretakene en totalrentabilitet etter skatt på mellom 0,0 og 7,5 prosent. Tallet var det samme i 1970 og 1972, og det var langt høyere enn det vi observerte for bergverksdrift og industri. Vi kan således fastslå at spredningen i rentabilitet er mindre i engroshandel enn i bergverksdrift og industri.

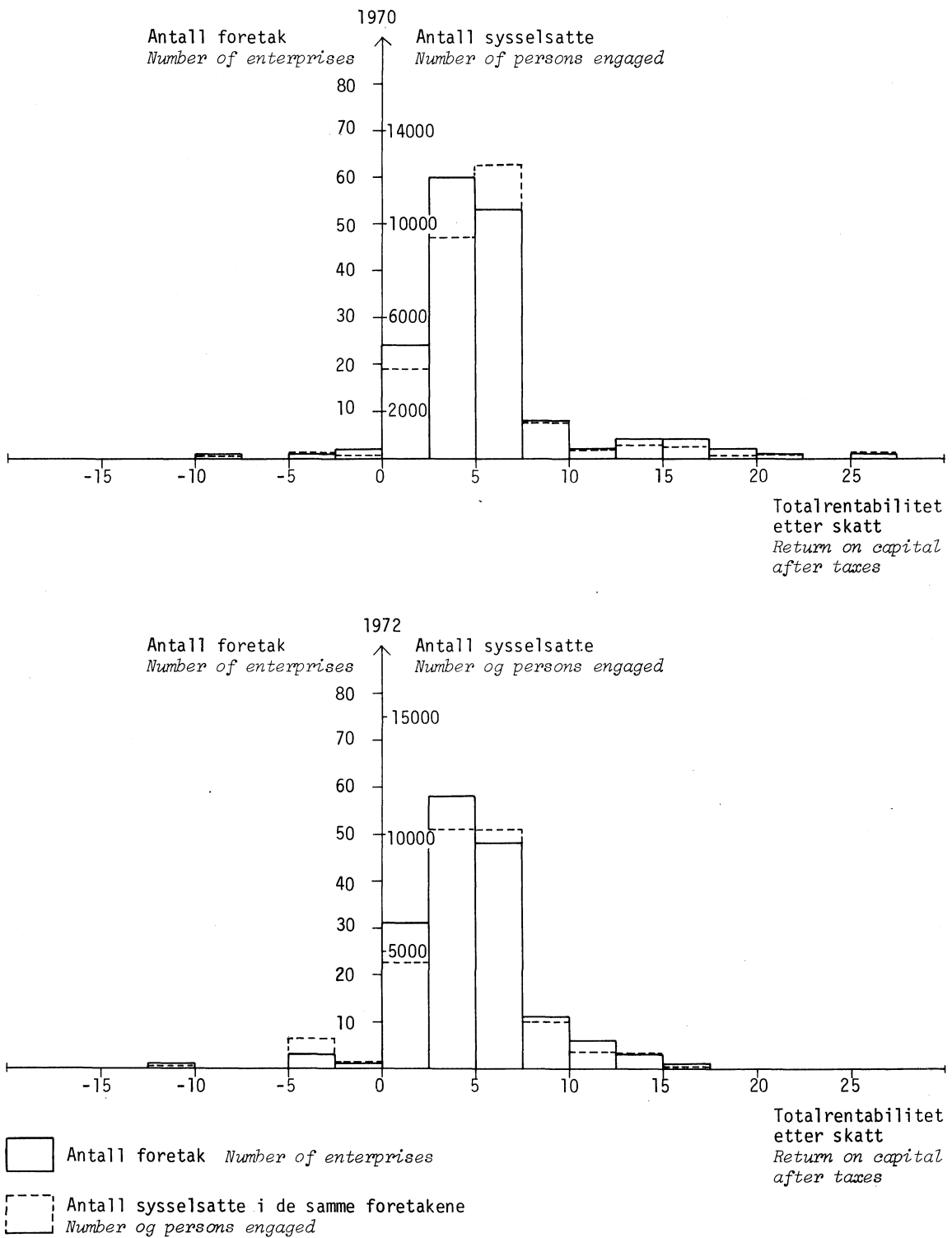
Totalrentabiliteten kan omformes til produktet av to selvstendige elementer, nemlig resultatgrad (overskottsgrad) og kapitalens omløpshastighet. Resultatgraden er forholdet mellom overskott og omsetning og uttrykker hvor stor del av overskottet som blir igjen til kapitaleierne. Hvis foretakene, med sine anlegg av en gitt størrelse, produserer innenfor anleggets kapasitetsskranker, og vi forutsetter prisfast kvantumstilpasning, dvs. at alle produsentene får omsatt sine produkter og at ingen av dem er store nok til å påvirke prisen, så vil en økt produksjon/omsetning gi en høyere resultatgrad siden de faste kostnadene vil være konstante.

Resultatgraden alene forteller imidlertid ikke hvor profitabelt et foretak eller en næring er. Siden gjeldsrentene inngår i telleren, vil et foretak eller en næring med stort kapitalutstyr måtte ha en høy resultatgrad bare for å kunne dekke godtgjørelsen til fremmedkapitalen. Således kan en resultatgrad på 10 prosent for en kapitalintensiv næring gi underskott, mens en resultatgrad på 5 prosent for en arbeidsintensiv næring kan gi god fortjeneste.

Kapitalens omløpshastighet måles som forholdet mellom omsetningen og totalkapitalen pr. 1/1 og angir hvor mange ganger totalt investert kapital blir omsatt pr. år. Den kan tas som et uttrykk for hvor godt kapitalen blir utnyttet. Når en på denne måten splitter totalrentabiliteten i resultatgrad og kapitalens omløpshastighet, kan en lettere se hvor årsaken til en eventuell lav totalrentabilitet ligger, og dermed gir det et signal om hvor problemet med lav rentabilitet skal angripes.

Med denne bakgrunn vil vi nå se nærmere på rentabilitetsmålene. Vi vil analysere totaltallene og finne ut hvordan variasjonene er mellom de enkelte størrelsesgrupper av foretak. Etterpå vil vi ta for oss noen viktige næringsgrupper.

Figur 7. Antall foretak og sysselsettingen i foretakene etter rentabilitet. Engroshandel
Number of enterprises and number of persons engaged by return on capital.
Wholesale trade

Tabell 4. Totalrentabilitet før skatt, resultatgrad og kapitalens omløpshastighet for bergverksdrift og industri *Return on capital before taxes, profit margin and capital turnover in mining and manufacturing*

	1970	1971	1972
Totalrentabilitet før skatt <i>Return on capital before taxes</i>	5,6	5,2	5,6
Resultatgrad <i>Profit margin</i>	4,3	4,1	4,6
Kapitalens omløpshastighet <i>Capital turnover</i>	1,32	1,27	1,23

Som vi tidligere har sett, var totalrentabiliteten før skatt den samme i 1972 som i 1970, nemlig 5,6 prosent, mens den i 1971 var nede i 5,2 prosent. Resultatgraden viste tilsvarende utvikling i perioden, men kom i 1972 opp på et høyere nivå enn i 1970. Kapitalens omløpshastighet viste en jamn tilbakegang i hele perioden fra 1,32 i 1970 til 1,23 i 1972. Det ser altså ut som kapitalen etter hvert utnytttes mindre intensivt, noe som i 1972 ble kompensert av en høyere resultatgrad, slik at totalrentabiliteten ble den samme som i 1970. Skal utviklingen fortsette med avtakende omløpshastighet for kapitalen, må resultatgraden øke om en skal kunne oppnå en akseptabel rentabilitet på kapitalen. Kapitalens omløpshastighet avtar når kapitalen øker forholdsvis sterkere enn omsetningen. Om en forutsetter effisient utnyttelse av kapitalen, er dette i samsvar med teorien om avtakende utbytte av kapitalen - dvs. at hver ny tilført kapitalenhet bidrar med en avtakende tilvekst i produksjonen.

Det synes å ha skjedd en vridning i forholdet mellom bruk av produksjonsfaktorene kapital og arbeidskraft i retning av mer kapital. Hvis en forutsetter andre forhold like, kan en øking i resultatgraden skje ved høyere priser eller ved lavere kostnader. Høyere priser vil øge utslag i økt omløpshastighet. Lavere kostnader kan oppnås ved en vridning i bruk av innsatsfaktorene (kapital og arbeidskraft) når prisene endres ulikt. I de tre årene analysen omfatter, har arbeidslønningene steget sterkere enn investeringsvarer og rentenivå, og dette tilsier høyere relative priser på arbeidskraft enn kapital. Reduserte kostnader oppnås da nettopp ved bruk av mer kapital og mindre arbeidskraft. Forklaringen understøttes også av en påvist øking i forholdet mellom investert kapital og antall sysselsatte i foretakene.

Tabell 5. Kapital pr. sysselsatt. Bergverksdrift og industri. 1 000 kroner *Capital per person engaged. Mining and manufacturing. 1 000 kroner*

	1970	1971	1972
Kapital pr. sysselsatt <i>Capital per person engaged</i>	114	125	137

Dette innebærer en øking i kapital pr. sysselsatt på 9,7 prosent fra 1970 til 1971 og 9,6 prosent fra 1971 til 1972, mens økingen i kapitalen var henholdsvis 13,5 prosent og 10,3 prosent.

Tabell 6. Totalrentabilitet før skatt, resultatgrad og kapitalens omløpshastighet for engroshandel
Return on capital before taxes, profit margin and capital turnover in wholesale trade

	1970	1971	1972
Totalrentabilitet før skatt <i>Return on capital before taxes</i>	6,2	5,3	4,4
Resultatgrad <i>Profit margin</i>	2,9	2,5	2,1
Kapitalens omløpshastighet <i>Capital turnover</i>	2,17	2,10	2,08

Også for engroshandel har det vært nedgang i kapitalens omløpshastighet, men for denne næringen har også resultatgraden blitt redusert i hele perioden, og dermed kan en avlese en kraftig reduksjon i rentabiliteten for alle tre årene.

Vi vil så finne ut om rentabiliteten varierer med størrelsen på foretakene. Vi har delt opp foretakene i fire størrelsesgrupper målt etter sysselsetting - mindre enn 200, 200-299, 300-499 og 500 og flere sysselsatte - og har regnet ut rentabilitetstall for hver av disse gruppene. Jfr. figurene 8 - 11 for bergverksdrift og industri.

Det slår en hvor store forskjeller det er i nivå og utvikling mellom gruppene. Som tidligere nevnt må vi også her ta i betraktning opplegg og oppløsning av skjulte reserver som bidrar til å redusere utslagene og utjamne kurvene i forhold til hvordan de faktisk skulle vært. Mulighetene for slike utjamninger er trolig større jo større foretaket er. Figurene viser også at det er nettopp for den minste størrelsesgruppen vi kan avlese de største fluktuasjonene i rentabilitet.

Et annet karakteristisk trekk i utviklingen synes å være at de sprikende forskjellene i rentabilitet mellom størrelsesgruppene har avtatt i løpet av de tre årene, slik at 1972 viser et ganske jamt resultat for alle gruppene. I 1970 hadde størrelsesgruppen 200-299 sysselsatte den høyeste egenkapitalrentabiliteten på hele 18,0 prosent, mens foretakene med over 500 sysselsatte lå lavest på 4,4 prosent. I 1972 lå fortsatt gruppen med 200-299 sysselsatte høyest med 8,3 prosent egenkapitalrentabilitet, mens gruppen med 300-499 sysselsatte nå var lavest med 6,7 prosent. Tilsvarende utjamningstendens gjelder også om en betrakter totalrentabiliteten.

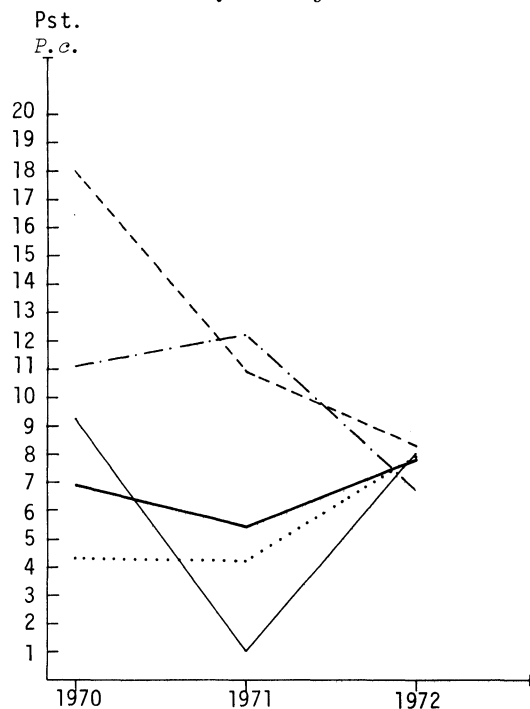
Et annet poeng som også kan nevnes i denne sammenheng, er at det ser ut til å være den største og den minste størrelsesgruppen som har hatt en mest parallell utvikling, men med større utslag for den minste gruppen. Dette kan, som tidligere nevnt, trolig forklares av mindre mulighet for opplegg og oppløsning av skjulte reserver.

For kapitalens omløpshastighet har vi tidligere fastslått en jamt synkende utvikling. Dette ser vi i figur 11 gjelder samtlige størrelsesgrupper. Vi merker oss at kurvene for den minste størrelsesgruppen og gruppen med 300-499 sysselsatte så å si dekker hverandre. Nesten tilsvarende er det for de to andre størrelsesgruppene - bare på et noe lavere nivå. Det er vanskelig å gi noen fullgod forklaring på dette. Det er selvsagt mulig at enkelte næringsgrupper kan ha sterkere konsentrasjon i noen størrelsesgrupper enn andre, og at næringene på den måten kan komme til å prege størrelsesgruppene. Ut fra foreliggende tabellmateriale har vi ikke klart å påvise tilfelle hvor slik sammenheng er åpenbar.

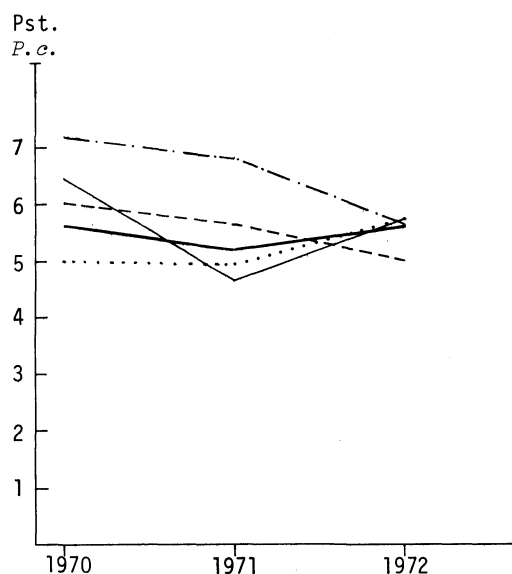
Også for engroshandel vil vi undersøke i hvilken grad rentabiliteten varierer med størrelsen på foretakene. For denne næringen har vi delt inn foretakene i tre størrelsesgrupper - 50-99, 100-199 og 200 og flere sysselsatte.

Av figurene 12 - 15 avleser vi store forskjeller mellom størrelsesgruppene også for engroshandelen. Gruppen av foretak med 50-99 sysselsatte hadde et desidert toppår i 1971 både når det gjelder egenkapitalrentabilitet og totalrentabilitet før skatt med tall målt til henholdsvis 17,5 og 6,9 prosent. For foretakene med 100-199 sysselsatte var 1971 like klart det dårligste året med 5,1 og 4,5 prosent for egenkapitalrentabilitet og totalrentabilitet. Begge gruppene hadde i 1972 ganske jamne tall med 1970.

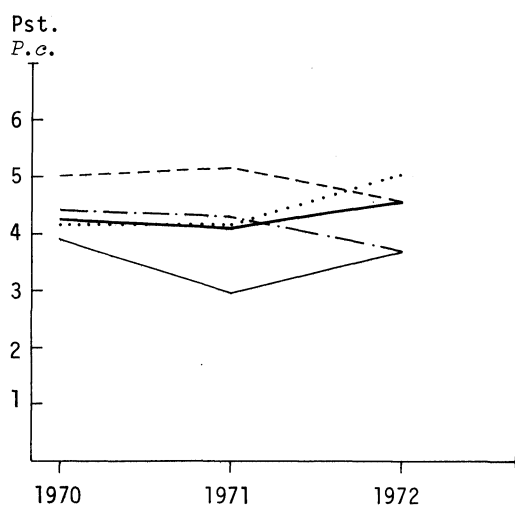
Figur 8. Egenkapitalrentabilitet etter sysselsettingsgruppe. Bergverksdrift og industri *Return on equity by size of enterprise according to persons engaged. Mining and manufacturing*

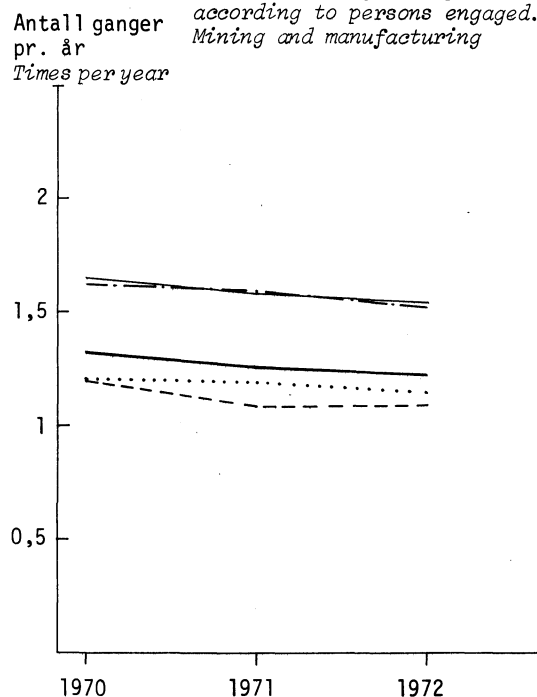
Figur 9. Totalrentabilitet etter sysselsettingsgruppe før skatt. Bergverksdrift og industri *Return on capital before taxes by size of enterprise according to persons engaged. Mining and manufacturing*

Figur 10. Resultatgrad etter sysselsettingsgruppe. Bergverksdrift og industri *Profit margin by size of enterprise according to persons engaged. Mining and manufacturing*

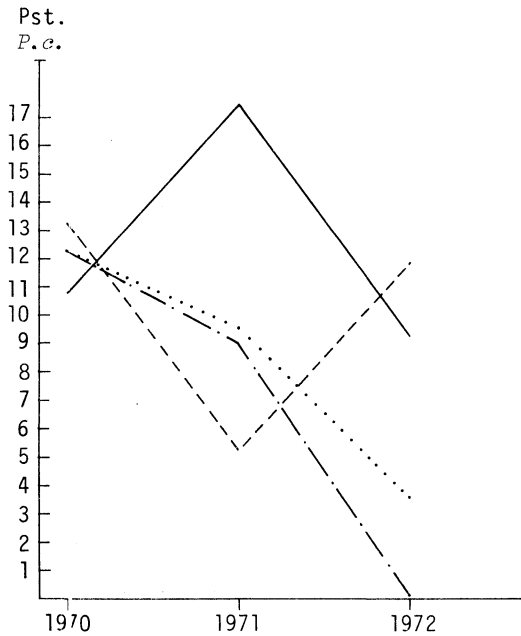

Figur 11. Kapitalens omløpshastighet etter sysselsettingsgruppe. Bergverksdrift og industri *Capital turnover by size of enterprise according to persons engaged. Mining and manufacturing*

————— 100-199 sysselsatte persons engaged
 - - - - - 200-299 " " "
 - . - . - 300-499 " " "
 500 og flere sysselsatte persons engaged
 ————— I alt Total

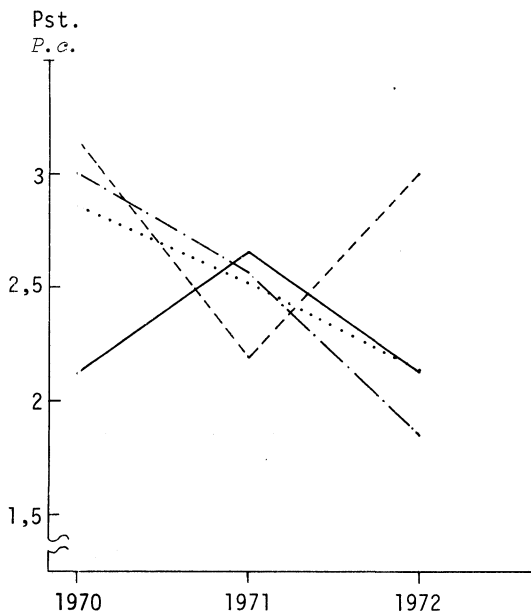
Figur 12. Egenkapitalrentabilitet etter sysselsettingsgruppe i engroshandel
Return on equity by size of enterprise according to persons engaged. Wholesale trade

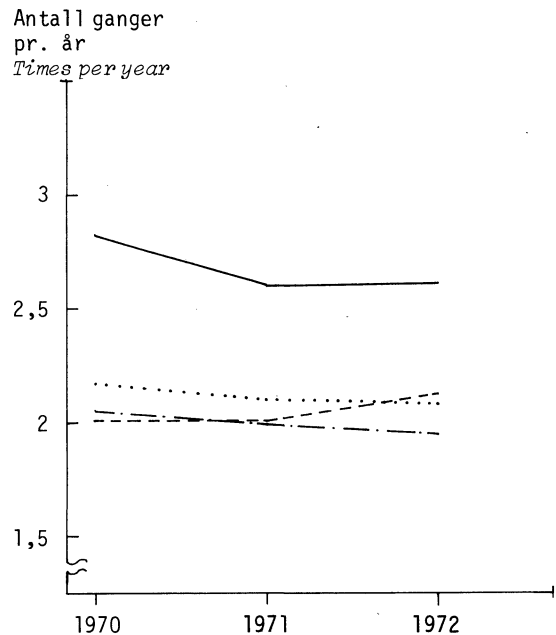
Figur 13. Totalrentabilitet før skatt etter sysselsettingsgruppe i engroshandel
Return on capital before taxes by size of enterprise according to persons engaged. Wholesale trade

Figur 14. Resultatgrad etter sysselsettingsgruppe i engroshandel
Profit margin by size of enterprise according to persons engaged. Wholesale trade

Figur 15. Kapitalens omløpshastighet etter sysselsettingsgruppe i engroshandel
Capital turnover before taxes by size of enterprise according to persons engaged. Wholesale trade

— 50- 99 sysselsatte persons engaged
 - - - 100-199 " "
 - . - 200 og flere sysselsatte persons engaged
 I alt Total

Det var likevel foretakene med over 200 sysselsatte som viste den største nedgangen. For denne gruppen gikk rentabilitetstallene ned i hele perioden, og særlig kraftig fra 1971 til 1972. Egenkapitalrentabiliteten sank fra 12,3 prosent i 1970 til 0,1 prosent i 1972, mens totalrentabiliteten ble redusert fra 6,2 prosent til 3,6 prosent. Dette har nok sammenheng med det dårlige resultatet i 1972 for Engros-handel med brensel og drivstoff hvor egenkapitalrentabiliteten gikk ned fra 11,1 prosent i 1971 til + 7,2 prosent i 1972. Dette skyldes for en stor del at enkelte av de store oljeselskapene utgiftsførte alle sine leteomkostninger i Nordsjøen direkte. Vi kan således ikke som for bergverksdrift og industri registrere noen utjamning i tallene for størrelsesgruppene i de tre årene. Det var faktisk langt jammere resultater i 1970 enn i 1972 for engroshandel.

Resultatgraden viste tilsvarende utvikling som totalrentabiliteten for alle gruppene, for det har vært små endringer i kapitalens omløpshastighet. Det har gjennomgående vært en svak nedgang i perioden bortsett fra gruppen med 100-199 sysselsatte hvor vi registrerte en liten øking i kapitalens omløpshastighet fra 1971 til 1972. Ellers legger vi merke til at de minste foretakene hadde en vesentlig høyere omløpshastighet for kapitalen enn de øvrige.

I tabell 7 har vi gitt egenkapitalrentabiliteten for noen av de største næringsgruppene som er med i statistikken, dvs. de næringene hvor det er flest sysselsatte. Slike tall er gitt for alle næringsgruppene i tabellvedlegget.

Tabell 7. Egenkapitalrentabiliteten i noen av de største næringsgruppene *Return on equity in some of the larger industries*

	1970	1971	1972
311-312 Produksjon av næringsmidler <i>Food manufacturing</i>	11,0	3,7	9,2
341 Treforedling <i>Manufacture of paper and paper products</i>	6,2	2,5	16,4
342 Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet <i>Printing, publishing and allied industries</i>	10,4	6,7	18,4
371 Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer <i>Manufacture of iron, steel and ferro-alloys</i>	10,7	16,7	4,9
383 Produksjon av elektriske apparater og materiell <i>Manufacture of electrical apparatus and supplies</i>	8,3	5,7	4,6
384 Produksjon av transportmidler <i>Manufacture of transport equipment</i>	-18,4	-10,9	21,7
6111 Engroshandel med nærings- og nytelsesmidler <i>Wholesaling of food, beverages and tobacco</i>	7,3	9,3	8,9
6123 Engroshandel med maskiner og utstyr <i>Wholesaling of machinery and equipment</i> ...	14,1	10,5	9,4

Vi ser at tre av de seks industri-næringsgruppene viser samme utvikling som totaltallene viste (jfr. figur 2) med betydelig nedgang fra 1970 til 1971 og oppgang igjen i 1972. Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer hadde et godt resultat i 1971, mens 1972 var desidert dårligst av de tre årene. Produksjon av elektriske apparater hadde jamn tilbakegang hvert år, mens for transportmiddel-industrien var utviklingen motsatt, fra en kraftig negativ egenkapitalrentabilitet i 1970 til en like kraftig positiv egenkapitalrentabilitet i 1972. At utslagene for denne gruppen blir så store, skyldes en svært lav egenkapitalandel (2,9 prosent i 1972). Den ene av de to engroshandelsnæringsgruppene som

vi har tatt med her, fulgte utviklingen i næringens totaltall med nedgang hvert år (jfr. figur 3). Engroshandel med nærings- og nytelsesmidler viste en avvikende utvikling med lavest egenkapitalrentabilitet i 1970 og høyest i 1971. Et interessant poeng å merke seg, er at tilsvarende industrigruppe, produksjon av næringsmidler, hadde sitt beste år i 1970 og sitt desidert dårligste i 1971 - altså akkurat motsatt.

Tabell 8. Totalrentabiliteten etter skatt for noen av de største næringsgruppene *Return on capital after taxes for some of the larger industries*

	1970	1971	1972
311-312 Produksjon av næringsmidler <i>Food manufacturing</i>	6,0	4,2	5,2
341 Treforedling <i>Manufacture of paper and paper products</i>	5,0	4,2	8,1
342 Grafisk produksjon og forlag <i>Printing, publishing and allied industries</i>	5,2	4,6	7,2
371 Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer <i>Manufacture of iron, steel and ferro-alloys</i>	6,8	8,8	4,8
333 Produksjon av elektriske apparater og materiell <i>Manufacture of electrical apparatus and supplies</i>	4,4	4,0	3,8
334 Produksjon av transportmidler <i>Manufacture of transport equipment</i>	2,1	3,1	3,5
6111 Engroshandel med nærings- og nytelsesmidler <i>Wholesaling of food, beverages and tobacco</i>	4,5	4,4	4,5
6123 Engroshandel med maskiner og utstyr <i>Wholesaling of machinery and equipment</i> ...	5,3	4,8	4,9

Også når det gjelder totalrentabiliteten følger tre av industrinæringsgruppene mønstret med lavest avkastning i 1971. Jern, stål og ferrolegeringer hadde det beste året i 1971, mens næringsgruppen Elektriske apparater og materiell har hatt tilbakegang i avkastningen (i hvert fall før skatter) for alle årene. Transportmiddelindustrien kan derimot vise et stadig bedre resultat selv om rentabiliteten fortsatt er på et lavt nivå i forhold til andre næringer. Begge næringsgruppene i engroshandel som er tatt med her, hadde sitt dårligste år når det gjelder totalrentabilitet i 1971. Dette avviker fra totaltallene som viste at 1972 var et svakere år (jfr. figur 3).

Tabell 9. Totalrentabilitet før skatt (TR), resultatgrad (RG) og kapitalens omløpshastighet (KO) for noen av de største næringsgruppene *Return on capital before taxes (TR), profit margin (RG) and capital turnover (KO) for some of the larger industries*

		1970			1971			1972		
		TR	RG	KO	TR	RG	KO	TR	RG	KO
311-312	Produksjon av næringsmidler <i>Food manufacturing</i>	7,0	2,6	2,69	5,1	2,0	2,49	6,2	2,6	2,40
341	Treforedling <i>Manufacture of paper and paper products</i>	5,5	6,5	0,84	4,6	5,7	0,80	8,5	10,5	0,81
342	Grafisk produksjon og forlag <i>Printing, publishing and allied industries</i>	7,5	3,9	1,92	6,4	3,3	1,94	9,9	5,1	1,94
371	Produksjon av stål, jern og ferrolegeringer <i>Manufacture of iron, steel and ferro-alloys ..</i>	8,9	7,4	1,21	10,4	10,0	1,05	5,5	6,3	0,88
383	Produksjon av elektriske apparater og materiell <i>Manufacture of electrical apparatus and supplies</i>	5,7	3,9	1,46	5,2	3,8	1,38	5,3	3,8	1,38
384	Produksjon av transportmidler <i>Manufacture of transport equipment</i>	2,4	2,5	0,97	3,3	3,4	0,97	3,8	4,2	0,89
6111	Engroshandel med nærings- og nytelsesmidler <i>Wholesaling of food, beverages and tobacco ...</i>	4,9	1,5	3,27	4,9	1,6	3,01	4,9	1,6	3,12
6123	Engroshandel med maskiner og utstyr <i>Wholesaling of machinery and equipment</i>	6,6	3,5	1,91	6,1	3,5	1,76	6,3	3,6	1,76

Vi kan for nesten alle næringsgruppene lese av en utvikling med synkende omløpshastighet for kapitalen. Dette ser ut til å gjelde enten rentabiliteten går opp eller ned. Næringsgruppen produksjon av næringsmidler, for eksempel, hadde samme resultatgrad i 1970 og 1972 (2,6 prosent), men rentabiliteten var gått ned fra 7,0 prosent til 6,2 prosent. Dette skyldes da at omløpshastigheten for kapital var sunket fra 2,69 til 2,40. Denne næringsgruppen er et eksempel på høy omløpshastighet innenfor industri. Resultatgraden er til gjengjeld lavere enn for de fleste andre næringsgrupper. Engroshandel har vanligvis høyere omløpshastighet for kapital enn industrien. Dette forklares av at varenes bearbeiding på handelsleddet er mindre enn på produksjonsleddet. Følgelig har handelsleddet også mindre bruttofortjeneste pr. omsatt enhet enn produksjonsleddet og behøver derfor høyere omsetning for å oppnå samme bruttofortjeneste.

Disse tallene for resultatgrad og kapitalens omløpshastighet kan ikke anvendes som grunnlag for å trekke slutninger om hvor godt det drives i en næringsgruppe i forhold til en annen. Til det er de spesielle forhold innen hver næringsgruppe altfor forskjellige. Men tallseriene gir oss informasjon om nettopp slike forskjeller og hvilke utslag de gir. Dette er verdifullt i seg selv uten at vi skal gi oss ut på noen rangering av næringene etter disse kriterier.

2. Soliditet

a) Gruppering av balansen

I tabell 2 er balansen gruppert etter postenes grad av likviditet. For analyseformål vil imidlertid en noe grovere gruppering være mer hensiktsmessig (tallene er for industriforetak pr. 31/12 1972. Mill.kr.).

A k t i v a¹⁾

Betalingsmidler	526	
+ Kortsiktige fordringer	7 910	
= Mest likvide omløpsmidler	8 436	
+ Andre omløpsmidler	6 695	
= Omløpsmidler		15 131
Pengeplasseringer	2 512	
+ Varige driftsmidler	8 353	
+ Andre aktiva	314	
= Anleggsmidler		11 179
Totalkapital		26 310

P a s s i v a¹⁾

Kortsiktig gjeld	10 337
+ Langsiktig gjeld	10 569
+ Egenkapital (inkl. betingede skattefrie avsetninger)	5 404
= Totalkapital	26 310

Graderingen etter likviditet er altså beholdt, men i færre grupper. Det vil selvfølgelig bli visse klassifiseringsproblemer når grupperingen er så grov som her, og vi skal kort redegjøre for de viktigste.

På aktiva-siden vil "pengeplasseringer" kunne inneholde poster med høyst forskjellig likviditet. Børsnoterte aksjer som kan omsettes i kontanter på dagen, er slått sammen med aksjer i datterselskaper, som ikke er beregnet på realisasjon i det hele tatt. Det kan være vanskelig nok for det enkelte foretak å avgjøre likviditeten for et verdipapir, for Byrået vil det være umulig å foreta en fordeling av pengeplasseringer etter grad av likviditet. Skal en dømme etter årsberetningene til børsnoterte norske industriforetak, synes det som norske industriforetak bare i liten grad investerer ledig kapital i børsnoterte papirer. Vi har derfor funnet det rimelig å anta at størsteparten av beløpet på post C 14 i balansen ("Aksjer og parter")²⁾ gjelder andeler i samarbeidende foretak, og således er av langsiktig karakter.

Årsaken til at boligeiendommer ikke er plassert under "varige driftsmidler", men under "andre aktiva", er at de vanligvis står i et helt annet forhold til selve produksjonen enn de aktiva som er gruppert som "varige driftsmidler". I de tilfelle der boliger anses nødvendig for i det hele tatt å kunne få arbeidskraft, ville det kanskje være naturlig å betrakte boliger som et driftsmiddel, men Byrået har ingen mulighet til å skille her.

1) Jfr. tabell 2, side 16. 2) Se vedlegg 3.

1) See table 2, page 16. 2) See appendix 3.

På passivasiden er det to hovedproblemer. Det første er å avgrense egenkapitalen. Her er problemet de fond som er avsatt til et bestemt formål, som f.eks. investeringsfond, fond for markedsføring i utlandet e.l. Hvis disse fond ikke benyttes til det formål de i sin tid er øremerket for, blir de i sin helhet gjenstand for beskatning, og da vil ca. 50 prosent av beløpet tilfalle staten. I de aller fleste tilfelle blir imidlertid disse fond benyttet slik at de ikke blir beskattet, og derfor synes det riktigst å betrakte de betinget skattefrie avsetninger som egenkapital.

Det andre problemet i forbindelse med passivagruppingen er sontringen mellom kort- og langsiktig gjeld. Det vanlige er at gjeld med forfallstid kortere enn ett år, regnes som kortsiktig. Dermed skulle f.eks. neste års avdrag på pantegjeld og obligasjonslån regnes som kortsiktig. Det har imidlertid hittil ikke vært vanlig å få dette spesifisert i norske regnskaper, slik at disse avdragene er oppført sammen med langsiktig gjeld. I forslaget til ny aksjelov vil neste års avdrag på langsiktige lån kreves spesifisert, og dermed vil en kunne få løst dette problemet.

Konserngjeld er også i sin helhet oppført som langsiktig gjeld, mens det i realiteten vanligvis vil være både lang- og kortsiktig gjeld. Dette skillet har vi ikke oppgaver for, men selv om en del av den er kortsiktig, vil det oftest være mulig å få betalingsfristen forlenget, nettopp fordi fordringshaveren er et foretak i samme konsern.

Kassekreditten er en post som er vanskelig å plassere. Den innvilges for ett år ad gangen, og er således kortsiktig, men i praksis blir den som regel fornyet uten videre. Siden den bare i helt spesielle tilfelle ikke blir forlenget, har vi derfor her valgt å regne den som langsiktig.

b) Forholdstall

Forholdet mellom egenkapital og totalkapital gir vanligvis en god pekepinn om hvor solid foretaket er, fordi jo større egenkapitalandelen er, dess hardere tilbakeslag kan foretaket tåle uten å gå konkurs. Imidlertid forteller ikke dette forholdstallet alt om soliditeten; flere andre momenter har også betydning.

Likviditeten, dvs. evnen til å dekke gjelden etter hvert som den forfaller, er av største viktighet, og den har sammenheng med forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld (leseren henvises til avsnittet om likviditet, side 44).

Et annet moment er hvor risikobetont foretakets virksomhet er. Her har både råstofftilgang og produktetterspørsel stor betydning. Hvor sterk er sammenhengen mellom pris og etterspørsel for foretakets produkt(er)? Hvor stabile er prisene på foretakets innsatsfaktorer? Øker produktetterspørselen sterkere eller svakere enn det private konsum, eller er man mer avhengig av den offentlige og private investerinslyst? Svaret på slike spørsmål er helt avgjørende for å kunne si noe om hvor solid foretaket står økonomisk, men det ligger utenfor denne analysens formål å drøfte de enkelte næringers framtidsutsikter sett fra denne synsvinkel.

Et tredje moment er foretakets eierforhold: kreditorene vil trolig tolerere en lavere egenkapitalandel i et personlig eid selskap der eieren er ansvarlig med hele sin formue, enn i et aksjeselskap der eierne bare hefter med sitt innskott.

Et fjerde, og meget viktig moment er de skjulte reservene, som naturlig nok ikke kommer til uttrykk i balansen. Disse vil jo komme direkte i tillegg til egenkapitalen. Som nevnt i avsnittet om rentabilitet, er det rimelig å anta at de skjulte reservene tjener til å utjamne fluktuasjonene i foretakets resultat og egenkapital. De endringer i egenkapitalandelen som her er beregnet, vil altså trolig vise utslag i riktig retning, selv om endringens størrelse vil være mindre enn om de skjulte reservene ble tatt med i regnskapene.

Et foretak med meget lav egenkapitalandel vil ofte være under sterk innflytelse fra sine kreditorer når disse ønsker å holde en sterk styring for å unngå eventuell konkurs. Foretakets handlingsfrihet vil altså være liten. Dette vil jo også kunne medføre at egenkapital-innehaverne vil nøle med å øke sin innskutte kapital, for det første fordi usikkerheten er stor og konkurs-truselen er der, og for det andre fordi eierne allerede har såpass liten handlefrihet. Det vesentlige faremomentet ved en lav egenkapitalandel er imidlertid at evnen til å tåle dårligere år svekkes jo lavere andelen er.

Kredittmulighetene er som nevnt et av de store problemer når egenkapitalandelen blir lav. Ettersom kredittyttere har utarbeidd stadig bedre metoder for å teste sine låntakere, har imidlertid egenkapitalen kommet litt i bakgrunnen som avgjørende utlånskriterium. I kredittvurderingsprogrammene som benyttes, inngår også momenter som dyktighet, effektivitet og betalingsmoral; solvens og likviditet; mulighet for pant og garantier; konjunkturutviklingen i bransjen osv. Egenkapitalandelen vil likevel være et vesentlig moment, men akseptabel egenkapitalandel ut fra et kredittvurderingssynspunkt vil være avhengig av de andre nevnte faktorene, og derfor ikke være en fast størrelse.

Tabell 10 viser hvorledes fordelingen av den anvendte kapital har utviklet seg i perioden.

Tabell 10. Fordelingen av anvendt kapital i prosent av totalkapitalen. Bergverksdrift og industri
Different groups of assets as percentage of total assets. Mining and manufacturing

Aktiva <i>Assets</i>		1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
Omløpsmidler <i>Current assets</i>	Mest likvide omløpsmidler <i>Most liquid current assets ...</i>	32,9	32,7	30,9	32,1
	+ Andre omløpsmidler <i>Other current assets</i>	23,2	25,5	26,5	25,5
	= Omløpsmidler, totalt <i>Current assets, total</i>	56,1	58,2	57,5	57,5
Langsiktige investeringer <i>Long-term investments</i>	Varige driftsmidler <i>Fixed tangible assets</i>	32,9	31,1	32,0	31,8
	Andre langsiktige investeringer <i>Other long-term investments ..</i>	11,0	10,7	10,5	10,7
Totale aktiva <i>Total assets</i>		100,0	100,0	100,0	100,0

Tallene i tabell 10 innebærer en fortsettelse av den utviklingen som ble påvist i Statistiske analyser nr. 3, der omløpsmidlenes andel av totalkapitalen økte fra 53,5 prosent i 1968 til 57,8 prosent i 1970¹⁾. Samtidig sank varige driftsmidlers andel fra 35,8 prosent i 1968 til 31,7 prosent i 1970¹⁾.

Tabell 11. Fordelingen av anvendt kapital i prosent av totalkapitalen. Engroshandel
Different groups of assets as percentage of total assets. Wholesale trade

Aktiva <i>Assets</i>		1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
Omløpsmidler <i>Current assets</i>	Mest likvide omløpsmidler <i>Most liquid current assets ...</i>	45,3	44,5	44,6	45,9
	+ Andre omløpsmidler <i>Other current assets</i>	21,7	24,7	25,0	23,8
	= Omløpsmidler, totalt <i>Current assets, total</i>	67,0	69,2	69,6	69,7
Langsiktige investeringer <i>Long-term investments</i>	Varige driftsmidler <i>Fixed tangible assets</i>	27,6	25,4	25,8	25,8
	Andre langsiktige investeringer <i>Other long-term investments ..</i>	5,4	5,4	4,6	4,5
Totale aktiva <i>Total assets</i>		100,0	100,0	100,0	100,0

1) Arsaken til at tallet for 1970 er forskjellig fra det som er gitt i tabell 1 og 2, er at SA 3 omfatter alle foretak som var med i 1970, mens denne publikasjonen som nevnt bare omfatter de foretak som har vært med i alle årene 1970-1972. Dessuten ble post C 33.2 "Andre avsetninger" i SA 3 oppført som egenkapital (jfr. side 22).

For engroshandelen viser tabell 11 samme trend som for industri og bergverk. Andelen av "andre omløpsmidler" (omfatter hovedsakelig varebeholdningen) øker på bekostning av de varige driftsmidlene.

Tabell 12. Fordelingen av anskaffet kapital i prosent av totalkapitalen. Bergverksdrift og industri
Liabilities and equity as percentage of total capital. Mining and manufacturing

Passiva <i>Liabilities</i>		1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
Gjeld <i>Debt</i>	Kortsiktig gjeld <i>Short-term liabilities</i>	35,5	38,1	37,9	39,3
	Langsiktig gjeld <i>Long-term liabilities</i>	42,1	40,6	41,5	40,2
Egenkapital <i>Equity</i>	Egenkapital <i>Equity</i>	22,4	21,3	20,6	20,5
Totale passiva <i>Total liabilities</i>		100,0	100,0	100,0	100,0

I tabell 12 og på figur 16 er vist hvorledes den anskaffede kapital i industrien er fordelt ved begynnelsen og slutten av de tre årene som denne analysen konsentrerer seg om. Her er trenden nokså klar i retning av en øking i den kortsiktige gjeldens andel på bekostning av både den langsiktige gjelden og egenkapitalen. En tilsvarende utvikling ble påvist for årene 1968-1970, da den kortsiktige gjeldens andel økte fra 28,8 prosent i 1968 til 31,8 prosent i 1970, den langsiktige gjeldens andel sank fra 47,8 prosent i 1968 til 44,8 prosent i 1970, mens egenkapitalen holdt seg konstant på 23,4 prosent¹⁾.

Tabell 13. Fordelingen av anskaffet kapital i prosent av totalkapitalen. Engroshandel
Liabilities and equity as percentage of total capital. Wholesale trade

Passiva <i>Liabilities</i>		1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
Gjeld <i>Debt</i>	Kortsiktig gjeld <i>Short-term liabilities</i>	53,3	55,0	52,5	52,6
	Langsiktig gjeld <i>Long-term liabilities</i>	27,2	26,6	28,5	29,2
Egenkapital <i>Equity</i>	Egenkapital <i>Equity</i>	19,6	18,4	19,0	18,2
Totale passiva <i>Total liabilities</i>		100,0	100,0	100,0	100,0

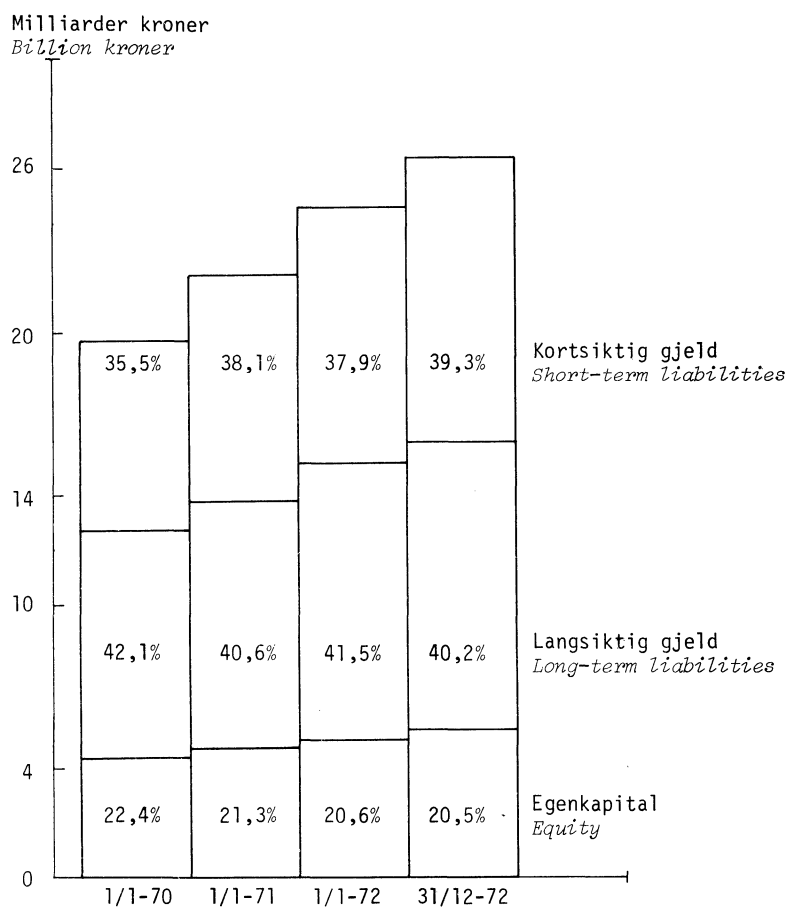
For passivenes vedkommende har ikke engroshandelen fulgt samme utvikling som industri og bergverksdrift. I engroshandelen har den langsiktige gjeldsandelen økt, mens andelen av kortsiktig gjeld og egenkapital har gått ned.

Selv om gjeldsandelen ikke skulle vise noen endring fra ett tidspunkt til et annet, er det ikke sikkert at likviditets-situasjonen dermed er uendret. F.eks. kan selve forfallstidspunktet for den langsiktige gjelden ha endret seg ganske drastisk, og en slik endring vil selvfølgelig ikke komme fram i balansen.

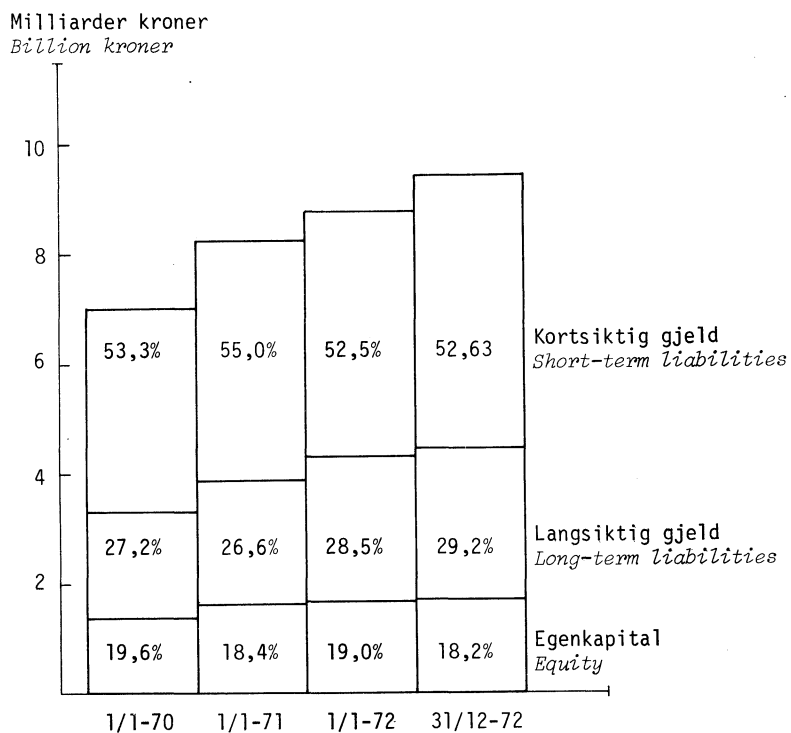
1) Se fotnote 1) side 37.

1) See note 1) page 37.

Figur 16. Fordeling av passiva i prosent av totalkapital og i milliarder kroner. Bergverksdrift og industri
Liabilities and equity as percentage of total capital and in billion kroner. Mining and manufacturing

Figur 17. Fordeling av passiva i prosent av totalkapital og i milliarder kroner. Engroshandel
Liabilities and equity as percentage of total capital and in billion kroner. Wholesale trade

Ser en på industrinæringene hver for seg (tabell XI, side 90), er det bare én næring, kjemisk råvareindustri, som har øking i egenkapitalandelen i alle årene. Her var egenkapitalen 1/1 1970 på 30,9 prosent og 31/12 1972 på 38,6 prosent. Hele sju næringer viser nedgang for egenkapitalandelen i alle årene. I ni næringer er egenkapitalandelen høyere pr. 31/12 1972 enn pr. 1/1 1970. I femten næringer er den lavere. Høyest egenkapitalandel pr. 1/1 1970 har Bergverksdrift m.v. med 42,7 prosent, og høyest pr. 31/12 1972 ligger Kjemisk råvareindustri, med 38,6 prosent. Desidert lavest både 1/1 1970 og 31/12 1972 er Transportmiddelindustri med henholdsvis 5,1 prosent og 3,5 prosent (var helt nede i 2,9 prosent 1/1 1972). Noe av årsaken til den meget lave egenkapitalandelen i transportmiddelindustrien, er at foretakene i denne gruppen som regel arbeider med meget kapitalkrevende produkter som er bestilt av kunden, altså forhåndssolgt, og kunden vil da være nødt til å betale inn deler av kjøpesummen mens hans ordre blir produsert. Disse innbetalte beløpene blir hos produsenten oppført som "forskott fra kunder", slik at andelen av kortsiktig gjeld vil være relativt mye større i denne næringen enn i de fleste andre. Den kortsiktige gjeldens andel av totalkapitalen er for øvrig steget sterkt i transportmiddelindustrien, fra 54,0 prosent 1/1 1970 til 63,9 prosent 31/12 1972.

For bedre å kunne sammenlikne med andre næringsgrupper ville det vært en fordel om vi for transportmiddelindustrien kunne trekke ut "forskott fra kunder" på passivasiden. Dette har vi dessverre ikke mulighet til å gjøre slik regnskapsstatistikk-skjemaet nå er satt opp. Hvis vi imidlertid antar at forholdet mellom langsiktig og kortsiktig gjeld utenom forskott fra kunder skal være det samme i denne bransjen som i industrien totalt, får vi følgende anslag på egenkapitalandelen i transportmiddelindustrien:

1/1 1970: 7,0 prosent 1/1 1971: 4,7 prosent 1/1 1972: 4,1 prosent 31/12 1972: 5,1 prosent

Selv med en slik korreksjon er altså egenkapitalandelen meget lav i denne næringen.

Innen engroshandelens næringer har sju næringsgrupper lavere egenkapitalandel pr. 31/12 1972 enn pr. 1/1 1970, mens bare to har høyere (tabell XII, side 94). Høyest egenkapitalandel både 1/1 1970 og 31/12 1972 har engroshandel med "konsumvarer ellers" (omfatter bl.a. apotekervarer, kosmetikk, sportsutstyr, leketøy, gull- og sølvvarer og ur), med henholdsvis 27,5 prosent og 26,6 prosent. Lavest pr. 1/1 1970 er engroshandel med maskiner og utstyr med 12,7 prosent og pr. 31/12 1972 engroshandel med jernvarer og bygningsartikler med 12,6 prosent.

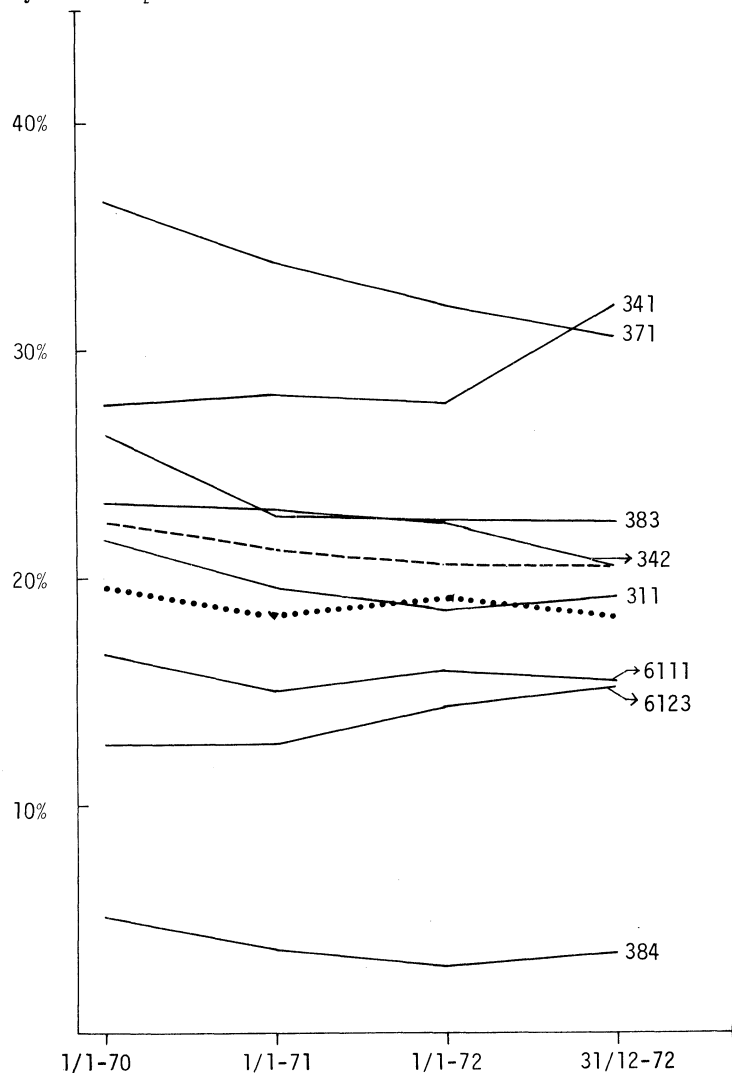
Figur 19 illustrerer spredningen i egenkapitalandelen for de enkelte foretak. Av den framgår at pr. 31/12 1972 hadde "median-foretaket" en så lav egenkapitalandel som 14 prosent, dvs. at halvparten av foretakene ligger lavere enn dette. At gjennomsnittlig egenkapitalandel likevel ligger såpass høyt som 20,5 prosent, skyldes at en del foretak med stor egenkapital og stor totalkapital veier opp for de mange små foretakene. Likevel representerer foretakene med lavere egenkapital enn 14,0 prosent hele 44,8 prosent av sysselsettingen. Pr. 1/1 1970 var stillingen slik: Medianforetaket hadde egenkapitalandel på snaut 16 prosent, gjennomsnittet var 22,4 prosent, og foretak med lavere egenkapitalandel enn medianforetaket hadde 47,0 prosent av sysselsettingen. Pr. 1/1 1970 hadde foretak med lavere egenkapitalandel enn gjennomsnittet (22,4 prosent), nesten 60 prosent av sysselsettingen. To år senere var sysselsettingen i foretak med under gjennomsnittlig egenkapitalandel (20,5 prosent), gått ned med ett prosentpoeng.

Når vi ser på utviklingen i fordelingen av den disponible kapital innen de enkelte næringer, er det ingen av de store næringene med over 10 000 sysselsatte i vårt utvalg, som har noen vesentlige endringer i sin kapitaldisponering (se tabell XI, side 90).

Utviklingen i fordelingen av anskaffet kapital (kortsiktig gjeld/langsiktig gjeld/egenkapital) for de enkelte næringer er vist i tabell XI i tabelldelen. Her ser vi bl.a. at transportmiddelindustrien har hatt en øking i kortsiktig gjeld på ti prosentpoeng, og ca. 64 prosent av kapitalen som er satt inn i denne næringen, er kortsiktig gjeld. Oljevirkksomheten kan imidlertid føre til store endringer i finansieringsforholdene i denne næringen. I de andre større næringene har det ikke vært endringer av samme størrelsesorden i fordelingen av anskaffet kapital.

Figur 18. Egenkapitalandelens utvikling for noen større nærings-
grupper *Equity as percentage of total capital for*
some larger industry groups

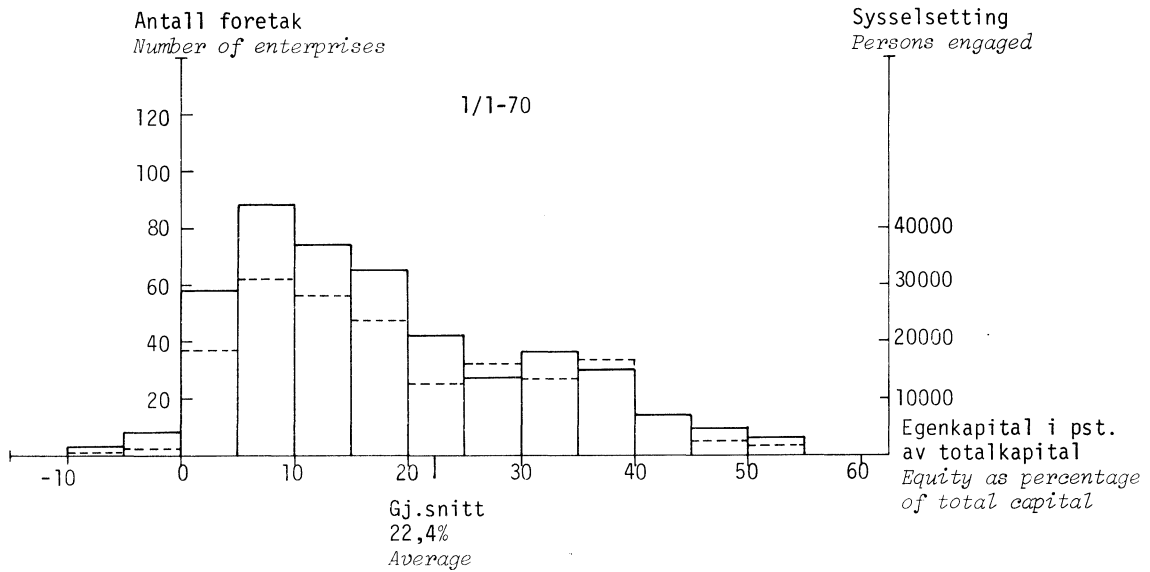
Egenkapital i prosent
av totalkapitalen
Equity as percentage
of total capital

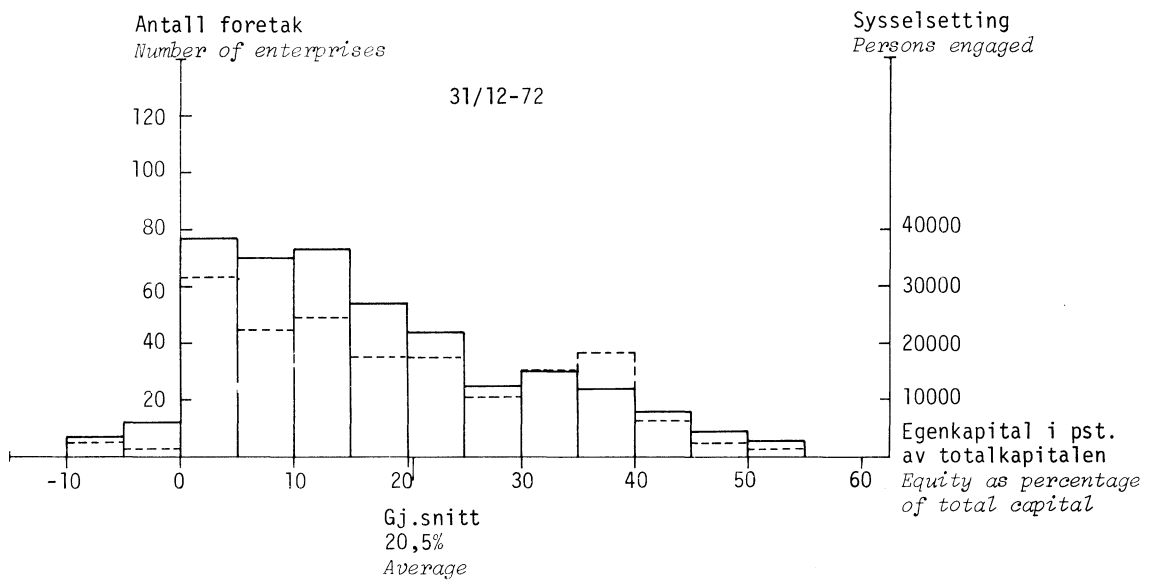
- 311 Produksjon av næringsmidler *Food manufacturing*
 341 Treforedling *Manufacture of paper and paper products*
 342 Grafisk produksjon *Printing, publishing etc.*
 371 Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer *Manufacture of iron, steel and ferro-alloys*
 383 Produksjon av elektriske apparater og materiell *Manufacture of electrical apparatus and supplies*
 384 Produksjon av transportmidler *Manufacture of transport equipment*
 6111 Engroshandel med nærings- og nytelsesmidler *Wholesaling of food, beverages and tobacco*
 6123 Engroshandel med maskiner og utstyr *Wholesaling of machinery and equipment*
 ----- Bergverksdrift og industri totalt *Mining and manufacturing, total*
 Engroshandel totalt *Wholesale trade, total*

Figur 19. Egenkapitalandelen 1/1-70 og 31/12-72. Antall foretak og antall sysselsatte. Bergverksdrift og industri *Equity as percentage of total capital 1/1-70 and 31/12-72. Number of enterprises and persons engaged. Mining and manufacturing*

a)

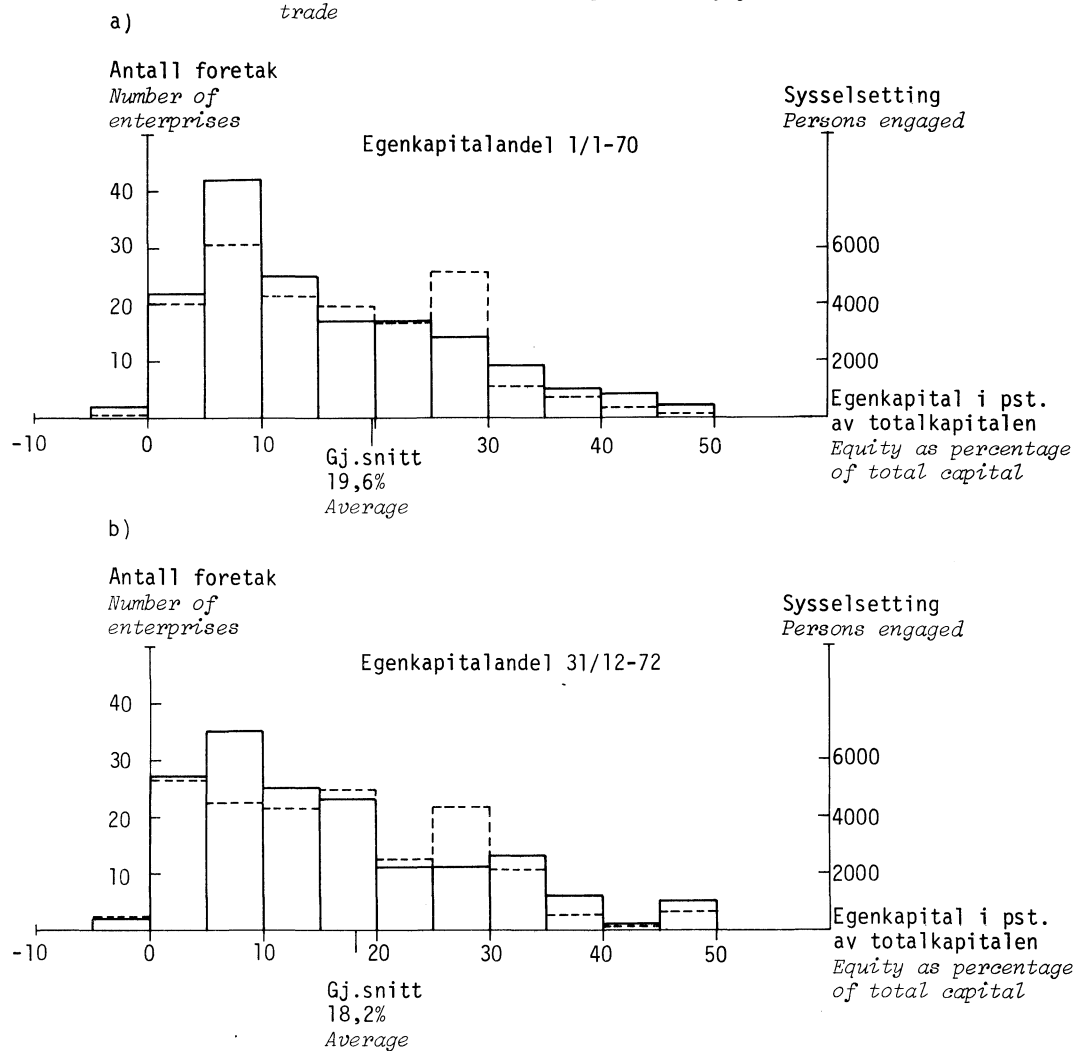
b)

Antall foretak
Number of enterprises

Antall sysselsatte
Persons engaged

Figur 20. Egenkapitalandelen 1/1-70 og 31/12-72. Antall foretak og antall sysselsatte. Engroshandel *Equity as percentage of total capital 1/1-70 and 31/12-72. Number of enterprises and persons engaged. Wholesale trade*

Antall foretak
Number of enterprises

Antall sysselsatte
Persons engaged

3. Likviditet

Med et foretaks likviditet mener vi dets evne til å innfri betalingsforpliktelsene etter hvert som de forfaller til betaling. De mest likvide eiendelene, dvs. kontanter og de omløpsmidler som kan omgjøres til kontanter relativt raskt (bankinnskott på anfordring, postgiro og kortsiktige fordringer), bør være store nok til å dekke den kortsiktige gjelden. Det numeriske forholdet mellom de mest likvide omløpsmidlene og de kortsiktige fordringene kan derfor brukes som et mål for foretakets likviditet.

I forbindelse med likviditet er det to forholdstall som oftest benyttes:

1. Likviditetsgrad 1: $\frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$
2. Likviditetsgrad 2: $\frac{\text{Mest likvide omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$

Likviditetsgrad 1 betegnes som "current ratio", "bankers ratio", eller "two-to-one rule". Sistnevnte henspeiler på den tommelfinger-regel som ofte settes for likviditetsgrad 1: forholdstallet bør være større enn 2,0¹⁾. Likviditetsgrad 2 kalles ofte for "liquidity ratio" eller "acid test" ("syreprøven"). Tommelfinger-regelen her er at forholdstallet bør være minst 1,0¹⁾. Disse kravene er imidlertid litt for generelle. Det er nemlig flere forhold som spiller inn, og som en balanseoppstilling ikke kan fortelle noe om. Av momenter som har betydning, kan nevnes ikke-utnyttede kredittmuligheter hos bankforbindelser, f.eks. i forbindelse med kassekreditten (se tabell VII o) i tabelldelen), mulighetene for å forskyve gjeldens forfallspunkt; forlengelse av kreditt-tiden hos leverandører, raskere inndrivelse av kundefordringer (factoring kan benyttes); omløpshastigheten for varelageret kan kanskje økes, og dessuten kan utgifter som ikke er helt nødvendige i en kortere periode (reklame, vedlikehold, forskning), skjæres ned. Det enkelte foretak vil i denne sammenheng benytte seg av likviditetsbudsjetter der det tas hensyn til mulighetene for å påvirke de framtidige inn- og utbetalinger.

Dette er blitt så vanlig, og er et så godt hjelpemiddel i planleggingen av inn- og utbetalinger, at foretakene har sett seg i stand til å senke kravet til likviditetsgradene uten at faren for insolvens synes å øke. Lav likviditetsgrad indikerer liten handlefrihet, og det stilles større krav til likviditetsbudsjetteringen hvis store rentekostnader skal unngås. Er det generelle presset på kredittmarkedet stort og mange er i samme situasjon, kan det bli stor etterspørsel etter lån til å dekke løpende utgifter, renter og avdrag. Dermed blir det knapphet på lånemidler med press på renten som resultat. Foretakenes alternative finansieringsmåte, økt egenkapital, vil som regel være vanskelig å oppnå under slike forhold. Sett fra kredittgiverens side vil nemlig lån i slike situasjoner gi større (og sikrere) avkastning enn det egenkapitalinnskott vil gi²⁾.

1) Se Arne Kinserdal: Regnskapsanalyse (1971), s. 49. 2) Disse perspektivene er pekt på i en artikkel av John Cobbs i Business Week, 20. juli 1974. Etter å ha redegjort for den nåværende kredittsituasjonen i USA, sier han: "This is a picture of a squeeze on cash. And it would make the hair on an old-time auditor stand on end". "Today the corporate community weighs in with a current ratio of 1.6", og om likviditetsgrad 2, the acid test: "Today's nonfinancial corporations come through with less than 0.20."

Det er innlysende at når forholdet mellom mest likvide omløpsmidler og kortsiktig gjeld er som 1 : 5, så trengs det bare uhyre små feilberegninger i likviditetsbudsjettet før man må på markedet for å få penger - til markedspris. Og er det ikke penger å oppdrive, kan det gå riktig ille. Cobbs sier avslutningsvis: "The danger is that sometime in the months ahead a major corporation is going to come up against a big maturity or a big out-of-pocket expense and not have enough money in hand to cover it. That could trigger a liquidity crisis that would suddenly freeze huge amounts of bank loans and accounts receivable, converting them from the status of liquid assets to uncollectable claims".

Uansett, selv om det kunne være ønskelig å ta hensyn til de forskjellige muligheter som foretakene har til å bedre sin likviditet, må vi i denne sammenheng nøye oss med å kartlegge forhold som har sin basis i resultatregnskapet og balansen.

Tabell 14. Likviditetsgrad 1 og 2 *Bankers ratio and the acid test*

	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
Likviditetsgrad 1 <i>Bankers ratio</i>				
Bergverksdrift og industri <i>Mining and manufacturing</i>	1,58	1,53	1,52	1,46
Engroshandel <i>Wholesale trade</i>	1,26	1,26	1,33	1,32
Likviditetsgrad 2 <i>The acid test</i>				
Bergverksdrift og industri <i>Mining and manufacturing</i>	0,93	0,86	0,82	0,82
Engroshandel <i>Wholesale trade</i>	0,85	0,81	0,85	0,87

Tabell 14 viser gjennomsnittet for industri og engroshandel for likviditetsgradene 1 og 2, og vi ser at gjennomsnittet for industrien har vært synkende i hele perioden, mens det for engroshandelen har vært svak stigning fra 1/1 1970 til 31/12 1972. Begge næringer ligger likevel langt fra å tilfredsstille teoriens krav, dette gjelder særlig for likviditetsgrad 1. Her må en imidlertid være klar over at varelageret føres opp til bokført verdi; en oppføring av lageret til reell verdi vil muligens kunne gi et forholdstall opp mot 2,0. Foreløpig blir det ikke samlet inn data om skjulte reserver i lager, men hvis den nye aksjeloven krever at lagerreserver tas med i balansen, vil en kunne skaffe bedre data for likviditetsmåling.

For å antyde hvilken betydning nedskrivningen av varebeholdningen har for likviditetsgrad 2, har vi regnet ut verdiene for dette forholdstallet under forutsetning av at varelagerets reelle verdi er nedskrevet med henholdsvis 25 prosent og 50 prosent.

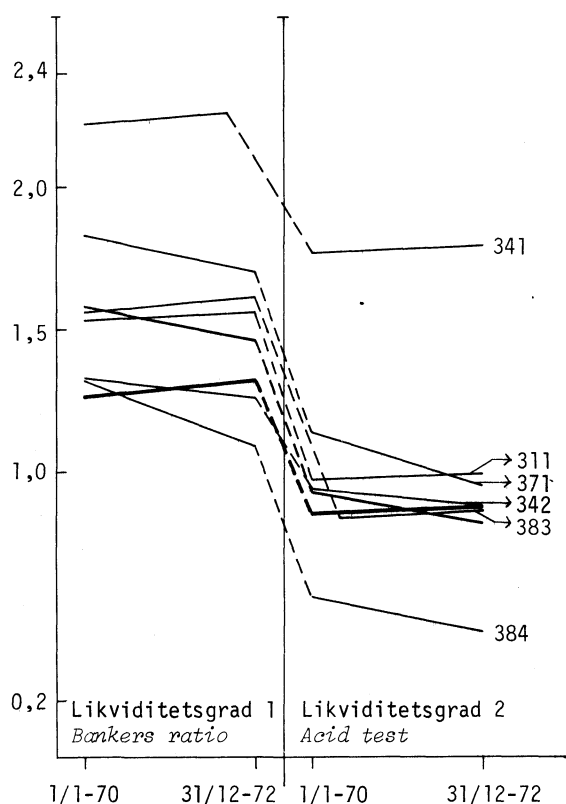
Tabell 15. Likviditetsgrad 1 forutsatt nedskrivning av varebeholdningen *Bankers ratio assuming stock is written down*

	Næring <i>Industry</i>	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
Ingen nedskrivning By 0 %	Bergverk og industri <i>Mining and manufacturing.</i>	1,58	1,53	1,52	1,46
	Engroshandel <i>Wholesale trade</i>	1,26	1,26	1,33	1,32
25 % nedskrivning av reell verdi By 25 % of real value	Bergverk og industri <i>Mining and manufacturing.</i>	1,78	1,73	1,73	1,76
	Engroshandel <i>Wholesale trade</i>	1,39	1,40	1,48	1,47
50 % nedskrivning av reell verdi By 50 % of real value	Bergverk og industri <i>Mining and manufacturing.</i>	2,19	2,15	2,16	2,07
	Engroshandel <i>Wholesale trade</i>	1,65	1,69	1,79	1,76

Vi nevnte i forbindelse med oppdelingen av balansen at kassekreditten grupperes som lang-siktig gjeld, fordi den i praksis fornyes uten videre. Den ikke-utnyttede delen av kassekreditten vil være en likviditetsreserve som for det enkelte foretak selvfølgelig vil kunne bedre likviditeten. Vi har data for denne likviditetsreserven (se tabell VII o)), men vi har ikke villet ta den med i betraktning ved måling av likviditetsgradene fordi en kassekreditt tross alt er en driftskreditt som er ment å skulle variere med kredittbehovet i forbindelse med den løpende produksjon. Således kan man ikke regne med at bankene vil godkjenne at kassekreditten er fullt utnyttet til enhver tid.

Hvis vi ser på de enkelte næringsgrupper hver for seg (tabell VII i-j, side 76-77), viser det seg at likviditetsutviklingen fra 1/1-1970 til 31/12-1972 har vært meget jamn, og samtidig synkende for de fleste. De aller fleste næringsgrupper ligger pr. 31/12-1972 innenfor en margin på $\pm 0,2$ fra det forholdstall de hadde pr. 1/1-1970. I næringsgruppene i engroshandel har utviklingen vært mer ujamn med enkelte store utslag oppover, slik det framgår av tabell VIII i-j, side 82-83).

Figur 21. Likviditetsgrad 1 og 2 for noen større næringsgrupper
Bankers ratio and the acid test for some of the larger industries

- 311 Produksjon av næringsmidler *Food manufacturing*
- 341 Treforedling *Manufacture of paper and paper products*
- 342 Grafisk produksjon *Printing, publishing and allied industries*
- 371 Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer *Manufacture of iron, steel and ferroalloys*
- 383 Elektriske apparater og materiell *Manufacture of electrical apparatus and supplies*
- 384 Transportmidler *Manufacture of transport equipment*
- Bergverksdrift og industri totalt *Mining and manufacturing, total*
- Engroshandel totalt *Wholesaling, total*

Vi nevnte i forbindelse med foretakenes muligheter til å bedre likviditeten, at de kan prøve å få lengre kreditt-tid fra leverandørene eller eventuelt inndrive sine fordringer raskere. Gjennomsnittlig kreditt-tid definerer vi slik:

$$\text{Gjennomsnittlig ytt kreditt-tid} = \frac{360 \text{ dager}}{\frac{\text{Omsetning}}{\text{Gjennomsnittlige varefordringer}}}$$

$$\text{Gjennomsnittlig oppnådd kreditt-tid} = \frac{360 \text{ dager}}{\frac{\text{Innkjøp}}{\text{Gjennomsnittlig varegjeld}}}$$

Omsetning og innkjøp er her eksklusive merverdiavgift, slik de er oppgitt av foretakene i skjemaet, henholdsvis post A31 og post A3 i resultatregnskapet. I beløpet for debitorer og kreditorer, derimot, vil merverdiavgift være inkludert i og med at det er selgeren som innkasserer merverdiavgiften for staten. Dette vil likevel gi et riktig bilde av kreditt-tiden, siden selgeren må gi kreditt også for merverdiavgiftsbeløpet i tillegg til selve salgsbeløpet.

I beløpet for debitorer og kreditorer er bare tatt med beløpene på post C15 og C44 i balansen, dvs. regulære varefordringer og varegjeld. Andre former for debitorer og kreditorer er ikke tatt med i denne sammenheng fordi de oftest har liten tilknytning til selve vareomsetningen. Praksis for føring av delkredere varierer også. Noen foretak trekker delkredere fra varefordringene før balansen settes opp, som da viser en mindre ytt kreditt-tid enn om delkredere ble bruttoført. Totalt medfører dette forholdet neppe vesentlig usikkerhet i tallene.

For alle næringer sett under ett har den oppnådde kreditt-tid økt fra 3½ måneder (105 dager) i 1970 til godt over 4 måneder (129 dager) i 1972. Den ytte kreditt-tid har i samme tidsrom økt fra 63,2 dager til 64,6 dager, dvs. en øking på bare 1,4 dager. Siden varegjeld som betales innen forfallsdatoen er rentefri, betyr det at industrinæringens foretak har greidd å få til en gunstig utvikling i forholdet mellom ytt og oppnådd varekreditt i tidsrommet 1970-1972. Vi forutsetter da at industriforetakene betaler sin varegjeld like punktlig i 1972 som i 1970; noen holdepunkter for det motsatte har vi ikke.

Tabell 16. Gjennomsnittlig oppnådd og ytt kreditt-tid for alle industriforetak 1967-1972 og for identiske industriforetak 1970-1972. Antall dager *Average time of credit obtained and afforded for all manufacturing enterprises 1967-1972 and for all identical manufacturing enterprises 1970-1972. Number of days*

		1967	1968	1969	1970	1971	1972
Gjennomsnittlig oppnådd kreditt-tid <i>Average time of credit obtained</i>	Alle foretak <i>All manufacturing enterprises</i>	111	115	107	105	113	118
Gjennomsnittlig ytt kreditt-tid <i>Average time of credit afforded</i>		65	63	58	63	64	63
Gjennomsnittlig oppnådd kreditt-tid <i>Average time of credit obtained</i>	Identiske foretak <i>Identical enterprises</i>	..	..	..	105	117	129
Gjennomsnittlig ytt kreditt-tid <i>Average time of credit afforded</i>		..	..	..	63	65	65
Differanse oppnådd - ytt <i>Difference obtained - afforded</i>		..	..	..	42	52	64

For engroshandelen er bildet helt annerledes. Den gjennomsnittlig ytte kreditt-tid er sunket helt ubetydelig, fra 64 dager i 1970 til 63 dager i 1972. Den gjennomsnittlig oppnådde kreditt-tid har også forandret seg lite, men i motsatt retning; fra 72 dager i 1970 til 73 dager i 1972.

Tabell 17. Gjennomsnittlig oppnådd og ytt kreditt-tid. Engroshandel *Average time of credit obtained and afforded. Wholesale trade*

	1970	1971	1972
Gjennomsnittlig oppnådd kreditt-tid <i>Average time of credit obtained</i>	72	72	73
Gjennomsnittlig ytt kreditt-tid <i>Average time of credit afforded</i>	64	61	63
Differanse oppnådd - ytt <i>Difference obtained - afforded</i>	8	11	10

Ser vi på de enkelte industrinæringsgrupper isolert, finner vi store variasjoner både for selve kreditt-tiden og for deres utvikling (tabell VII k-1, side 77-78). Ytterpunktene og gjennomsnittet for 1970-1972 har vi gjengitt i tabellen nedenfor.

Sammenlikner vi de enkelte næringsgruppene i engroshandelen (tabell VIII k-1, side 82-83) synes forholdene her å være mye mer innbyrdes ensartet; spredningen er ikke på langt nær så stor som innen industrien. Dette framgår av tabell 18, der høyeste og laveste kreditt-tid for næringsgruppene er vist sammen med gjennomsnittet.

For næringsgruppene innen industrien er det uhyre sjelden vi kan konstatere at ytt kreditt-tid er lengre enn oppnådd kreditt-tid. For næringsgruppene innen engroshandelen, derimot, er dette nokså vanlig.

Det er meget vanskelig å si noe generelt om størrelsen på ytt og oppnådd kreditt-tid fordi forholdene varierer så sterkt fra næringsgruppe til næringsgruppe, og fordi praksis og konkurranseforhold innen næringen vil være helt avgjørende for kreditt-tiden. Imidlertid kan det ha stor verdi for det enkelte foretak å sammenlikne seg selv med det som er gjennomsnitt for næringen, for derved å finne ut hvorledes mulighetene kan være for å få bedre kredittbetingelser med kundene eller leverandørene.

Ser vi imidlertid på de største næringsgruppene, dvs. de med mer enn 10 000 sysselsatte i de identiske foretakene, ser vi at f.eks. transportmiddelindustrien (der skipsbyggingsindustrien inngår) i 1972 gir en kreditt-tid på 73 dager, men får hele 355 dagers respitt fra sine kreditorer. Dette er likevel et meget spesielt forhold som skyldes at transportmiddelindustrien for en stor del får forskottsbetalt fra sine kunder. I og med at salget ikke blir fakturert før ordren leveres, vil man i byggeperioden få en øking i forskott fra kunder (= kortsiktig gjeld), som skal dekke de løpende utgifter i forbindelse med produksjonen. Denne forskottsinnbetalingen vil bli stående som kortsiktig gjeld inntil transportmiddelet leveres. Det er da klart at jo dyrere produktet er, og jo lenger byggetiden er, desto større andel vil forskottsinnbetalingen utgjøre av foretakets totalkapital. Det samme forhold vil selvfølgelig også gjøre seg gjeldende i andre næringer der delvis forskottsbetaling av ordre blir praktisert.

Tabell 18. Næringsgrupper med høyeste og laveste kreditt-tid. Antall dager Industries with the longest and the shortest time of credit. Number of days

			Antall dager Number of days	Industri Manufacturing	Antall dager Number of days	Engroshandel Wholesaling
Ytt kreditt- tid Time of credit afforded	Høyest	Longest	1970	97 Produksjon og reparasjon av gummiprodukter Manufacture and repair of rubber products	105 Engroshandel med møbler og innbo Wholesaling of furniture and furnishings	
	"	"	1971	101 Treforedling Manufacture of paper and paper products	94 Engroshandel med jernvarer og bygningsartikler Wholesale of hardware and construction materials	
	"	"	1972	104 Produksjon av maskiner Manufacture of machinery	96 Engroshandel med møbler og innbo Wholesale of furniture and furnishings	
	Gj.snitt	Average	1970	63 Alle næringsgrupper All industries	64 Alle næringsgrupper All industries	
	"	"	1971	65 Alle næringsgrupper All industries	62 Alle næringsgrupper All industries	
	"	"	1972	65 Alle næringsgrupper All industries	64 Alle næringsgrupper All industries	
	Lavest	Shortest	1970	16 Produksjon av kjemiske råvarer Manufacture of industrial chemicals	35 Engroshandel med nærings- og nytelsesmidler Wholesaling of food, beverages and tobacco	
	"	"	1971	14 Produksjon av kjemiske råvarer Manufacture of industrial chemicals	39 Engroshandel med nærings- og nytelsesmidler Wholesaling of food, beverages and tobacco	
	"	"	1972	13 Produksjon av kjemiske råvarer Manufacture of industrial chemicals	41 Engroshandel med nærings- og nytelsesmidler Wholesaling of food, beverages and tobacco	
	Høyest	Longest	1970	248 Produksjon av transportmidler Manufacture of transport equipment	115 Engroshandel med maskiner og utstyr Wholesaling of machinery and equipment	
	"	"	1971	270 Produksjon av transportmidler Manufacture of transport equipment	125 Engroshandel med maskiner og utstyr Wholesaling of machinery and equipment	
	"	"	1972	335 Produksjon av transportmidler Manufacture of transport equipment	129 Engroshandel med maskiner og utstyr Wholesaling of machinery and equipment	
	Gj.snitt	Average	1970	105 Alle næringsgrupper All industries	72 Alle næringsgrupper All industries	
	"	"	1971	117 Alle næringsgrupper All industries	72 Alle næringsgrupper All industries	
	"	"	1972	129 Alle næringsgrupper All industries	73 Alle næringsgrupper All industries	
Oppnådd kreditt- tid Time of credit obtained	Lavest	Shortest	1970	25 Produksjon av kjemiske råvarer Manufacture of industrial chemicals	53 Engroshandel med motorkjøretøyer Wholesaling of motor vehicles	
	"	"	1971	19 Produksjon av kjemiske råvarer Manufacture of industrial chemicals	50 Engroshandel med motorkjøretøyer Wholesaling of motor vehicles	
	"	"	1972	18 Produksjon av kjemiske råvarer Manufacture of industrial chemicals	54 Engroshandel med motorkjøretøyer Wholesaling of motor vehicles	

I forbindelse med likviditet kan det være naturlig å se på et uttrykk som kalles for driftskapitalen eller arbeidskapitalen ("working capital"). Driftskapitalen er det beløpet foretaket har igjen hvis både kortsiktige fordringer og kortsiktig gjeld forfaller umiddelbart. Den defineres slik:

$$\text{Driftskapital} = \text{omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}.$$

Det er altså det samme som differansen mellom teller og nevner i likviditetsgrad 2, og i de sjeldne tilfelle hvor denne er mindre enn 1,0, er driftskapitalen negativ. Dette beløpets størrelse vil selvfølgelig være avhengig av foretakets totalkapital og omsetning, men for et foretak i sterk ekspansjon kan det ofte være vanskelig å få midler nok til å øke driftskapitalen i takt med anleggskapitalen. Foretaket kan altså risikere å komme i likviditetsvanskeligheter selv om rentabiliteten for prosjektet er aldri så god.

Hvis foretaket anser at den arbeidskapitalandelen det har i en bestemt periode med normal aktivitet, er tilfredsstillende, vil det gjerne søke å beholde denne andelen i ekspansjonsperioden også. Hvor stor denne andelen skal være, stilles det ikke noe spesielt krav til; det vil variere endel fra én næring til en annen. Blant de større næringsgruppene er det bare transportmiddelindustrien som viser en sterk nedgang i driftskapitalandelen, fra 17,5 prosent pr. 1/1 1970 til 5,6 prosent pr. 31/12 1972. Alle de andre store næringsgruppene ligger pr. 31/12 1972 innenfor 2 prosentpoeng fra forholdstallet pr. 1/1 1970 (tabell VII n, side 79).

Tabell 19. Driftskapitalens andel av totalkapitalen i noen av de største næringene *Working capital as percentage of total capital in some of the larger industries*

	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
Produksjon av næringsmidler <i>Food manufacturing</i>	20,0	20,8	22,1	21,6
Treforedling <i>Manufacture of paper and paper products</i>	30,8	28,6	30,6	30,9
Grafisk produksjon og forlag <i>Printing, publishing and allied industries</i>	13,6	16,0	12,8	11,5
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer <i>Manufacture of iron, steel and ferro-alloys</i> ...	21,7	22,5	20,9	19,8
Produksjon av elektriske apparater og materiell <i>Manufacture of electrical apparatus and supplies</i>	26,9	27,9	29,4	28,3
Produksjon av transportmidler <i>Manufacture of transport equipment</i>	17,5	12,8	7,5	5,6
Bergverksdrift og industri, totalt <i>Mining and manufacturing, total</i>	20,7	20,1	19,5	18,2
Engroshandel, totalt <i>Wholesaling, total</i>	13,8	14,3	17,1	17,0

4. Finansieringsanalyse

I avsnittet om likviditet har vi sett på hvorledes foretaket er finansiert til gitte tidspunkter (1/1 1970, 1/1 1971, 1/1 1972 og 31/12 1972). Vi har analysert status slik den er satt opp på disse tidspunktene, og sett på hvorledes enkelte forholdstill har forandret seg fra den ene status til den neste. Moderne regnskapsteori går imidlertid inn for å legge større vekt på utviklingen mellom måletidspunktene, istedenfor bare å se på hvorledes kapitalen i foretaket er anskaffet og anvendt i disse bestemte øyeblikkene, slik det kommer til uttrykk i status. Har foretaket f.eks. tatt opp kortsiktig gjeld for å finansiere langsiktige investeringer? Eller har det greid å finansiere driftskapital ved hjelp av langsiktig gjeld eller egenkapital? Slike spørsmål kan finansieringsanalyser (strømningsanalyser) gi oss svar på.

I finansieringsanalysen tar en også utgangspunkt i status ved de to forskjellige tidspunktene. Ved å sammenholde disse status-opstillingene, kan en sette opp en "endringsbalanse", som altså viser hvorledes de enkelte postene i status har forandret seg.

Den totale anvendelse av ny kapital må da være like stor som den totale anskaffelse av ny kapital. Dette kan vi sette opp slik (tallene er for identiske industriforetak, år 1972 i millioner kroner):

TILFØRSEL ANSKAFFELSE			BRUK ANVENDELSE	
	Nedgang	Omløpsmidler	Øking	1 020
	"	Pengeplasseringer	"	202
	"	Varige driftsmidler	"	1 842
370	Øking	Langsiktig gjeld	Nedgang	
1 026	"	Kortsiktig gjeld	"	
1 668	"	<u>Egenkapital</u>	"	<u> </u>
<u>3 064</u>		Total endring		<u>3 064</u>

Oppstillingen skisserer prinsippet for finansieringsanalysen. På venstre side vises hvordan kapital kan anskaffes: Ved øking av gjeld eller egenkapital eller ved salg av (nedgang i) aktiva. Disse midlene må benyttes på en av de måter som angis til høyre på tabellen: Til øking av aktiva eller nedbetaling av gjeld.

Dette er en nokså grov gruppering, og spesielt kan det være grunn til å dele opp investeringene i varige driftsmidler og egenkapitalen på en litt annen måte. Endringen i varige driftsmidler består vanligvis av både avskrivninger og nyanskaffelser, og det bør vi få med. Likeledes vil endringen i egenkapitalen kunne være sammensatt av flere elementer. Det som skyldes driften er ofte fordelt både på betinget skattefrie fond og på andre fond (reservefond, disposisjonsfond). Disse to typene egenkapital er jo ikke helt likeverdige, og det kan være ønskelig å skille mellom dem. Enda viktigere er er imidlertid skillet mellom på den ene siden egenkapital som er tilført fra driften, og på den andre siden den som er tilført fra eierne.

Etter disse overveielserne har vi valgt å sette opp finansieringsanalysen slik (tallene er for identiske industriforetak, år 1972 i millioner kroner):

	Netto overskott	394	
	- Utbytte	<u>173</u>	
	= Tilbakeholdt overskott	221	
	+ Avskrivninger	<u>1 300</u>	
Tilført langsiktig kapital	= Finansiering fra driften	1 521	
	+ Nytegnat aksjekapital	<u>147</u>	
	= Total egenfinansiering	1 668	
	+ Endring langsiktig gjeld	<u>370</u>	2 038
	Investeringer i varige driftsmidler	1 842	
- Anvendt langsiktig kapital:	+ Finansinvesteringer	<u>202</u>	2 044
= Endring driftskapital			<u>- 6</u>

Endring driftskapital er framkommet på denne måten:

	Kasse, postgiro og bankinnskott på anfordring	6	
Anvendt til:	Debitorer	818	
	Varebeholdning og bankinnskott på tid	<u>196</u>	1 020
- Tilført fra:	Kortsiktig gjeld		<u>- 1 026</u>
= Endring driftskapital			<u>- 6</u>

I figur 22 og 23 har vi forsøkt å illustrere finansieringsanalysen ved hjelp av et stolpe-diagram.

I og med at finansieringsanalysen bygger på status, vil de samme problemene med vurderingsanslag for lager- og anleggsverdier som vi hadde i forbindelse med måling av likviditet og soliditet, gjøre seg gjeldende også her. Siden vi kun befatter oss med endringer, vil ikke selve nivået på de eventuelle skjulte reserver spille noen rolle, bare endringene i dem. Og slike reserver har en som nevnt, foreløpig ingen mulighet til å skaffe seg oversikt over.

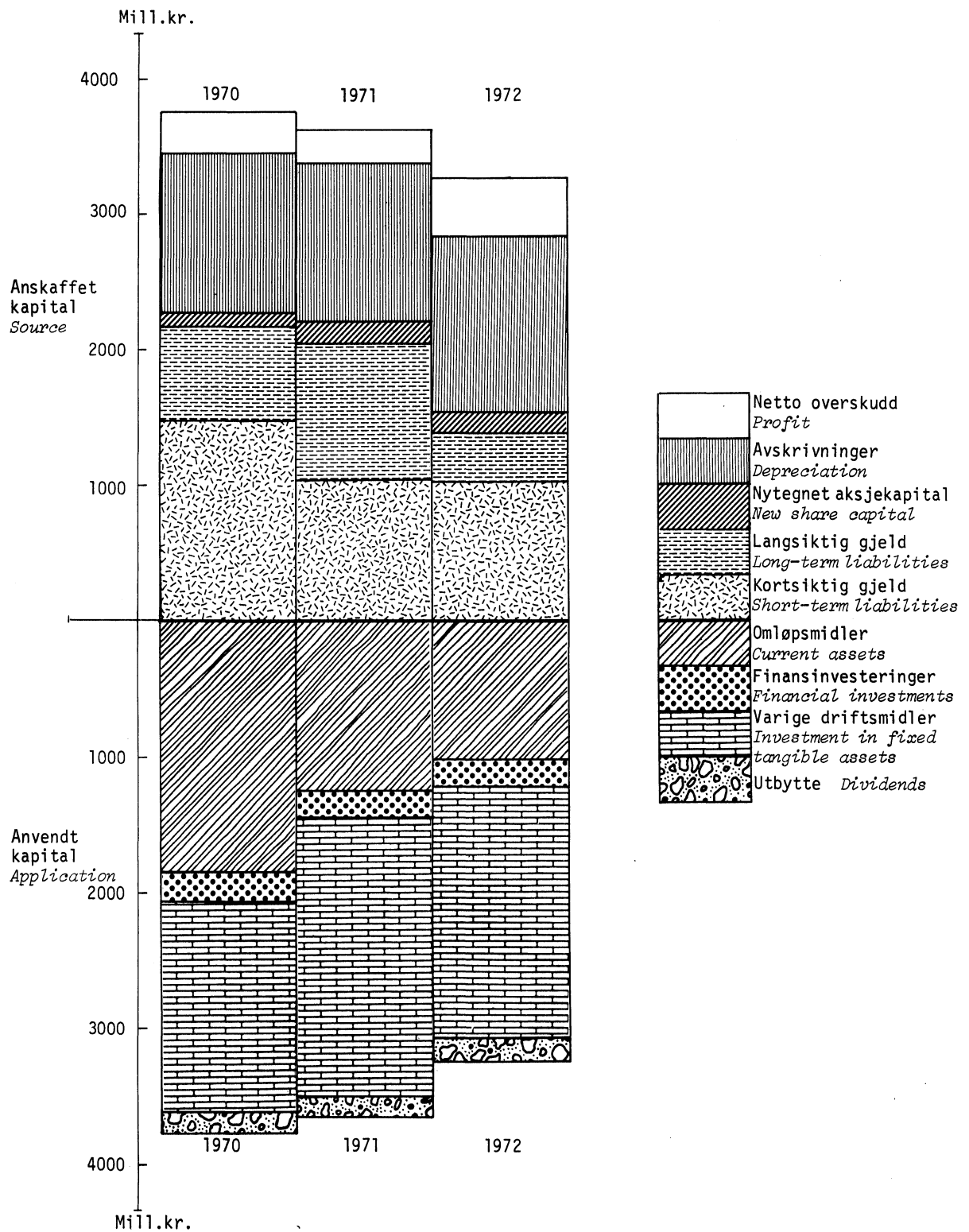
Tall for de enkelte næringsgrupper er gitt i tabell XIII-XIV, side 96-107.

Et enkelt forholdstall som angår de langsiktige investeringene, kan grovt indikere hvorledes disse er finansiert. Dette forholdstallet, som vi kan kalle det langsiktige finansieringsforhold, er definert slik:

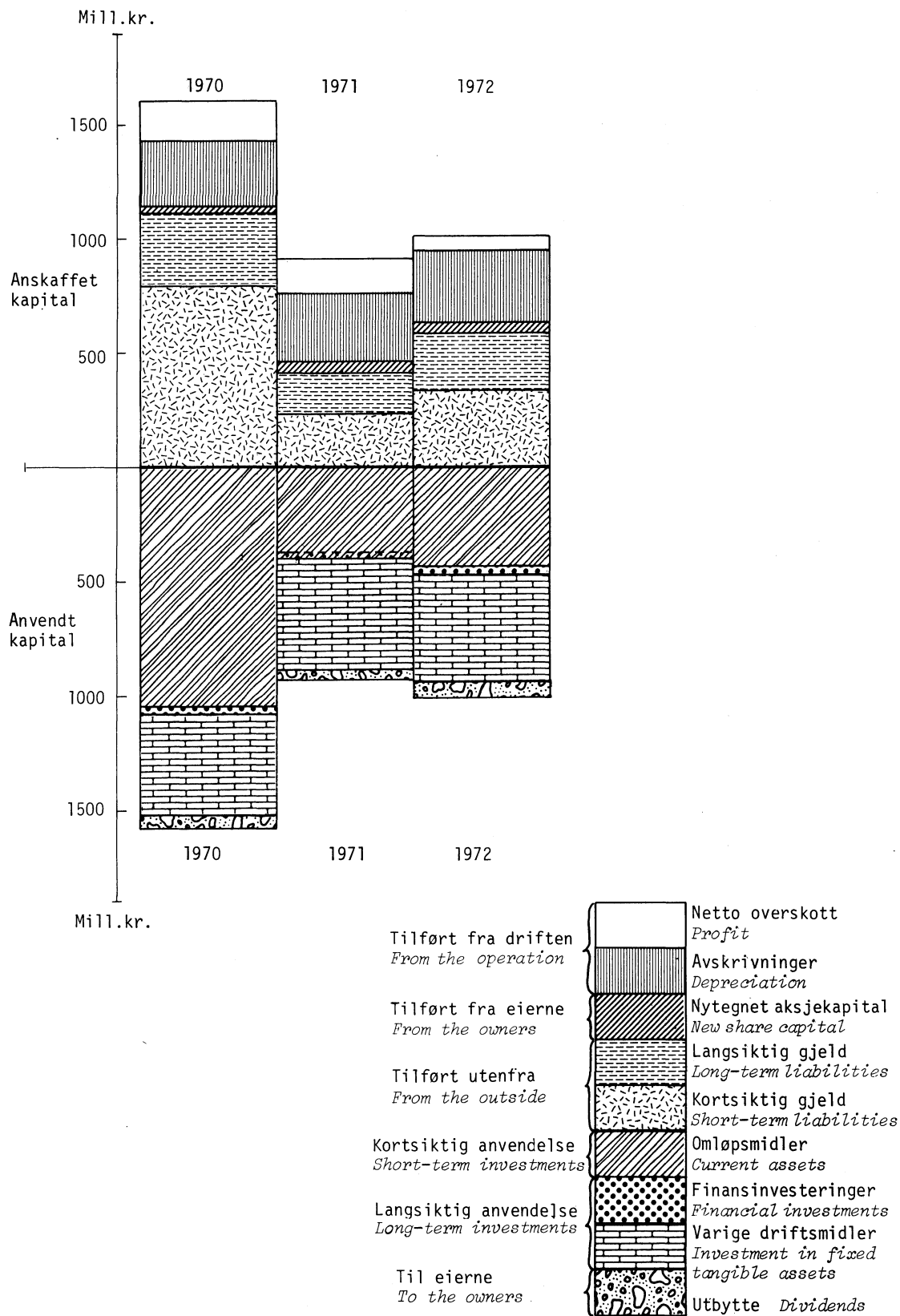
$$\text{Langsiktig finansieringsforhold} = \frac{\text{Endring langsiktig kapital}}{\text{Endring langsiktige investeringer}}$$

Investeringer i varige driftsmidler, pengeplasseringer og "andre aktiva" anses som langsiktige, og som langsiktig kapital regnes egenkapital og langsiktig gjeld. Hvis forholdstallet er mindre enn 1, betyr det at foretaket har brukt kortsiktig kapital for å finansiere langsiktige investeringer, og dette kan få likviditetsmessige konsekvenser etter hvert som den kortsiktige gjelden forfaller. Sammenhengen med driftskapitalen (= omløpsmidler + kortsiktig gjeld) er klar. Hvis endringen i driftskapitalen er negativ i perioden, betyr det at kortsiktig gjeld har økt mer enn omløpsmidlene, ergo har ikke langsiktig gjeld + egenkapital økt like mye som langsiktige investeringer. Vi får da et langsiktig finansieringsforhold som er mindre enn 1.

Figur 22. Anvendelse og anskaffelse av kapital. Bergverksdrift og industri
Source and application of funds. Mining and manufacturing

Figur 23. Anvendelse og anskaffelse av kapital. Engroshandel *Source and application of funds. Wholesale trade*

Tabell 20. Langsiktig finansieringsforhold. Bergverksdrift og industri *Long-term financing measure. Mining and manufacturing*

	1970	1971	1972
Alle foretak <i>All enterprises</i>	1,75	1,32	1,27
Herav ikke personlige <i>Of which incorporated</i>	1,75	1,30	1,18
Herav personlige <i>Of which unincorporated</i>	..	3,53	2,16
Herav identiske 1970-1972 <i>Of which identical 1970-1972</i>	1,65	1,20	0,99

Av tallene i tabell 20 kan en vanskelig trekke noen helt sikre konklusjoner om utviklingen i det langsiktige finansieringsforholdet. Det jamt synkende forholdstallet kan skyldes økende langsiktige investeringer, synkende kreditt-tilgang, lite tilbakeholdt overskott eller vanligvis en kombinasjon av disse faktorene. Disse detaljene kan en finne fram til i finansieringsanalysen. Av figuren på side 53 framgår det tydelig at det har vært store fluktuasjoner i den langsiktige gjelden, og dette er trolig den viktigste årsaken til det lave forholdstallet for 1972. Både i 1970 og 1971 har det langsiktige låneopptaket dekket ca. halvparten av investeringene i anleggsmidler, men i 1972 lå andelen på bare ca. en femtedel.

Når vi fordeler de identiske foretakene etter sysselsettingsgrupper, finner vi:

Tabell 21. Langsiktig finansieringsforhold etter sysselsettingsgruppe. Bergverksdrift og industri *Long-term financing measure by size of enterprise according to persons engaged. Mining and manufacturing*

Sysselsettingsgruppe <i>Persons engaged</i>	1970	1971	1972
100 - 199	1,91	1,46	1,62
200 - 299	0,99	0,70	1,20
300 - 499	1,41	1,25	0,35
500 -	2,17	1,29	1,06
Totalt <i>Total</i>	1,65	1,20	0,99

Her ser vi at den laveste sysselsettingsgruppen gjennomgående har det høyeste forholdstallet. Et liknende forhold har vi i det faktum at personlige foretak har et langsiktig finansieringsforhold som er langt bedre enn de ikke-personlige. Gjennomsnittlig har de personlige foretakene som er med i regnskapsstatistikken færre sysselsatte enn de ikke-personlige (henholdsvis 142 og 239 i 1972), slik at dette kan tyde på at mindre foretak generelt har et bedre finansieringsforhold enn de større. Om dette skyldes at mindre foretak fører en forsiktigere investeringspolitikk enn de større når den langsiktige kreditt-tilgangen er liten, kan vi ikke si noe om på grunnlag av statistikken.

I figur 22 legger vi også merke til at mens totalkapitalen i industri og bergverk i 1972 økte med over 3 000 millioner kroner, sank driftskapitalen med 6 millioner. Dermed sank også dens andel av totalkapitalen fra 19,5 prosent til 18,2 prosent i løpet av 1972.

Ser vi på de større næringsgruppene, finner vi følgende tall:

Tabell 22. Langsiktig finansieringsforhold for enkelte store næringsgrupper i bergverk og industri
Long-term financing measure for some of the larger industries in mining and manufacturing

	1970	1971	1972
Produksjon av næringsmidler <i>Food manufacturing</i>	2,05	1,34	1,37
Treforedling <i>Manufacture of paper and paper products</i>	0,71	2,03	1,88
Grafisk produksjon og forlag <i>Printing, publishing and allied industries</i>	55,20 ¹⁾	0,67	1,12
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer <i>Manufacture of iron, steel and ferro-alloys</i>	1,89	1,54	0,86
Produksjon av elektriske apparater <i>Manufacture of electrical apparatus and supplies</i>	4,55	1,95	1,00
Produksjon av transportmidler <i>Manufacture of transport equipment</i>	0,60	0,04	0,59
Industri, totalt <i>Manufacturing, total</i>	1,65	1,20	0,99

1) Skyldes en eksepsjonelt liten øking i langsiktige investeringer.

1) Due to an exceptionally small increase in long-term investments.

Her går det klart fram at finansieringsforholdene i transportmiddelindustrien er temmelig spesielle og at det kan være fare for alvorlige likviditetsproblemer i årene framover hvis denne utviklingen fortsetter. I avsnittet om likviditet påviste vi den stadig dårligere likviditeten i transportmiddelindustrien, og noe av årsaken ligger tydelig i det langsiktige finansieringsforholdet.

Tabell 23. Langsiktig finansieringsforhold etter sysselsettingsgruppe. Engroshandel *Long-term financing measure by size of enterprise according to persons engaged. Wholesale trade*

Sysselsettingsgruppe <i>Persons engaged</i>	1970	1971	1972
50 - 99	2,65	1,82	2,33
100 - 199	3,56	-20,66 ¹⁾	4,20
200 -	1,95	1,94	1,11
Totalt <i>Total</i>	2,24	2,08	1,54

1) Skyldes en liten nedgang i langsiktige plasseringer

1) Due to a slight decline in durable assets.

For engroshandel finner vi samme forholdet som for industrien, nemlig at de mindre foretakene har et bedre langsiktig finansieringsforhold enn de største.

5. Oppsummering

1. Analysens omfang

Analysen omfatter foretak innen bergverksdrift, industri og engroshandel som har vært med i regnskapsstatistikken i de tre årene 1970-1972 ("identiske foretak"). Statistikken for 1970 omfattet bare private aksjeselskaper, derfor er bare denne eiergruppen med i analysen. Det er med i alt 474 foretak innen bergverksdrift og industri, og 163 foretak innen engroshandel.

2. Rentabilitet

I bergverksdrift og industri viser alle rentabilitetsmålene nedgang fra 1970 til 1971, og oppgang fra 1971 til 1972.

	1970 Pst.	1971 Pst.	1972 Pst.
Egenkapitalrentabilitet	6,9	5,2	7,8
Totalrentabilitet før skatt	5,6	5,2	5,6
Totalrentabilitet etter skatt	4,8	4,5	4,8

I engroshandel var det nedgang i alle tre årene, til et nivå som for alle rentabilitetsmålene ligger lavere enn i industrien.

	1970 Pst.	1971 Pst.	1972 Pst.
Egenkapitalrentabilitet	12,2	9,6	3,6
Totalrentabilitet før skatt	6,2	5,3	4,4
Totalrentabilitet etter skatt	5,2	4,5	3,5

Spredningsfiguren for totalrentabilitet etter skatt viser for bergverksdrift og industri en høyere og smalere hyppighetsfordeling for 1972 enn for 1970. Dette indikerer en utvikling i retning av jammere resultat for foretakene.

For engroshandel er det klart mindre spredning i rentabilitetstallene enn for bergverksdrift og industri.

Betrakter vi totalrentabiliteten før skatt som produktet av resultatgraden og kapitalens omløpshastighet, finner vi at omløpshastigheten i industrien har sunket jamt fra 1,32 til 1,23, mens resultatgraden har variert i takt med totalrentabiliteten. Med en redusert omløpshastighet er det nødvendig å øke resultatgraden for å holde totalrentabiliteten oppe. Dette kan bare gjøres ved å øke prisene og/eller senke kostnadene.

Engroshandelen, som har en sterkt nedadgående trend i totalrentabiliteten før skatt, har hatt nedgang både i resultatgrad og i kapitalens omløpshastighet; førstnevnte har sunket fra 2,9 via 2,5 til 2,1 prosent, mens omløpshastigheten har sunket litt, fra knapt 2,2 via 2,1 til noe under 2,1 ganger pr. år.

Ser vi på utviklingen innen størrelsesgruppene i industrien, finner vi at egenkapitalrentabiliteten har variert sterkest fra år til år for foretak med mellom 100 og 200 sysselsatte. Med de muligheter som større foretak har til å jamne ut overskottet over årene ved hjelp av opplegg og oppløsning av skjulte reserver, er dette ikke overraskende.

Et annet karakteristisk trekk er at de forskjellige størrelsesgruppene har en nokså lik egenkapitalrentabilitet i 1972.

3. Soliditet

Fordelingen av anvendt kapital i industrien viser at gruppen "andre omløpsmidler" som hovedsakelig omfatter varebeholdningen, har økt sin andel av totalkapitalen fra 23,2 prosent pr. 1/1 1970 til 25,5 prosent pr. 31/12 1972, mens varige driftsmidler har gått ned fra 32,9 til 31,8 prosent. Begge disse trekk er fortsettelse av en utvikling som ble konstatert for årene 1968 til 1970 i publikasjonen "Rentabilitet og kapitalstruktur i store industriforetak". Engroshandel viser samme utvikling som industri i årene 1970 til 1972.

Fordelingen av anskaffet kapital viser klart og tydelig at egenkapitalandelen i industrien er gått ned, fra 22,4 prosent pr. 1/1 1970 til 20,5 prosent pr. 31/12 1972. Når man også tar hensyn til at det finnes visse skjulte reserver som antakelig virker til å avdempe endringene i forhold til det foregående år, er nedgangen i egenkapitalandelen klar. Samtidig har det vært en sterk øking i den kortsiktige gjelden. Prosentandelen har gått opp fra 35,5 til 39,3 prosent. Også dette er en fortsettelse av utviklingen i årene 1968-1970.

Ser vi på de enkelte næringer, er det transportmiddelindustrien som skiller seg klart ut. I undersøkelsesperioden har egenkapitalandelen sunket fra 5,1 til 3,5 prosent. Selv om vi foretar en viss korreksjon for forhåndsbetalt produksjon som regnskapsføres som kortsiktig gjeld, blir egenkapitalandelen likevel godt under 10 prosent.

I engroshandelen har den langsiktige gjeldens andel økt fra 27,2 prosent pr. 1/1 1970 til 29,2 prosent pr. 31/12 1972, vesentlig på bekostning av egenkapitalandelen som har sunket fra 19,6 til 18,2 prosent i samme tidsrom.

4. Likviditet

I industrien ligger begge de to likviditetsmålene, likviditetsgrad 1 og 2, godt under det som tradisjonell teori krever. Likviditetsgrad 1, dvs. forholdet mellom alle omløpsmidler og kortsiktig gjeld, er sunket fra 1,58 til 1,46, mens likviditetsgrad 2, dvs. forholdet mellom mest likvide omløpsmidler og kortsiktig gjeld, er sunket fra 0,93 til 0,82. Med det stramme kredittmarked som har hersket i lengre tid etterpå, er det grunn til å tro at likviditeten er blitt presset ytterligere.

Blant enkeltnæringene skiller transportmiddelindustrien seg ut også her. Pr. 31/12 1972 var tallene for likviditetsgrad 1 og 2 henholdsvis 1,12 og 0,43.

For engroshandel har det vært en liten bedring i likviditeten målt med likviditetsgrad 1 og 2 i løpet av perioden. Førstnevnte har steget fra 1,26 til 1,32, og sistnevnte fra 0,85 til 0,87.

Driftskapitalen (= omløpsmidler + kortsiktig gjeld) utgjør i industrien 18,2 prosent av totalkapitalen pr. 31/12 1972, en nedgang fra 20,7 prosent ved begynnelsen av 1970. For engroshandel var utviklingen motsatt, med en stigning fra 13,8 prosent pr. 1/1 1970 til 17,0 prosent pr. 31/12 1972.

Ser vi på den kreditt-tid som industriforetakene yter sine kunder, er denne gjennomgående atskillig kortere enn den kreditt-tiden de oppnår fra sine leverandører, henholdsvis 65 og 129 dager i 1972. Differansen mellom oppnådd og ytt kreditt-tid har økt jamt, fra 42 dager i 1970 til 64 i 1972. En måte å bøte på det vanskelige kredittmarkedet på, har for industrien altså vært å strekke leverandørkreditten. For øvrig varierer kreditt-tiden sterkt i de forskjellige bransjer.

For engroshandelen er bildet helt annerledes. Den gjennomsnittlig ytte kreditt-tid har sunket helt ubetydelig fra 64 dager i 1970 til vel 63 dager i 1972. Den gjennomsnittlig oppnådde kreditt-tid har forandret seg nesten like lite, men i motsatt retning, fra 72 dager i 1970 til vel 73 dager i 1972. Forholdene innen de enkelte engroshandelsnæringer synes også å være nokså like.

5. Finansieringsanalyse

I dette avsnittet har vi sett på hvilke endringer i status som har funnet sted i de enkelte årene. Derved kan vi finne ut hvorledes foretakene har finansiert sin kapitalanvendelse i løpet av året. I alle tre årene er det avskrivninger og øking kortsiktig gjeld som utgjør de viktigste kapitaltilførsler, mens spesielt anleggsmidler er en viktig kapitalanvendelse. Analysen viser også at mens de langsiktige investeringer i 1972 økte med 2 044 millioner kroner i industrien, sank driftskapitalen med 6 millioner.

ENGLISH SUMMARY

1. *The scope of the analysis*

The analysis comprises enterprises within mining, manufacturing and the wholesale trade on which the Central Bureau of Statistics has data for the three years 1970 through 1972 ("identical enterprises"). The statistics for 1970 include only privately owned, incorporated enterprises, therefore only enterprises with this owner group are included in this analysis. They number a total of 474 enterprises within the mining and manufacturing industries, and 163 enterprises in the wholesale trade.

2. *Profits*

All profit measures in mining and manufacturing show a decline from 1970 to 1971, and a rise from 1971 to 1972.

	1970 P.c.	1971 P.c.	1972 P.c.
Return on equity	6,9	5,2	7,8
Return on capital before taxes	5,6	5,2	5,6
Return on capital after taxes	4,8	4,5	4,8

The wholesale trade showed during all three years a steady decline to a level lower than that in mining and manufacturing for all ratios.

	1970 P.c.	1971 P.c.	1972 P.c.
Return on equity	12,2	9,6	3,6
Return on capital before taxes	6,2	5,3	4,4
Return on capital after taxes	5,2	4,5	3,5

The dispersion diagram on return on capital after taxes shows for mining and manufacturing a tighter frequency distribution for 1972 than for 1970. This indicates a development towards more even return in percentages on capital for the enterprises.

The wholesale trade clearly has less dispersion in the rentability figures than mining and manufacturing has.

When considering the return on capital before taxes as a product of the profit margin and the capital turnover, we find that the turnover in mining and manufacturing has fallen steadily from 1.32 to 1.23, while the profit margin has varied with return on capital. In other words, a reduced capital turnover has necessitated an increase of the profit margin in order to maintain the return on capital. This increase can only happen through an increase in prices and/or a lowering of costs.

The wholesale trade, with a sharply declining trend in return on capital before taxes, shows a steady decrease both in profit margin and in capital turnover, the former from 2.9 via 2.5 to 2.1 per cent, the latter from barely 2.2 to 2.1 and then slightly below 2.1 times per year.

When the results are grouped by size of enterprises, we find that in mining and manufacturing the return on equity varies most in the smallest enterprises, i.e. those with between 100 and 200 persons employed. This is not surprising because larger enterprises have much better possibilities to adjust profits over the years by storing and dissolving reserves in stock and fixed assets.

Characteristic is also the fact that the different size groups have an almost equal return on equity in 1972.

3. *Solidity*

The composition of assets in mining and manufacturing shows that "other current assets" (comprising mainly stocks) have increased their share of the total capital from 23.2 per cent per 1/1 1970 to 25.5 per cent per 31/12 1972, while fixed tangible assets have decreased from 32.9 to 31.8 per cent. Both these traits mean the continuation of a development which has been found for the years 1968 through 1970, published in Profit Rates and Composition of Assets and Liabilities for Large Manufacturing Enterprises (Central Bureau of Statistics of Norway, Oslo 1972). The wholesale trade shows a development similar to that of mining and manufacturing during the years 1970 through 1972.

The figure on the composition of equity and liabilities clearly illustrates the fact that equity as a part of total capital has decreased, from 22.4 per cent per 1/1 1970 to 20.5 per cent per 31/12 1972. When also considering the fact that reserves in stocks and fixed assets to a certain extent are used to neutralize changes in the recorded equity, the decrease in the equity share is evident. At the same time there has been a sharp rise in short-term liabilities. The percentage has increased from 35.5 to 39.3 per cent. This also continues the trend found for the years 1968-1970.

When we look at the various industries, the manufacture of transport equipment stands out clearly. During the surveyed period equity as a part of total capital decreased from 5.1 to 3.5 per cent. Even if we allow a slight correction for production paid in advance, which is considered to be short-term liabilities, the equity part will be well below 10 per cent in this industry.

In the wholesale trade the share of long-term liabilities has increased from 27.2 per cent per 1/1 1970 to 29.2 per cent per 31/12 1972, mainly at the expense of the equity share which has declined from 19.6 to 18.2 per cent during the same period.

4. *Liquidity*

In mining and manufacturing both liquidity ratios (bankers' ratio and the acid test) are well below the requirements of traditional theory. The bankers ratio, i.e. the ratio between current assets and short-term liabilities, has gone down from 1.58 to 1.46, while the acid test, i.e. the ratio of most liquid current assets to short-term liabilities, shows a decrease from 0.93 to 0.82. Considering the rather tight capital market which has prevailed afterwards for a long period of time, there is reason to believe that liquidity has deteriorated further.

Among the industries manufacture of transport equipment again differs. As per 31/12 1972 the bankers ratio and the acid test show 1.12 and 0.43, respectively.

In the wholesale trade liquidity as measured by bankers ratio and the acid test, has improved slightly during the period. The bankers' ratio has increased from 1.26 to 1.32, the acid test shows 0.85 and 0.87.

The working capital (current assets + short-term liabilities) in mining and manufacturing constitutes 18.2 per cent of the total capital per 31/12 1972, a decline from 20.7 per cent at the beginning of 1970. For the wholesale trade the trend was the reverse; a rise from 13.8 per cent per 1/1 1970 to 17.0 per cent per 31/12 1972 was recorded.

The time of credit which manufacturing enterprises afford their customers is on the average much shorter than that which they are rendered by their suppliers, in 1972 65 and 129 days, respectively. The gap between time of credit obtained and afforded has increased steadily, from 42 days in 1970 to 64 in 1972. Apparently, for manufacturing enterprises a stretch of the supplier credit has been a way to counteract the tight capital market. However, the time of credit varies greatly from one industry to another.

In the wholesale trade the picture is quite different. The average time of credit afforded has gone down very little, from 64 days in 1970 to fully 63 days in 1972. The average time of credit obtained has changed only a little more, but in the opposite direction, from 72 days in 1970 to fully 73 days in 1972. Furthermore, the conditions within the different wholesale trade industries appear to be quite similar.

5. Source and application of funds

In this section we have examined the changes in the balance sheets which have taken place each year. In this way we can find how the enterprises have financed their allocation of funds during the year. Depreciation and increased short-term liabilities constitute the most important sources of funds in all the three years, while especially fixed tangible assets are an important capital allocation. The analysis shows that while long-term investments in 1972 increased by 2 044 million kroner in mining and manufacturing, the working capital at the same time decreased by 6 million.

Tabell I. Omfanget av regnskapsanalysen. Dekningsprosenter. Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	Sysselsetting	
	Identiske foretak	<i>Identical enterprises</i>
	I alt <i>Total</i>	I prosent av alle foretak i regnskapsstatistikken <i>As percentage of all enterprises in accounting statistics</i>
		Pst.
Bergverksdrift	3 161	57,7
Produksjon av næringsmidler	20 036	64,1
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	3 485	63,9
Produksjon av tekstilvarer	6 795	69,3
Produksjon av klær, unntatt skotøy	4 842	61,9
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	1 015	56,6
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og inn- redninger	4 072	50,3
Produksjon av møbler og innredninger av tre	1 766	41,0
Treforedling	16 770	78,0
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	13 945	65,7
Produksjon av kjemiske råvarer	7 226	97,0
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	3 615	33,1
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	2 632	87,4
Produksjon av plastvarer	960	46,1
Produksjon av keramiske produkter	1 760	100,0
Produksjon av glass og glassvarer	2 354	100,0
Produksjon av mineralske produkter ellers	3 973	72,5
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	17 838	97,0
Produksjon av ikke jernholdige metaller	5 956	51,7
Produksjon av metallvarer	7 359	55,5
Produksjon av maskiner	8 135	54,9
Produksjon av elektriske apparater og materiell ..	16 676	89,7
Produksjon av transportmidler	27 321	74,1
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	1 296	52,9
S u m	182 988	68,9

The scope of the analysis. Percentages. Mining and manufacturing

<i>Persons engaged</i>		<i>Foretak Enterprises</i>	
I alle regnskapsstatistikkforetak i prosent av alle industriforetak <i>In all accounting statistics enterprises as percentage of all industrial enterprises</i>		I regnskapsstatistikken 1972 <i>Identiske Identical In accounting statistics 1972</i>	
			<i>Major industry group</i>
Pst.			
65,8	10	22	Mining and quarrying
55,0	63	194	Food manufacturing
			Beverage industries and
86,9	13	28	tobacco manufactures
70,2	28	64	Manufacture of textiles
			Manufacture of wearing
62,0	28	65	apparel, except footwear
			Manufacture of footwear, leather
			and products of leather,
			leather substitutes and fur,
45,6	8	18	except wearing apparel
33,8	14	58	Manufacture of wood and wood
			cork products, except furniture
			Manufacture of furniture and
38,1	9	44	fixtures, except primarily of
			metal
91,0	47	65	Manufacture of paper and paper
			products
63,5	47	104	Printing, publishing and allied
			industries
67,5	5	8	Manufacture of industrial
			chemicals
			Manufacture of other chemical
79,7	13	32	products and miscellaneous
75,7	4	9	products of petroleum and coal
			Manufacture of rubber products
48,1	6	18	Manufacture of plastic products
			not elsewhere specified
95,7	3	3	Manufacture of pottery, china
			and earthenware
84,0	4	4	Manufacture of glass and glass
			products
55,6	9	26	Manufacture of other non-metallic
97,9	19	25	mineral products
			Iron and steel basic industries
94,7	6	11	Non-ferrous metal basic
			industries
			Manufacture of fabricated metal
55,1	32	89	products, except machinery and
			equipment
70,6	25	74	Manufacture of machinery, except
			electrical
			Manufacture of electrical
89,2	28	49	machinery, apparatus, appliances
			and supplies
83,3	48	126	Manufacture of transport
			equipment
			Manufacture of professional and
			scientific instruments,
44,3	5	18	photographic and optical goods,
			other manufacturing industries
68,4	474	1 154	Total

Tabell II. Omfanget av regnskapsanalysen. Dekningsprosjenter. Engroshandel

Engroshandel med	Sysselsetting	
	Identiske foretak	<i>Identical enterprises</i>
	I alt Total	I prosent av alle foretak i regnskapsstatistikken <i>As percentage of all enterprises in accounting statistics</i>
		Pst.
nærings- og nytelsesmidler	5 273	76,6
beklednings- og tekstilvarer	664	70,6
møbler og innbo	1 479	100,0
konsumvarer ellers	1 183	66,8
råvarer	4 434	90,3
jernvarer og bygningsartikler	3 114	65,6
maskiner og utstyr	7 520	80,2
motorkjøretøyer	1 854	75,9
brensel og drivstoff	4 258	96,8
S u m	36 963	80,6

The scope of the analysis. Percentages. Wholesale trade

<i>Persons engaged</i>	<i>Foretak Enterprises</i>		
<i>I alle regnskapsstatistikkforetak i prosent av alle industriforetak In all accounting statistics enterprises as percentage of all industrial enterprises</i>	<i>Identiske Identical</i>	<i>I regnskapsstatistikken 1972 In accounting statistics 1972</i>	<i>Wholesaling of</i>
Pst.			
46,1	24	41	<i>grocery goods</i>
24,3	5	9	<i>textile goods and wearing apparel</i>
34,7	8	8	<i>furniture and furnishings</i>
33,0	10	14	<i>other consumer goods</i>
51,2	24	32	<i>raw materials</i>
34,4	27	45	<i>hardware and construction materials</i>
48,3	45	64	<i>machinery and equipment</i>
63,2	12	20	<i>motor vehicles</i>
107,2	8	11	<i>gasoline and fuel</i>
46,7	163	244	<i>Total</i>

Tabell III. Tallet på identiske foretak og sysselsetting etter næringsgruppe og sysselsettingsgruppe 1972. Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	I alt <i>Total</i>		Syssel- settingsgruppe	
	Foretak (F)	Sysselsetting (S)	100-199	
	<i>Enterprises (E)</i>	<i>Persons engaged (P)</i>	F E	S P
Bergverksdrift	10	3 161	5	539
Produksjon av næringsmidler	63	20 036	34	4 766
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer .	13	3 485	4	581
Produksjon av tekstilvarer	28	6 795	13	1 713
Produksjon av klær, unntatt skotøy	28	4 842	24	3 005
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	8	1 015	7	:
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	14	4 072	7	1 113
Produksjon av møbler og innredninger av tre	9	1 766	6	697
Treforedling	47	16 373	27	3 792
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet ...	47	13 945	23	3 061
Produksjon av kjemiske råvarer	5	7 226	1	:
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	13	3 615	6	802
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter.	4	2 632	1	:
Produksjon av plastvarer	6	960	5	:
Produksjon av keramiske produkter	3	1 760		
Produksjon av glass og glassvarer	4	2 354		
Produksjon av mineralske produkter ellers .	9	3 973	5	600
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	19	13 883	5	771
Produksjon av ikke jernholdige metaller ...	6	5 956		
Produksjon av metallvarer	32	7 359	21	2 657
Produksjon av maskiner	25	7 895	10	1 555
Produksjon av elektriske apparater og materiell	28	16 676	12	1 907
Produksjon av transportmidler	48	27 321	17	2 353
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	5	1 296	3	:
S u m	474	178 396	236	32 058

Number of identical enterprises and persons engaged by major industry group and size of enterprise according to persons engaged 1972. Mining and manufacturing

Size of enterprise according to persons engaged

200-299		300-499		500-		Major industry group
F	S	F	S	F	S	
E	P	E	P	E	P	
1	:	1	:	3	:	Mining and quarrying
9	2 205	6	2 152	14	10 913	Food manufacturing
4	1 118	5	1 786			Beverage industries and tobacco manufactures
7	1 639	7	:	1	:	Manufacture of textiles
1	:	2	:	1	:	Manufacture of wearing apparel, except footwear
1	:					Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
4	937	1	:	2	:	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
1	:	2	:			Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
7	1 701	5	1 905	8	8 975	Manufacture of paper and paper products
13	3 079	4	1 705	7	6 100	Printing, publishing and allied industries
1	:	1	:	2	:	Manufacture of industrial chemicals
4	999	2	:	1	:	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
1	:	1	:	1	:	Manufacture of rubber products
1	:					Manufacture of plastic products not elsewhere specified
		1	:	2	:	Manufacture of pottery, china and earthenware
1	:	1	:	2	:	Manufacture of glass and glass products
1	:	2	:	1	:	Manufacture of other non-metallic mineral products
3	709	5	2 169	6	10 234	Iron and steel basic industries
				6	5 956	Non-ferrous metal basic industries
5	1 264	3	1 044	3	2 394	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
7	1 622	3	1 023	5	3 695	Manufacture of machinery, except electrical
5	1 206	5	1 822	6	11 741	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
9	2 254	9	3 525	13	19 189	Manufacture of transport equipment
1	:			1	:	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
87	21 213	66	25 322	85	99 803	Total

Tabell IV. Tallet på identiske foretak og sysselsetting etter næringsgruppe og sysselsettingsgruppe 1972. Engroshandel *Number of identical enterprises and persons engaged by industry group and size of enterprise according to persons engaged 1972. Wholesale trade*

Næringsgruppe <i>Industry group</i>	Sysselsettingsgruppe <i>Size of enterprise according to persons engaged</i>							
	I alt <i>Total</i>							
	Foretak <i>Enter- prises</i>	Sysse- l- setting <i>Persons engaged</i>	Foretak <i>Enter- prises</i>	Sysse- l- setting <i>Persons engaged</i>	Foretak <i>Enter- prises</i>	Sysse- l- setting <i>Persons engaged</i>	Foretak <i>Enter- prises</i>	Sysse- l- setting <i>Persons engaged</i>
Engroshandel med nærings- og nytelsesmidler <i>Wholesaling of grocery goods</i>	24	5 273	11	617	7	845	6	3 811
Engroshandel med be- klednings- og tekstil- varer <i>Wholesaling of textile goods and wearing apparel</i>	5	664	3	:	1	:	1	:
Engroshandel med møbler og innbo <i>Wholesaling of furni- ture and furnishings ..</i>	8	1 479	3	163	3	:	2	:
Engroshandel med kon- sumvarer ellers <i>Wholesaling of other consumer goods</i>	10	1 183	5	:	3	352	2	:
Engroshandel med råvarer <i>Wholesaling of raw materials</i>	24	4 434	8	654	9	1 237	7	2 543
Engroshandel med jern- varer og bygnings- artikler <i>Wholesaling of hardware and con- struction materials ...</i>	27	3 114	19	1 347	4	505	4	1 262
Engroshandel med maskiner og utstyr <i>Wholesaling of machinery and equipment</i>	45	7 520	22	1 614	12	1 727	11	4 179
Engroshandel med motorkjøretøyer <i>Wholesaling of motor vehicles</i>	12	1 854	4	284	4	619	4	951
Engroshandel med brensel og drivstoff <i>Wholesaling of gasoline and fuel</i>	8	4 258	1	:	2	:	5	3 899
Sum <i>Total</i>	163	29 779	76	5 278	45	6 044	42	18 457

Tabell V. Resultatregnskap. Mill.kr. *Profit and loss account*¹⁾. Million kroner

	Bergverksdrift og industri <i>Mining and manufacturing</i>			Engroshandel <i>Wholesale trade</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
Driftsinntekter	27 084,1	29 573,2	30 972,4	15 336,1	17 388,6	18 434,4
Øking (+) eller nedgang (-) i beholdning av ferdigvarer ²⁾	626,0	678,5	293,5	..	..	..
Omsetning	25 926,9	28 281,3	30 163,4	15 208,5	17 252,3	18 290,6
Diverse driftsinntekter	531,3	613,3	515,5	127,6	136,2	143,8
Driftsutgifter	26 473,4	28 938,2	30 371,1	15 037,7	17 230,0	18 308,9
Nedgang (+) eller øking (-) i beholdning av råvarer	-369,7	-102,2	20,2	-502,9	-146,1	-39,6
Innkjøp	16 814,2	17 874,1	18 121,9	12 917,8	14 372,1	14 996,3
Lønninger etc.	5 280,0	5 967,0	6 438,5	1 010,3	1 141,4	1 250,5
Pensjonsutgifter	774,3	1 015,6	1 186,2	145,8	187,3	233,1
Adm.- og salgsutgifter	1 567,1	1 683,4	1 790,1	673,7	753,5	813,4
Forsikringspremier	88,6	98,0	133,7	16,8	20,5	26,8
Avskrevet på varige driftsmidler	1 183,4	1 178,8	1 300,3	282,2	304,9	317,3
Diverse driftsutgifter	1 135,5	1 223,3	1 380,3	494,0	596,4	711,2
Driftsresultat	610,8	635,0	601,2	298,4	158,5	125,5
Finansielle inntekter	281,4	318,8	483,6	87,3	146,3	141,0
Renteinntekter, brutto	209,2	214,4	240,0	72,3	95,5	104,7
Utbytte av aksjer og parter	55,4	65,3	54,7	5,9	4,8	4,5
Agio og andre finansielle inntekter	16,8	39,2	188,9	9,1	46,0	31,8
Finansielle utgifter	640,3	773,5	831,5	200,0	226,2	254,3
Gjeldsrenter, brutto	631,1	747,4	787,0	199,0	221,8	250,6
Agio og andre finansielle utgifter	9,2	26,2	44,5	1,1	4,4	3,7
Andre inntekter	704,2	754,7	883,2	327,8	412,8	441,1
Eiendomsdrift, netto	11,4	19,3	22,0	10,2	16,4	32,0
Diverse inntekter- overføringer etc. ...	146,4	169,6	203,7	195,4	208,4	261,0
Gevinst ved salg av varige driftsmidler.	61,1	71,4	96,9	..	..	..
Tilbakeførte avsetninger til kortsiktige forpliktelser	266,9	279,1	257,4	90,3	107,0	98,9
Tilskott fra staten og tollrefusjoner ²⁾ .	218,4	215,3	303,2	32,0	81,1	49,2
Andre utgifter	481,2	519,4	544,6	277,3	279,3	314,3
Diverse utgifter - overføringer etc. ...	143,2	173,9	145,0	127,7	100,4	122,7
Avsetning til kortsiktige forpliktelser.	308,5	312,5	360,7	149,6	178,9	191,6
Gaver og kontingenter ²⁾	29,5	33,0	38,8	..	..	..
Overskott før skatter	474,9	415,6	592,0	236,2	212,2	139,0
Skatter til stat og kommune	172,4	169,1	197,7	68,7	67,1	78,9
Nettooverskott	302,5	246,5	394,3	167,4	145,0	60,1
Overføringer og tilbakeføringer	494,8	510,6	601,0	88,7	65,5	143,3
Overført fra skattefrie fond	126,0	101,0	141,1	17,3	29,5	35,5
Overført fra andre år og forrige år	259,9	293,1	315,1	65,6	34,5	111,0
Oppskrivning av finans- og realkapital .	171,3	175,7	216,1	7,3	2,5	3,4
Nedskrivning på finans- og realkapital .	62,4	59,2	71,3	1,5	1,0	6,5
Til disposisjon	797,3	757,1	995,3	256,2	210,5	203,3
Disponering:						
Utbytte	154,3	164,6	173,0	57,8	45,2	62,0
Skattefrie fondsavsetninger	170,9	134,6	100,4	26,5	27,5	32,7
Avsatt til andre fond	294,9	337,4	480,5	152,0	129,9	90,5
Oppskrivning av aksjekapital	121,3	51,4	179,7	19,8	7,5	16,7
Avsetning til åpningsavskrivning	55,9	69,1	61,7	0,1	0,4	1,4

2) Spesifisert bare for bergverksdrift og industri.

1) The accounting items in English are found in appendix 2. 2) Specified only for mining and manufacturing.

Tabell VI. Balanseoppstilling. Mill.kr. *Balance sheet*¹⁾. *Million kroner*

	Bergverksdrift og industri <i>Mining and manufacturing</i>				Engroshandel <i>Wholesale trade</i>			
	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
EIENDELER								
Betalingsmidler								
Kontanter, bank- innskott på an- fordring, post- giro	588,4	424,0	519,9	526,1	304,6	324,5	373,8	447,0
Kortsiktige ford- ringer	5 872,0	6 869,1	7 092,1	7 910,3	2 867,9	3 336,8	3 536,8	3 864,8
Kundefordringer, forskott til leverandører ...	4 187,9	4 931,2	5 159,8	5 660,7	2 515,7	2 850,6	3 085,1	3 370,8
Andre fordringer	1 684,1	1 937,9	1 932,2	2 249,5	352,2	486,2	451,6	494,0
Andre omløpsmidler	4 563,3	5 680,2	6 498,8	6 694,7	1 518,5	2 027,2	2 197,8	2 233,1
Bankinnskott på tid og opptjente, ikke forfalne renter	315,7	381,2	416,7	344,5	65,9	77,3	72,0	67,6
Varebeholdning .	4 247,5	5 299,0	6 082,1	6 350,2	1 452,7	1 949,8	2 125,8	2 165,5
Omløpsmidler, omsetningsformue .	11 023,6	12 973,3	14 110,8	15 131,1	4 691,1	5 688,5	6 108,3	6 544,9
Pengeplasseringer.	1 897,9	2 105,7	2 310,8	2 512,4	361,4	417,6	367,2	402,3
Pantobligasjoner og andre gjelds- brev	963,5	1 054,3	1 173,4	1 272,8	174,3	213,2	194,0	206,3
Ihendehaver- obligasjoner ...	40,0	40,8	21,0	25,6	16,3	11,1	5,0	6,9
Aksjer og parter	894,4	1 010,6	1 116,5	1 214,1	170,8	193,3	168,2	189,0
Varige drifts- midler	6 467,9	6 927,3	7 853,1	8 352,8	1 929,7	2 083,6	2 260,1	2 424,5
Jord- og skog- eiendommer, gruver og tomter	406,7	452,5	515,5	566,3	0	0	0	0
Bygninger og bygningmessige anlegg (ekskl. boliger)	2 634,7	2 899,3	3 168,8	3 454,7	1 379,9	1 489,1	1 603,5	1 731,6
Transportmidler.	235,4	233,6	253,5	282,2	107,3	115,2	133,3	137,8
Maskiner, in- ventar etc.	2 887,8	2 874,1	3 079,1	3 212,5	197,3	212,7	212,9	256,1
Egne anlegg under utførelse	303,2	467,9	836,1	837,2	245,2	266,6	310,4	299,1
Andre aktiva	245,4	270,1	285,9	313,7	17,4	25,5	38,5	24,2
Patenter o.l., aktiverte om- kostninger	69,8	67,5	64,4	62,4	1,3	6,3	18,0	3,3
Boligeiendommer.	175,6	202,6	221,5	251,3	16,0	19,2	20,5	21,0
Totalkapital	19 634,9	22 276,5	24 560,7	26 310,1	6 999,5	8 215,1	8 774,2	9 395,9

1) The accounting items are found in appendix 2.

Tabell VI (forts.). Balanseoppstilling. Mill.kr. *Balance sheet*¹⁾. *Million kroner*

	Bergverksdrift og industri				Engroshandel			
	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
GJELD OG EGEN- KAPITAL								
Kortsiktig gjeld .	6 959,9	8 494,5	9 311,7	10 337,5	3 728,6	4 516,8	4 606,8	4 943,5
Varegjeld, aksepter, forskott	4 469,7	5 455,6	6 140,6	6 798,9	2 296,6	2 819,5	2 998,1	3 098,8
Skyldige skatter etc.	513,3	704,4	838,0	877,4	355,6	534,9	557,5	622,8
Avsetninger til kortsiktige forpliktelser ..	546,3	626,6	669,3	792,5	258,9	297,7	334,5	381,2
Annen kortsiktig gjeld	1 430,6	1 707,8	1 663,8	1 868,6	817,5	864,6	716,6	840,7
Langsiktig gjeld .	8 276,4	9 035,9	10 199,3	10 569,1	1 901,7	2 183,3	2 502,7	2 744,9
Kassakreditt, byggelån	1 215,3	1 315,8	1 549,5	1 534,0	387,8	406,9	465,1	514,4
Pantegjeld, gjeldsbrev, ihendehaverobl.	5 933,7	6 677,5	7 544,9	7 821,1	1 038,8	1 203,4	1 213,8	1 326,0
Annen langsiktig gjeld	1 124,0	1 042,5	1 104,9	1 214,0	475,1	573,0	823,8	904,5
Egenkapital	4 398,6	4 746,2	5 049,7	5 403,6	1 369,2	1 515,1	1 664,7	1 707,5
Aksjekapital ...	2 160,5	2 395,7	2 611,0	2 840,1	537,7	583,9	640,9	707,7
Betinget skattefrie avsetninger (investeringsfond, markedsbearb.fond etc.)	458,8	493,9	536,7	496,1	104,0	114,0	112,8	110,1
Reservefond, disposisjonsfond, andre frie fond, egenkapital (kapi- talkonto)	1 938,1	2 067,0	2 208,7	2 426,3	902,2	993,3	1 048,0	1 089,6
Underbalanse ...	159,0	210,4	306,7	358,9	174,8	176,1	137,0	199,9
Totalkapital	19 634,9	22 276,5	24 560,7	26 310,1	6 999,5	8 215,1	8 774,2	9 395,9

1) See note 1) page 70.

Tabell VII. Noen beregnede hovedtall etter næringsgruppe. Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	a) Egenkapital- rentabilitet <i>Return on equity</i>			b) Totalrentabilitet etter skatt <i>Return on capital after taxes</i>		
	1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.
Bergverksdrift	6,5	-2,2	5,6	5,1	1,9	5,6
Produksjon av næringsmidler	11,0	3,7	9,2	6,0	4,2	5,2
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer .	9,0	10,4	7,1	5,0	5,5	5,0
Produksjon av tekstilvarer	2,1	1,9	18,5	3,7	3,8	6,7
Produksjon av klær, unntatt skotøy	-0,9	-0,5	-3,5	4,1	3,7	3,1
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	-23,8	-4,7	3,8	-1,8	2,4	4,8
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	24,1	9,6	3,4	6,9	4,9	4,5
Produksjon av møbler og innredninger av tre	24,4	5,2	12,5	7,0	4,1	5,1
Treforedling	6,2	2,5	16,4	5,0	4,2	8,1
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet ...	10,4	6,7	18,4	5,2	4,6	7,1
Produksjon av kjemiske råvarer	12,7	13,5	4,9	7,2	7,7	4,6
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	10,2	9,9	10,4	6,1	6,5	6,0
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter.	8,5	4,4	1,3	5,8	5,1	5,3
Produksjon av plastvarer	-3,2	67,5	-16,7	4,9	7,5	2,3
Produksjon av keramiske produkter	2,2	5,9	9,6	4,4	4,9	5,7
Produksjon av glass og glassvarer	26,8	12,6	39,0	11,3	6,7	15,4
Produksjon av mineralske produkter ellers .	-0,2	2,8	8,1	3,8	4,7	6,3
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	10,7	16,7	4,9	6,8	8,8	4,8
Produksjon av ikke jernholdige metaller ...	1,0	-6,2	-4,5	4,2	2,5	2,9
Produksjon av metallvarer	8,2	-0,6	12,2	4,6	3,1	4,6
Produksjon av maskiner	11,7	4	-19,0	4,6	2,8	-0,6
Produksjon av elektriske apparater og materiell	8,3	5,7	4,6	4,4	4,0	3,8
Produksjon av transportmidler	-18,4	-10,9	21,7	2,1	3,1	3,5
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	16,1	21,6	8,6	6,8	8,1	5,8
S u m	6,9	5,2	7,8	4,8	4,5	4,8
Syssetsetting						
100-199	9,2	1,0	8,0	5,3	3,7	4,7
200-299	18,0	10,9	8,3	5,3	5,0	4,2
300-499	11,1	12,2	6,7	5,6	5,6	4,5
500-	4,4	4,2	7,9	4,3	4,3	5,1

Some calculated principal measures by major industry group. Mining and manufacturing

c) Totalrentabilitet før skatt Return on capital before taxes			d) Resultatgrad Profit margin			Major industry group
1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	
6,8	2,4	6,1	9,5	3,8	9,0	Mining and quarrying
7,0	5,1	6,1	2,6	2,0	2,6	Food manufacturing
						Beverage industries and tobacco manufactures
6,3	7,0	6,7	3,3	3,8	3,8	Manufacture of textiles
4,8	4,7	7,8	3,2	3,3	5,3	Manufacture of wearing apparel, except footwear
4,7	4,2	3,8	2,4	2,5	2,1	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
-1,2	3,3	5,8	0,6	1,5	2,1	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
7,6	5,8	5,3	3,7	2,9	2,9	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
8,3	5,1	6,2	3,8	2,8	2,7	Manufacture of paper and paper products
5,5	4,6	8,5	6,5	5,7	10,5	Printing, publishing and allied industries
7,4	6,3	9,9	3,9	3,3	5,1	Manufacture of industrial chemicals
7,9	8,9	6,4	8,2	8,4	6,0	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
7,3	7,5	7,2	3,8	4,0	3,8	Manufacture of rubber products
6,5	5,5	5,6	5,3	4,9	5,3	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
5,4	8,1	2,5	3,4	5,6	1,8	Manufacture of pottery, china and earthenware
5,5	5,6	6,9	3,6	4,3	5,1	Manufacture of glass and glass products
13,0	8,0	16,8	9,3	5,9	11,5	Manufacture of other non-metallic mineral products
4,5	5,5	7,5	4,8	5,3	7,2	Iron and steel basic industries
8,9	10,4	5,5	7,4	10,0	6,2	Non-ferrous metal basic industries
4,8	2,9	3,2	3,7	2,3	2,7	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
5,6	3,9	5,7	3,4	2,6	3,9	Manufacture of machinery, except electrical
5,2	3,5	0,0	3,7	2,9	0,0	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
5,7	5,2	5,3	3,9	3,8	3,8	Manufacture of transport equipment
2,4	3,3	3,8	2,4	3,4	4,2	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
8,8	10,5	7,9	5,5	6,6	4,4	
5,6	5,2	5,6	4,3	4,1	4,6	Total
						Persons engaged
6,5	4,7	5,8	3,9	2,9	3,7	100-199
6,0	5,6	5,0	5,0	5,2	4,6	200-299
7,2	6,8	5,6	4,4	4,3	3,7	300-499
5,0	5,0	5,7	4,1	4,2	5,0	500-

Tabell VII (forts.). Noen beregnede hovedtall etter næringsgruppe. Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	e) Kapitalens omløpshastighet <i>Capital turnover</i>			f) Gjeldsrentegrad 1970 Pst. P.c.
	Ganger pr. år - <i>Times per year</i>			
	1970	1971	1972	
Bergverksdrift	0,71	0,62	0,67	0,46
Produksjon av næringsmidler	2,69	2,48	2,40	0,60
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	1,88	1,86	1,78	0,50
Produksjon av tekstilvarer	1,49	1,40	1,47	0,87
Produksjon av klær, unntatt skotøy	2,01	1,68	1,77	1,03
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	2,01	2,19	2,71	-2,06
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	2,03	2,00	1,83	0,56
Produksjon av møbler og innredninger av tre	2,16	1,86	2,28	0,59
Treforedling	0,84	0,80	0,81	0,65
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	1,92	1,94	1,94	0,54
Produksjon av kjemiske råvarer	0,97	1,05	1,07	0,46
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	1,94	1,88	1,89	0,63
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	1,21	1,14	1,05	0,67
Produksjon av plastvarer	1,60	1,45	1,37	1,04
Produksjon av keramiske produkter	1,50	1,31	1,35	0,88
Produksjon av glass og glassvarer	1,40	1,35	1,47	0,30
Produksjon av mineralske produkter ellers	0,93	1,02	1,04	1,01
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer ...	1,21	1,05	0,88	0,42
Produksjon av ikke jernholdige metaller	1,31	1,26	1,18	0,94
Produksjon av metallvarer	1,66	1,48	1,48	0,72
Produksjon av maskiner	1,40	1,19	1,14	0,64
Produksjon av elektriske apparater og materiell	1,46	1,38	1,38	0,50
Produksjon av transportmidler	0,97	0,97	0,89	1,43
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	1,58	1,60	1,77	0,55
S u m	1,32	1,27	1,23	0,68
Syssetsetting				
100-199	1,66	1,58	1,55	0,68
200-299	1,19	1,09	1,09	0,60
300-499	1,62	1,59	1,52	0,55
500-	1,21	1,19	1,14	0,73

Some calculated principal measures by major industry groups. Mining and manufacturing

Interest margin		g) Gjennomsnittlig rente på fremmedkapital Average interest rate on liabilities			Major industry group
		1970	1971	1972	
Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	
P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	
1,48	0,63	4,11	4,59	5,56	Mining and quarrying
0,83	0,67	4,63	4,37	4,34	Food manufacturing
					Beverage industries and tobacco manufactures
0,50	0,63	3,50	3,76	4,31	Manufacture of textiles
0,90	0,45	4,18	4,28	3,79	Manufacture of wearing apparel, except footwear
1,02	1,19	5,02	4,41	4,46	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
1,35	0,87	4,85	4,05	5,04	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
0,72	0,88	4,40	4,12	4,67	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
0,83	0,70	4,65	3,95	4,03	Manufacture of paper and paper products
0,83	0,44	4,48	4,86	4,86	Printing, publishing and allied industries
0,66	0,42	3,67	3,95	3,90	Manufacture of industrial chemicals
0,39	0,59	4,75	4,65	4,47	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
0,69	0,64	4,95	5,64	4,81	Manufacture of rubber products
0,81	0,95	4,99	5,25	6,42	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
0,49	1,60	5,39	3,89	3,91	Manufacture of pottery, china and earthenware
0,78	0,65	5,02	4,69	4,65	Manufacture of glass and glass products
0,41	0,22	4,84	4,04	4,81	Manufacture of other non-metallic mineral products
0,82	0,57	5,63	5,53	5,45	Iron and steel basic industries
0,36	0,67	4,50	4,75	4,72	Non-ferrous metal basic industries
1,56	1,30	5,31	5,11	4,58	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
1,03	0,63	3,96	3,78	3,40	Manufacture of machinery, except electrical
0,98	-3,85	3,41	3,14	2,74	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
0,68	0,72	2,98	3,49	3,53	Manufacture of transport equipment
1,13	0,82	3,23	3,66	2,93	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
0,45	0,66	4,64	4,61	4,94	
0,75	0,67	4,14	4,26	4,03	Total
					Persons engaged
0,95	0,71	4,42	4,24	4,04	100-199
0,74	0,76	3,59	4,22	3,66	200-299
0,60	0,73	4,02	4,11	3,95	300-499
0,75	0,63	4,28	4,31	4,16	500-

Tabell VII (forts.). Noen beregnede hovedtall etter næringsgruppe. Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	h) Likviditetsgrad 1 <i>Bankers ratio</i>				i) Likviditetsgrad 2 <i>Acid test</i>			
	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
Bergverksdrift	1,80	1,47	1,63	1,81	1,14	0,90	0,87	1,13
Produksjon av næringsmidler	1,53	1,51	1,58	1,56	0,97	0,93	0,97	0,99
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer ...	1,20	1,15	1,10	1,02	0,74	0,80	0,76	0,73
Produksjon av tekstilvarer	1,90	1,71	1,69	1,69	1,12	0,97	0,93	0,95
Produksjon av klær, unntatt skotøy	1,86	1,82	1,74	1,87	1,00	0,98	0,94	0,97
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	2,13	1,73	1,78	2,02	1,14	0,91	0,92	1,10
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	1,47	1,50	1,52	1,52	0,91	0,86	0,92	0,91
Produksjon av møbler og innredninger av tre	1,15	1,18	1,24	1,20	0,71	0,68	0,71	0,65
Treforedling	2,22	2,04	2,23	2,26	1,77	1,55	1,65	1,79
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	1,33	1,38	1,30	1,26	0,94	0,98	0,91	0,88
Produksjon av kjemiske råvarer	2,14	2,28	2,19	2,09	0,95	1,03	0,86	0,87
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	1,43	1,35	1,42	1,41	0,84	0,78	0,82	0,74
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter ..	2,20	2,80	1,99	1,88	1,50	2,05	1,18	1,06
Produksjon av plastvarer	1,21	1,13	1,31	1,31	0,60	0,68	0,79	0,80
Produksjon av keramiske produkter	1,57	1,80	1,80	1,76	0,92	1,07	1,04	1,04
Produksjon av glass og glassvarer	1,74	1,70	1,42	1,42	1,19	1,08	0,94	0,96
Produksjon av mineralske produkter ellers ...	1,35	1,35	1,72	1,56	1,15	1,11	1,42	1,27
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer .	1,83	1,77	1,76	1,70	1,14	1,08	0,95	0,95
Produksjon av ikke jernholdige metaller	2,05	2,17	1,97	1,98	1,31	1,15	0,87	1,00
Produksjon av metallvarer	1,37	1,32	1,39	1,28	0,77	0,73	0,78	0,65
Produksjon av maskiner	1,25	1,26	1,44	1,28	0,60	0,60	0,74	0,61
Produksjon av elektriske apparater og materiell	1,56	1,56	1,63	1,61	0,84	0,78	0,83	0,86
Produksjon av transportmidler	1,32	1,23	1,12	1,09	0,56	0,49	0,43	0,44
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	1,94	1,82	2,02	1,77	0,93	0,87	1,10	0,92
S u m	1,58	1,53	1,52	1,46	0,93	0,86	0,82	0,82
Syssetsetting								
100-199	1,47	1,46	1,49		0,84	0,83	0,84	
200-299	1,37	1,33	1,29		0,72	0,70	0,63	
300-499	1,48	1,40	1,46		0,83	0,76	0,73	
500-	1,75	1,65	1,62		1,08	0,95	0,91	

Some calculated principal measures by major industry groups. Mining and manufacturing

j) Gjennomsnittlig kreditt- tid ytt til kunder Average time of credit given to customers			k) Gjennomsnittlig kreditt- tid oppnådd fra leverandører Average time of credit obtained from suppliers			Major industry group
Dager	Days		Dager	Days		
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
77,0	86,2	82,3	159,0	161,5	149,5	Mining and quarrying
38,8	41,0	43,0	39,3	42,6	42,7	Food manufacturing
						Beverage industries and tobacco manufactures
44,1	45,4	44,2	98,2	95,0	95,2	Manufacture of textiles
77,1	77,6	75,8	86,0	101,6	98,0	Manufacture of wearing apparel, except footwear
60,7	66,7	65,3	84,8	98,4	89,5	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
45,0	42,6	39,8	75,2	72,4	54,3	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
68,3	56,8	73,3	84,5	82,2	80,2	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
61,4	64,7	53,2	94,0	106,0	84,3	Manufacture of paper and paper products
93,7	101,0	97,7	103,6	109,1	102,1	Printing, publishing and allied industries
59,2	57,0	55,6	91,6	94,2	107,2	Manufacture of industrial chemicals
15,7	14,4	13,2	24,6	18,6	18,2	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
54,1	56,9	51,2	101,5	113,1	103,0	Manufacture of rubber products
96,6	89,9	77,9	94,8	104,8	111,7	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
49,8	65,7	75,0	180,3	177,4	185,5	Manufacture of pottery, china and earthenware
82,5	80,4	76,4	159,2	142,5	142,7	Manufacture of glass and glass products
59,2	59,2	56,9	72,1	77,2	72,3	Manufacture of other non-metallic mineral products
70,1	70,5	72,6	27,3	37,3	73,5	Iron and steel basic industries
72,2	80,2	74,2	90,6	108,3	114,9	Non-ferrous metal basic industries
37,9	38,1	38,2	32,5	50,3	63,9	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
70,7	68,7	65,2	136,8	146,0	134,1	Manufacture of machinery, except electrical
78,7	98,1	104,1	173,4	211,1	210,1	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
81,2	82,5	85,0	131,5	144,4	139,6	Manufacture of transport equipment
81,7	72,1	73,3	247,8	270,4	334,7	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
65,5	71,0	69,5	105,2	91,9	89,3	
63,2	64,5	64,6	105,4	116,8	128,5	Total
						Persons engaged
57,1	58,7	61,2	98,4	102,4	104,6	100-199
82,8	81,6	73,9	185,6	209,0	227,1	200-299
64,1	59,8	61,3	108,6	116,6	128,4	300-499
59,8	63,3	64,0	85,1	98,1	109,9	500-

Tabell VII (forts.). Noen beregnede hovedtall etter næringsgruppe. Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	l) Ytt + oppnådd kreditt-tid <i>Afforded + obtained time of credit</i>			m) Driftskapitalens andel av totalkapitalen <i>Working capital as percentage of total capital</i>							
	Dager		Days	1/1 1970		1/1 1971		1/1 1972		31/12 1972	
	1970	1971	1972	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.
Bergverksdrift	-82,0	-75,3	-67,3	19,3	12,6	12,9	15,4				
Produksjon av næringsmidler	-0,5	-1,6	0,3	20,0	20,8	22,1	21,6				
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	-54,1	-49,7	-51,0	7,8	6,3	3,7	0,8				
Produksjon av tekstilvarer	-8,8	-24,0	-22,2	31,6	27,1	26,1	27,3				
Produksjon av klær, unntatt skotøy	-24,1	-31,6	-24,2	35,4	33,5	31,8	34,8				
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	-30,1	-29,9	-14,5	41,1	30,9	32,8	40,1				
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	-16,2	-25,5	-6,9	22,5	22,8	23,6	22,2				
Produksjon av møbler og innredninger av tre	-32,6	-41,3	-31,1	7,4	9,1	11,8	10,5				
Treforedling	-9,9	-8,1	-4,4	30,8	28,6	30,6	30,9				
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet .	-32,5	-37,2	-51,6	13,6	16,0	12,8	11,5				
Produksjon av kjemiske råvarer	-8,9	-4,2	-5,0	15,4	18,1	18,4	18,3				
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	-47,4	-56,3	-51,7	17,2	14,6	16,9	16,5				
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	1,8	-14,9	-33,8	39,3	46,6	28,3	26,0				
Produksjon av plastvarer	-130,5	-111,7	-110,5	11,5	6,5	13,9	14,0				
Produksjon av keramiske produkter	-76,8	-62,1	-66,3	19,8	24,9	24,8	25,1				
Produksjon av glass og glassvarer	-12,9	-18,0	-15,4	19,6	20,4	13,8	12,1				
Produksjon av mineralske produkter ellers	42,9	33,2	-0,9	8,5	8,8	14,5	12,2				
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	-18,4	-28,1	-40,7	21,7	22,5	20,9	19,8				
Produksjon av ikke jernholdige metaller .	5,4	-12,2	-25,7	15,7	21,0	20,8	21,0				
Produksjon av metallvarer	-66,2	-77,3	-68,9	18,2	16,4	17,5	13,9				
Produksjon av maskiner	-94,7	-113,0	-106,0	14,2	15,6	22,6	16,0				
Produksjon av elektriske apparater og materiell	-50,3	-61,8	-54,6	26,9	27,9	29,4	28,3				
Produksjon av transportmidler	-166,1	-198,2	-261,4	17,5	12,8	7,5	5,5				
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	-39,7	-20,9	-19,8	34,6	30,7	36,1	29,5				
S u m	-42,2	-52,4	-64,0	20,7	20,1	19,5	18,2				
Sysselsetting											
100-199	-41,2	-43,7	-43,4	18,8	19,4	20,1					
200-299	-102,8	-127,4	-153,2	18,7	16,8	15,1					
300-499	-44,4	-56,8	-67,1	18,8	17,8	18,7					
500-	-25,3	-34,8	-45,9	22,1	21,5	20,7					

Some calculated principal measures by major industry group. Mining and manufacturing

n) Langsiktig finansieringsforhold Long-term financing measure			o) Utnyttet kassekreditt og byggelån 31/12 1972 Drawn on current accounts and building loans in p.c. of limit 31/12 1972		Major industry group
1970	1971	1972	Pst. P.c.		
0,26	1,02	1,68	78,6		Mining and quarrying
2,05	1,34	1,37	73,6		Food manufacturing
					Beverage industries and tobacco manufactures
0,91	0,83	0,77	45,8		Manufacture of textiles
1,06	0,93	0,24	56,7		Manufacture of wearing apparel, except footwear
1,70	3,81	4,24	76,8		Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
-2,50	-1,98	-227,65	41,3		Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
1,87	1,42	1,27	77,3		Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
1,67	1,72	1,09	136,5		Manufacture of paper and paper products
0,71	2,03	1,88	63,2		Printing, publishing and allied industries
55,20	0,67	1,12	62,4		Manufacture of industrial chemicals
0,64	0,41	1,17	47,9		Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
0,88	2,18	1,27	48,7		Manufacture of rubber products
4,65	0,40	1,31	54,4		Manufacture of plastic products not elsewhere specified
-0,47	1,25	-0,71	69,3		Manufacture of pottery, china and earthenware
2,01	1,45	0,63	78,0		Manufacture of glass and glass products
1,71	-0,35	1,07	46,1		Manufacture of other non-metallic mineral products
1,17	1,33	0,84	43,5		Iron and steel basic industries
1,89	1,54	0,86	87,9		Non-ferrous metal basic industries
-0,45	1,77	1,24	73,5		Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
1,14	1,20	-1,72	68,2		Manufacture of machinery, except electrical
3,55	2,44	-0,08	82,7		Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
4,55	1,95	1,00	47,9		Manufacture of transport equipment
0,60	0,04	0,59	49,4		Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods other manufacturing industries
1,58	-1,16	0,86	80,8		
1,65	1,20	0,99	63,5		Total
					Persons engaged
1,91	1,46	1,62			100-199
0,99	0,70	1,20			200-299
1,41	1,25	0,35			300-499
2,17	1,29	1,06			500-

Tabell VIII. Noen beregnede hovedtall etter næringsgruppe. Engroshandel

Engroshandel med	a) Egenkapitalrentabilitet <i>Return on equity</i>			b) Totalrentabilitet etter skatt <i>Return on capital after taxes</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>
Nærings- og nytelsesmidler	7,3	9,3	8,9	4,5	4,4	4,5
Beklednings- og tekstilvarer	9,2	2,9	-1,2	6,8	5,2	4,8
Møbler og innbo	14,1	9,6	4,3	6,0	5,3	4,2
Konsumvarer ellers	3,4	12,9	15,9	3,5	5,7	6,5
Råvarer	14,6	12,2	10,0	5,9	5,5	5,4
Jernvarer og bygningsartikler	11,1	-2,7	9,3	4,5	2,5	4,3
Maskiner og utstyr	14,1	10,5	9,4	5,3	4,8	4,9
Motorkjøretøyer	26,8	6,3	22,2	7,5	3,3	6,7
Brensel og drivstoff	9,8	11,0	-7,1	4,8	4,5	0,2
S u m	12,2	9,6	3,6	5,2	4,5	3,5
Syssetsetting						
50- 99	10,8	17,5	9,3	4,6	5,7	4,5
100-199	13,2	5,1	11,9	4,9	3,2	4,8
200-	12,3	9,1	0,1	5,5	4,6	3,0

Engroshandel med	e) Kapitalens omløpshastighet <i>Capital turnover Ganger pr. år Times per year</i>		
	1970	1971	1972
Nærings- og nytelsesmidler	3,27	3,01	3,12
Beklednings- og tekstilvarer	2,97	2,69	2,46
Møbler og innbo	2,03	2,10	1,99
Konsumvarer ellers	2,18	2,27	2,40
Råvarer	2,35	2,22	2,17
Jernvarer og bygningsartikler	2,25	1,96	2,05
Maskiner og utstyr	1,91	1,76	1,76
Motorkjøretøyer	2,32	2,57	2,69
Brensel og drivstoff	1,52	1,56	1,44
S u m	2,17	2,10	2,08
Syssetsetting			
50- 99	2,80	2,60	2,61
100-199	2,04	2,05	2,12
200-	2,07	2,00	1,95

Some calculated principal figures by industry group. Wholesale trade

c) Totalrentabilitet før skatt Return on capital before taxes			d) Resultatgrad Profit margin			Wholesaling of
1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	
4,8	4,9	4,9	1,48	1,63	1,58	Grocery goods
7,8	6,1	5,4	2,61	2,27	2,19	Textile goods and wearing apparel
7,8	7,4	6,2	3,86	3,51	3,13	Furniture and furnishings
4,5	6,5	8,5	2,06	2,87	3,53	Other consumer goods
7,0	6,5	6,4	2,96	2,92	2,97	Raw materials
5,6	3,2	5,0	2,49	1,62	2,45	Hardware and construction materials
6,6	6,1	6,3	3,47	3,45	3,56	Machinery and equipment
10,4	5,0	9,2	4,48	1,96	3,43	Motor vehicles
5,2	4,8	0,5	3,42	3,09	0,38	Gasoline and fuel
6,2	5,3	4,4	2,86	2,52	2,13	Total
						Persons engaged
5,9	6,9	5,6	2,12	2,66	2,13	50- 99
6,4	4,5	6,4	3,15	2,19	3,01	100-199
6,2	5,1	3,6	3,01	2,57	1,85	200-

f) Gjeldsrentegrad Interest margin			g) Gjennomsnittlig rente på fremmedkapital Average interest rate on liabilities			Wholesaling of
1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	
0,73	0,68	0,69	3,90	3,55	3,71	Grocery goods
0,69	0,89	1,05	6,13	5,80	6,16	Textile goods and wearing apparel
0,42	0,58	0,79	3,35	4,05	4,22	Furniture and furnishings
0,73	0,40	0,34	3,57	3,09	3,02	Other consumer goods
0,63	0,66	0,71	4,40	4,25	4,54	Raw materials
0,63	1,14	0,74	3,30	3,29	3,58	Hardware and construction materials
0,66	0,72	0,72	3,99	3,93	4,11	Machinery and equipment
0,23	0,58	0,33	2,16	2,40	2,81	Motor vehicles
0,47	0,42	9,43	3,02	2,48	2,64	Gasoline and fuel
0,54	0,60	0,81	3,53	3,31	3,52	Total
						Persons engaged
0,56	0,46	0,59	3,19	3,18	3,34	50- 99
0,52	0,73	0,58	3,08	2,84	3,34	100-199
0,55	0,62	0,99	3,77	3,49	3,63	200-

Tabell VIII (forts.). Noen beregnede hovedtall etter næringsgruppe. Engroshandel

Engroshandel med	h) Likviditetsgrad 1 <i>Bankers ratio</i>				i) Likviditetsgrad 2 <i>Acid test</i>			
	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972	1/1 1970	1/1 1971	1/1 1972	31/12 1972
Nærings- og nytelsesmidler	1,24	1,18	1,15	1,16	0,86	0,83	0,84	0,84
Beklednings- og tekstilvarer	1,61	1,37	1,61	1,91	1,11	0,96	1,16	1,36
Møbler og innbo	1,42	2,02	2,07	2,07	1,09	1,39	1,40	1,45
Konsumvarer ellers	1,54	1,52	1,61	1,65	0,98	0,94	0,95	0,98
Råvarer	1,45	1,43	1,36	1,33	0,95	0,92	0,86	0,87
Jernvarer og bygningsartikler	1,26	1,27	1,31	1,30	0,99	0,94	0,96	0,96
Maskiner og utstyr	1,36	1,35	1,35	1,36	0,89	0,85	0,82	0,84
Motorkjøretøyer	1,15	1,21	1,31	1,34	0,82	0,73	0,74	0,81
Brensel og drivstoff	1,08	1,10	1,34	1,33	0,68	0,64	0,80	0,82
S u m	1,26	1,26	1,33	1,32	0,85	0,81	0,85	0,87
Sysselsetting								
50- 99	1,45	1,44	1,46		1,03	1,00	0,99	
100-199	1,26	1,27	1,26		0,92	0,89	0,83	
200-	1,21	1,21	1,32		0,78	0,74	0,82	

Engroshandel med	l) Ytt + oppnådd kreditt-tid <i>Afforded + obtained time of credit</i>			m) Driftskapitalens andel av totalkapitalen <i>Working capital as percentage of total capital</i>			
	Dager 1970	Days 1971	Days 1972	1/1 1970 Pst. P.c.	1/1 1971 Pst. P.c.	1/1 1972 Pst. P.c.	31/12 1972 Pst. P.c.
Nærings- og nytelsesmidler	-23,4	-21,9	-22,8	14,2	11,3	9,9	10,1
Beklednings- og tekstilvarer	10,5	10,6	21,6	30,1	24,3	33,7	42,5
Møbler og innbo	16,3	29,9	35,7	23,6	40,4	43,5	44,4
Konsumvarer ellers	-36,5	-25,6	-15,0	30,1	29,4	31,9	32,8
Råvarer	-6,2	-7,0	-10,6	23,1	23,0	19,6	18,3
Jernvarer og bygningsartikler	2,3	-1,3	0,9	15,9	16,4	17,8	17,6
Maskiner og utstyr	-17,0	-32,2	-36,3	21,7	21,3	21,3	21,1
Motorkjøretøyer	20,8	9,2	8,7	10,0	13,4	19,7	21,5
Brensel og drivstoff	-8,0	-10,1	-2,9	3,4	4,5	12,9	12,2
S u m	-8,0	-10,6	-9,6	13,7	14,3	17,1	17,0
Sysselsetting							
50- 99	-0,2		-4,4	24,5	24,6	24,6	
100-199	3,4	-4,7	-6,0	15,3	16,0	15,8	
200-	-14,3	-15,8	-12,6	10,7	11,3	15,8	

Some calculated principal figures by industry groups. Wholesale trade

j) Gjennomsnittlig kreditt- tid ytt til kunder <i>Average time of credit given to customers</i>			k) Gjennomsnittlig kreditt- tid oppnådd fra leverandører <i>Average time of credit obtained from suppliers</i>			Wholesaling of
Dager	Days		Dager	Days		
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
34,9	39,5	41,4	58,3	61,4	64,2	Grocery goods
70,7	77,6	82,9	60,2	67,0	61,3	Textile goods and wearing apparel
104,9	90,4	95,7	88,6	60,6	60,0	Furniture and furnishings
64,2	67,3	64,0	100,7	93,0	79,0	Other consumer goods
69,6	70,1	70,6	75,8	77,1	81,2	Raw materials
91,5	93,7	90,8	89,2	95,0	89,9	Hardware and construction materials
97,9	93,3	92,3	114,9	125,5	128,6	Machinery and equipment
73,4	59,6	63,0	52,6	50,5	54,3	Motor vehicles
55,2	49,7	55,2	63,3	59,8	58,1	Gasoline and fuel
63,9	61,6	63,5	72,0	72,2	73,2	Total

Persons engaged

62,9	62,5	60,2	63,1	62,5	64,7	50- 99
86,8	79,2	79,8	83,4	83,9	85,8	100-199
56,9	55,8	59,4	71,2	71,6	72,0	200-

n) Langsiktig finansieringsforhold <i>Long-term finan- cing measure</i>			o) Utnyttet kassekreditt og byggelån 31/12 1972 <i>Drawn on current account and building loan in p.c. of limit 31/12 1972</i>		Wholesaling of
1970	1971	1972	Pst.	P.c.	
1,14	0,45	1,68		75,6	Grocery goods
1,00	6,97	19,48		70,0	Textile goods and wearing apparel
10,01	-7,26	-2,20		43,7	Furniture and furnishings
3,25	2,90	2,55		73,3	Other consumer goods
1,35	2,10	1,10		77,9	Raw materials
1,62	2,08	1,94		75,7	Hardware and construction materials
3,26	3,88	1,37		76,7	Machinery and equipment
3,07	-0,30	6,21		57,8	Motor vehicles
2,19	1,05	0,55		22,1	Gasoline and fuel
2,24	2,08	1,54		62,5	Total

Persons engaged

2,65	1,82	2,33	50- 99
3,56	-20,66	4,20	100-199
1,95	1,94	1,11	200-

Tabell IX. Diverse kostnadsarter og overskott før skatt i prosent av totale utgifter og overføringer.
Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	Lønn og godtgjørelser <i>Wages and salaries etc.</i>			Sosiale utgifter <i>Pension payments</i>		
	1970 Pst. <i>P.c.</i>	1971 Pst. <i>P.c.</i>	1972 Pst. <i>P.c.</i>	1970 Pst. <i>P.c.</i>	1971 Pst. <i>P.c.</i>	1972 Pst. <i>P.c.</i>
Bergverksdrift	26,9	26,8	28,5	4,4	4,5	5,2
Produksjon av næringsmidler	11,6	11,6	12,0	1,8	2,1	2,4
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	13,6	13,5	13,6	2,0	2,5	2,7
Produksjon av tekstilvarer	25,4	25,0	24,1	3,5	4,0	4,1
Produksjon av klær, unntatt skotøy	29,2	31,2	31,3	4,1	4,8	5,5
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	32,2	31,2	27,2	4,5	5,1	5,2
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	18,7	18,0	17,9	2,6	2,9	3,2
Produksjon av møbler og innredninger av tre	19,5	20,3	18,2	2,9	3,5	3,3
Treforedling	17,1	18,3	18,7	2,7	3,3	3,8
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	29,9	32,2	32,2	4,2	5,1	5,5
Produksjon av kjemiske råvarer	18,4	19,1	19,1	3,1	3,7	3,6
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	18,3	19,4	18,4	2,7	3,2	3,3
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	31,3	29,7	29,2	4,1	4,6	4,8
Produksjon av plastvarer	26,1	25,3	25,8	3,5	3,8	4,5
Produksjon av keramiske produkter	44,8	42,7	43,3	5,9	6,6	7,2
Produksjon av glass og glassvarer	26,5	27,3	28,1	4,1	4,7	5,1
Produksjon av mineralske produkter ellers	19,5	19,2	19,0	3,0	3,5	3,0
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	20,4	21,9	23,3	3,1	3,7	4,0
Produksjon av ikke jernholdige metaller	8,7	9,6	10,4	1,4	1,8	2,2
Produksjon av metallvarer	27,2	28,3	28,1	3,9	4,8	5,2
Produksjon av maskiner	20,6	22,8	22,3	2,6	3,8	3,8
Produksjon av elektriske apparater og materiell	23,3	24,4	25,4	3,3	4,1	4,7
Produksjon av transportmidler	21,6	21,5	22,7	3,0	3,4	4,0
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	33,0	32,3	32,1	4,8	6,1	6,3
S u m	18,9	19,5	20,0	2,8	3,3	3,7

*Certain costs and net profit before taxes as percentage of total costs and transfers.
Mining and manufacturing*

Innkjøp + nedgang råvarelager <i>Purchases + decreased stock of raw material</i>			Gjeldsrenter Interest on debts			Major industry group
1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	
32,4	35,7	34,5	2,7	3,3	4,2	Mining and quarrying
71,4	71,6	70,4	1,3	1,3	1,4	Food manufacturing
						Beverage industries and tobacco manufactures
24,8	24,1	23,9	1,3	1,4	1,7	Manufacture of textiles
50,0	49,3	50,1	2,0	2,3	1,9	Manufacture of wearing apparel, except footwear
51,1	47,7	47,0	2,0	2,1	2,0	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
51,6	52,6	56,0	1,8	1,5	1,5	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
62,7	64,2	64,5	1,8	1,7	2,0	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
58,7	56,4	60,1	1,8	1,8	1,5	Manufacture of paper and paper products
58,0	56,1	55,4	3,5	3,9	4,0	Printing, publishing and allied industries
41,6	40,1	36,8	1,4	1,5	1,5	Manufacture of industrial chemicals
51,4	51,7	48,6	3,3	2,7	2,4	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
50,7	47,9	48,0	1,9	2,3	1,9	Manufacture of rubber products
46,2	41,5	46,6	3,2	3,3	4,5	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
45,9	47,7	46,4	3,1	2,4	2,5	Manufacture of pottery, china and earthenware
32,5	33,1	31,7	2,5	2,9	2,7	Manufacture of glass and glass products
47,6	45,6	42,5	2,3	2,0	2,2	Manufacture of other non-metallic mineral products
45,3	45,0	46,3	4,0	3,6	3,4	Iron and steel basic industries
48,9	48,7	44,9	2,1	2,7	3,5	Non-ferrous metal basic industries
76,0	77,5	75,3	2,9	2,9	3,0	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
51,0	48,4	49,4	1,9	2,1	1,9	Manufacture of machinery, except electrical
64,2	59,2	58,6	1,9	2,2	1,8	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
58,0	55,6	51,9	1,4	1,9	1,9	Manufacture of transport equipment
65,4	65,1	62,7	2,8	3,2	2,9	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
39,7	37,8	37,8	2,4	2,2	2,1	
58,8	58,0	56,4	2,3	2,4	2,4	Total

Tabell IX (forts.). Diverse kostnadsarter og overskott før skatt i prosent av totale utgifter og overføringer. Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	Avskrivninger			Øverskott før skatt		
	Depreciations			Net profit before taxes		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.
Bergverksdrift	15,6	13,3	12,8	5,1	-0,5	3,1
Produksjon av næringsmidler	2,2	2,8	2,6	1,2	0,6	1,0
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	4,3	4,6	4,5	1,9	2,2	1,9
Produksjon av tekstilvarer	4,9	4,6	4,7	1,0	0,8	3,0
Produksjon av klær, unntatt skotøy	1,3	1,3	1,7	0,2	0,3	0,0
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	1,0	1,3	1,4	-2,3	0,0	0,6
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	2,6	2,7	2,5	1,8	1,1	0,7
Produksjon av møbler og innredninger av tre	3,2	3,1	2,5	1,8	0,9	1,1
Treforedling	5,0	4,6	5,1	2,4	1,2	5,6
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	4,2	2,9	4,5	2,4	1,6	3,4
Produksjon av kjemiske råvarer	10,8	9,3	8,6	4,7	5,2	3,1
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	4,0	4,1	4,1	1,7	1,6	1,7
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	3,4	3,4	3,0	2,1	1,2	0,5
Produksjon av plastvarer	3,5	4,7	5,5	0,2	2,9	-0,8
Produksjon av keramiske produkter	3,3	3,2	2,9	1,1	1,3	2,4
Produksjon av glass og glassvarer	6,3	4,7	6,8	6,3	3,8	8,8
Produksjon av mineralske produkter ellers	10,0	8,6	7,6	0,6	1,6	3,6
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	6,2	5,5	6,1	4,5	6,3	2,5
Produksjon av ikke jernholdige metaller	6,7	4,4	4,7	0,6	-0,8	-0,4
Produksjon av metallvarer	3,1	3,0	2,9	1,3	0,4	1,8
Produksjon av maskiner	1,9	2,1	2,3	1,5	0,6	-1,9
Produksjon av elektriske apparater og materiell	2,3	2,6	3,5	2,2	1,7	1,8
Produksjon av transportmidler	1,8	1,6	2,0	-0,6	-0,2	0,9
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	3,7	4,4	3,7	3,1	4,2	2,2
S u m	4,2	3,8	4,0	1,7	1,4	1,8

Certain costs and net profit before taxes as percentage of total costs and transfers. Mining and manufacturing

Skatt Taxes			Utbytte	Dividends paid		Major industry group
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	
P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	
1,9	0,6	0,6	3,4	0,3	0,6	Mining and quarrying
0,4	0,3	0,4	0,3	0,2	0,2	Food manufacturing
						Beverage industries and tobacco manufactures
0,6	0,8	0,9	0,2	0,2	0,2	Manufacture of textiles
0,7	0,6	0,7	0,3	0,2	0,4	Manufacture of wearing apparel, except footwear
0,3	0,3	0,4	0,1	0,1	0,0	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
0,3	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
0,3	0,4	0,5	0,3	0,4	0,3	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
0,6	0,5	0,5	0,3	0,2	0,2	Manufacture of paper and paper products
0,6	0,4	0,5	0,6	0,2	0,2	Printing, publishing and allied industries
1,1	0,9	1,4	0,4	0,4	0,6	Manufacture of industrial chemicals
0,7	1,0	1,5	2,1	1,8	0,0	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
0,6	0,5	0,6	0,5	0,1	0,3	Manufacture of rubber products
0,6	0,4	0,2	0,4	0,2	0,1	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
0,3	0,4	0,2	0,0	2,4	0,0	Manufacture of pottery, china and earthenware
0,7	0,5	0,9	0,0	0,1	0,2	Manufacture of glass and glass products
1,1	0,9	1,0	1,2	0,6	6,3	Manufacture of other non-metallic mineral products
0,7	0,8	1,1	0,3	0,0	0,0	Iron and steel basic industries
1,6	1,4	0,8	2,9	2,2	1,0	Non-ferrous metal basic industries
0,4	0,2	0,3	0,0	0,0	0,3	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
0,5	0,5	0,7	0,1	0,1	0,0	Manufacture of machinery, except electrical
0,4	0,6	0,4	0,3	0,2	0,1	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
0,8	0,8	1,1	0,5	0,7	0,3	Manufacture of transport equipment
0,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
1,2	1,5	1,1	0,4	0,9	0,3	
0,6	0,6	0,6	0,6	0,4	0,3	Total

Tabell X. Diverse kostnadsarter og overskott før skatt i prosent av totale utgifter og overføringer.
Engroshandel

Engroshandel med	Lønn og godtgjørelser <i>Wages and salaries etc.</i>			Sosiale utgifter <i>Pension payments</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>
Nærings- og nytelsesmidler	3,9	4,0	4,0	0,7	0,7	0,7
Beklednings- og tekstilvarer	10,6	10,9	11,6	1,3	1,5	1,9
Møbler og innbo	9,9	9,4	9,3	1,5	1,4	1,6
Konsumvarer ellers	12,1	11,9	12,1	1,6	1,8	2,3
Råvarer	5,7	6,3	6,6	0,8	1,1	1,3
Jernvarer og bygningsartikler	8,0	8,6	8,9	1,0	1,3	1,5
Maskiner og utstyr	12,9	13,1	13,5	1,7	2,1	2,4
Motorkjøretøyer	4,7	4,0	4,1	0,7	0,7	0,8
Brensel og drivstoff	5,4	4,8	5,1	0,8	0,8	1,0
Sum	6,5	6,4	6,6	0,9	1,0	1,2

Engroshandel med	Avskrivninger <i>Depreciations</i>			Overskott før skatt <i>Net profit before taxes</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Pst. <i>P.c.</i>
Nærings- og nytelsesmidler	0,7	0,8	0,8	0,5	0,6	0,6
Beklednings- og tekstilvarer	0,5	0,5	0,8	1,0	0,5	0,1
Møbler og innbo	0,5	0,6	0,7	2,6	2,0	1,4
Konsumvarer ellers	1,2	1,3	1,4	0,8	1,8	2,5
Råvarer	1,8	1,8	1,8	1,4	1,3	1,2
Jernvarer og bygningsartikler	1,6	1,9	1,6	1,2	0,2	0,9
Maskiner og utstyr	1,9	1,7	1,5	1,6	1,4	1,5
Motorkjøretøyer	1,3	1,3	0,9	3,6	1,2	2,5
Brensel og drivstoff	3,8	3,1	3,4	1,9	1,8	-0,9
Sum	1,8	1,7	1,7	1,5	1,2	0,7

Certain costs and net profit before taxes as percentage of total costs and transfers.
Wholesale trade

Innkjøp + nedgang råvarelager Purchases + decreased stock of raw materials			Gjeldsrenter Interest on debts			Wholesaling of
1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	
86,9	86,8	86,1	1,0	0,9	1,0	Grocery goods
75,7	76,5	73,5	1,5	1,6	1,9	Textile goods and wearing apparel
73,6	73,8	73,2	1,2	1,5	1,6	Furniture and furnishing
70,4	71,1	70,3	1,1	1,0	0,9	Other consumer goods
84,7	83,5	82,5	1,6	1,6	1,8	Raw materials
79,7	78,4	77,7	1,2	1,4	1,5	Hardware and construction materials
70,0	69,0	67,7	1,8	1,9	1,9	Machinery and equipment
82,0	83,9	84,0	0,7	0,7	0,8	Motor vehicles
72,3	75,3	72,8	1,4	1,2	1,3	Gasoline and fuel
79,4	79,7	78,6	1,3	1,2	1,3	Total

Skatt Taxes			Utbytte Dividends paid			Wholesaling of
1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	
0,1	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0	Grocery goods
0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	Textile goods and wearing apparel
0,9	1,0	1,0	0,1	0,1	0,1	Furniture and furnishing
0,4	0,4	0,8	0,1	0,1	0,2	Other consumer goods
0,4	0,5	0,5	0,1	0,1	0,1	Raw materials
0,5	0,3	0,4	0,2	0,1	0,5	Hardware and construction materials
0,7	0,7	0,8	0,1	0,1	0,2	Machinery and equipment
1,2	0,7	0,9	0,3	0,3	0,3	Motor vehicles
0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	Gasoline and fuel
0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	Total

Tabell XI. Visse aktiva- og passivagrupper i prosent av totalkapitalen. Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	Mest likvide omløpsmidler <i>Most liquid current assets</i>				Andre omløpsmidler <i>Other current assets</i>			
	1/1	1/1	1/1	31/12	1/1	1/1	1/1	31/12
	1970	1971	1972	1972	1970	1971	1972	1972
	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.	Pst. P.c.
Bergverksdrift	27,7	24,1	17,8	22,5	15,9	15,4	15,7	11,9
Produksjon av næringsmidler	36,4	37,8	36,9	38,1	21,2	23,8	23,1	21,9
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	29,2	33,1	28,6	26,9	17,9	14,4	12,6	10,6
Produksjon av tekstilvarer	39,3	36,9	35,0	37,7	27,3	28,2	28,7	29,2
Produksjon av klær, unntatt skotøy	40,9	40,3	40,3	38,8	35,4	34,2	34,5	36,0
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	41,4	39,0	38,9	43,3	35,9	34,5	36,1	36,1
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	43,3	39,4	41,8	39,1	26,6	29,2	27,2	26,1
Produksjon av møbler og innredninger av tre	35,1	35,3	34,8	34,1	22,1	25,6	26,3	28,6
Treforedling	44,9	42,8	40,7	44,0	11,3	13,5	14,6	11,4
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	38,9	40,8	38,9	39,0	15,9	16,9	16,5	16,7
Produksjon av kjemiske råvarer	12,8	14,6	13,3	14,5	16,1	17,7	20,6	20,5
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	33,7	32,8	32,8	29,6	23,7	24,0	24,0	26,7
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	49,0	53,1	33,8	31,2	23,1	19,3	23,0	24,3
Produksjon av plastvarer	32,4	35,0	35,4	36,1	33,1	22,8	23,0	23,1
Produksjon av keramiske produkter	32,0	33,2	32,2	34,4	22,4	22,7	23,6	23,7
Produksjon av glass og glassvarer	31,7	31,5	31,1	28,0	14,5	17,9	15,7	12,8
Produksjon av mineralske produkter ellers	28,2	27,9	28,7	27,7	4,9	6,2	5,9	6,3
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer ...	29,8	31,6	26,3	26,9	18,3	20,2	22,4	21,2
Produksjon av ikke jernholdige metaller	19,6	20,7	18,6	21,3	11,1	18,2	23,6	21,1
Produksjon av metallvarer	38,1	36,9	35,1	32,7	29,6	30,3	27,3	31,1
Produksjon av maskiner	33,7	35,7	38,3	34,6	36,8	39,0	35,9	38,3
Produksjon av elektriske apparater og materiell	40,3	38,9	39,1	39,9	34,8	39,1	37,1	34,8
Produksjon av transportmidler	29,9	27,6	26,5	28,0	41,2	41,5	42,6	41,4
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	34,1	32,9	39,1	35,4	37,4	35,5	32,6	32,5
S u m	32,9	32,7	31,0	32,1	23,2	25,5	26,5	25,4

Certain groups of assets and liabilities as percentage of total capital. Mining and manufacturing

Omløpsmidler, totalt Current assets				Varige driftsmidler Fixed tangible assets				Major industry group
1/1 1970 Pst. P.c.	1/1 1971 Pst. P.c.	1/1 1972 Pst. P.c.	31/12 1972 Pst. P.c.	1/1 1970 Pst. P.c.	1/1 1971 Pst. P.c.	1/1 1972 Pst. P.c.	31/12 1972 Pst. P.c.	
43,6	39,5	33,5	34,5	28,6	30,3	41,0	41,4	Mining and quarrying
57,6	61,6	60,0	60,0	36,7	33,9	33,6	32,9	Food manufacturing
								Beverage industries and tobacco manufactures
47,1	47,5	41,2	37,6	46,7	46,0	53,2	56,1	Manufacture of textiles
66,7	65,1	63,7	66,9	28,5	29,5	30,6	26,5	Manufacture of wearing apparel, except footwear
76,3	74,6	74,9	74,9	19,1	17,1	19,4	18,6	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
77,3	73,4	75,0	79,3	14,5	18,4	16,2	13,7	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
69,9	68,6	69,0	65,2	26,1	27,5	27,0	29,8	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
57,2	60,9	61,1	62,7	40,6	36,6	36,2	33,6	Manufacture of paper and paper products
56,1	56,3	55,3	55,4	29,5	29,1	29,7	30,1	Printing, publishing and allied industries
54,8	57,8	55,4	55,8	41,0	37,5	39,2	37,6	Manufacture of industrial chemicals
28,9	32,2	33,8	35,0	67,3	63,9	60,5	59,5	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
57,4	56,8	56,8	56,3	36,0	38,4	37,5	38,1	Manufacture of rubber products
72,0	72,4	56,8	55,5	23,2	23,2	26,1	25,4	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
65,5	57,8	58,4	59,2	30,6	38,5	36,3	35,7	Manufacture of pottery, china and earthenware
54,4	55,9	55,9	58,1	43,7	36,6	37,1	35,3	Manufacture of glass and glass products
46,2	49,5	46,8	40,7	40,9	38,7	41,6	35,7	Manufacture of other non-metallic mineral products
33,1	34,1	34,6	34,0	59,6	58,7	56,2	53,4	Iron and steel basic industries
48,1	51,8	48,6	48,1	34,7	31,6	38,1	40,7	Non-ferrous metal basic industries
30,7	39,0	42,2	42,4	63,8	56,6	53,6	53,6	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
67,8	67,1	62,3	63,8	28,4	28,9	32,9	32,0	Manufacture of machinery, except electrical
70,5	74,6	74,2	72,9	18,7	18,9	19,4	20,0	Manufacture of electrical machinery, apparatus appliances and supplies
75,1	78,0	76,2	74,7	17,8	16,9	18,7	18,8	Manufacture of transport equipment
71,2	69,1	69,2	69,4	10,7	12,0	13,4	13,9	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods
71,4	68,4	71,6	68,0	26,2	29,3	26,4	27,9	other manufacturing industries
56,1	58,2	57,5	57,5	32,9	31,1	32,0	31,7	Total

Tabell XI (forts.). Visse aktiva- og passivagrupper i prosent av totalkapitalen. Bergverksdrift og industri

Næringshovedgruppe	Andre langsiktige investeringer <i>Other long-term investments</i>				Egenkapital <i>Equity</i>			
	1/1	1/1	1/1	31/12	1/1	1/1	1/1	31/12
	1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	1970 Pst. P.c.	1971 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.	1972 Pst. P.c.
Bergverksdrift	27,8	30,2	25,5	24,2	42,7	40,1	37,3	35,8
Produksjon av næringsmidler	5,7	4,5	6,3	7,0	21,7	19,6	18,5	19,1
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	6,2	6,5	5,6	6,3	27,8	26,6	25,9	23,7
Produksjon av tekstilvarer	4,9	5,4	5,7	6,6	22,8	19,7	20,1	23,2
Produksjon av klær, unntatt skotøy	4,6	8,3	5,7	6,5	15,2	15,5	16,9	15,2
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	8,3	8,2	8,7	7,0	23,2	18,4	16,6	13,7
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	3,9	3,9	3,9	5,1	12,5	14,4	15,8	13,5
Produksjon av møbler og innredninger av tre	2,2	2,5	2,7	3,7	11,8	13,1	12,3	11,8
Treforedling	14,4	14,6	15,0	14,5	27,6	28,0	27,7	31,9
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	4,2	4,8	5,4	6,6	23,3	23,0	22,4	20,4
Produksjon av kjemiske råvarer	3,7	3,9	5,6	5,5	30,9	34,7	38,4	38,6
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	6,6	4,7	5,7	5,5	21,9	20,7	20,6	23,2
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	4,7	4,4	17,1	19,1	22,3	22,2	21,6	21,3
Produksjon av plastvarer	3,9	3,7	5,3	5,2	5,4	5,7	8,0	7,5
Produksjon av keramiske produkter	1,9	7,5	7,1	6,6	23,6	18,6	20,3	21,3
Produksjon av glass og glassvarer	12,9	11,8	11,6	23,5	29,2	31,2	30,9	31,8
Produksjon av mineralske produkter ellers	7,3	7,3	9,1	12,6	30,9	31,1	33,7	33,5
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer ...	17,2	16,6	13,2	11,2	36,5	33,8	31,9	30,5
Produksjon av ikke jernholdige metaller	5,4	4,4	4,2	4,1	24,9	23,0	19,0	18,0
Produksjon av metallvarer	3,8	3,9	4,7	4,2	15,8	14,6	14,2	14,7
Produksjon av maskiner	10,8	6,5	6,4	7,1	14,2	14,5	15,3	10,7
Produksjon av elektriske apparater og materiell	7,0	5,1	5,1	6,5	26,3	22,7	22,8	22,4
Produksjon av transportmidler	18,2	19,0	17,5	16,7	5,1	3,7	2,9	3,5
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	2,4	2,3	2,0	4,1	18,9	20,4	23,1	20,7
S u m	10,9	10,7	10,6	10,7	22,4	21,3	20,6	20,5

Certain groups of assets and liabilities as percentage of total capital. Mining and manufacturing

Langsiktig gjeld <i>Long-term liabilities</i>				Kortsiktig gjeld <i>Short-term liabilities</i>				Major industry group
1/1 1970 Pst. P.c.	1/1 1971 Pst. P.c.	1/1 1972 Pst. P.c.	31/12 1972 Pst. P.c.	1/1 1970 Pst. P.c.	1/1 1971 Pst. P.c.	1/1 1972 Pst. P.c.	31/12 1972 Pst. P.c.	
33,1	33,1	42,1	45,1	24,2	26,8	20,6	19,1	Mining and quarrying
40,7	39,6	43,5	42,5	37,6	40,8	38,0	38,4	Food manufacturing
								Beverage industries and tobacco manufactures
32,9	32,2	36,7	39,5	39,3	41,2	37,4	36,8	Manufacture of textiles
42,2	42,3	42,3	37,3	35,1	38,1	37,6	39,6	Manufacture of wearing apparel, except footwear
43,9	43,5	40,0	44,7	40,9	41,1	43,1	40,1	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
40,6	39,0	41,2	47,1	36,2	42,6	42,2	39,2	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
40,0	39,7	38,8	43,5	47,5	45,8	45,4	43,0	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
38,4	35,1	38,4	36,0	49,8	51,7	49,3	52,2	Manufacture of paper and paper products
47,1	44,3	47,6	43,6	25,3	27,7	24,8	24,5	Printing, publishing and allied industries
35,5	35,2	35,0	35,3	41,2	41,8	42,6	44,3	Manufacture of industrial chemicals
35,6	51,2	46,1	44,7	13,5	14,1	15,5	16,7	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
38,0	37,1	39,5	36,9	40,2	42,2	39,9	39,9	Manufacture of rubber products
45,0	52,0	49,8	49,2	32,7	25,8	28,6	29,5	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
40,5	42,9	47,4	47,4	54,1	51,3	44,6	45,1	Manufacture of pottery, china and earthenware
41,8	50,4	48,6	45,7	34,6	31,0	31,1	33,0	Manufacture of glass and glass products
44,2	39,7	36,1	39,5	26,6	29,1	33,0	28,7	Manufacture of other non-metallic mineral products
44,6	43,7	46,1	44,6	24,5	25,2	20,2	21,9	Iron and steel basic industries
37,5	36,9	40,4	41,2	26,1	29,3	27,7	28,3	Non-ferrous metal basic industries
60,1	59,1	59,5	60,6	15,0	18,0	21,4	21,4	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
34,6	34,6	41,0	35,3	49,6	50,8	44,9	50,0	Manufacture of machinery, except electrical
29,5	26,5	33,0	32,5	56,3	59,0	51,6	56,8	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
25,4	27,2	30,4	31,3	48,3	50,1	46,9	46,3	Manufacture of transport equipment
41,0	40,0	35,5	32,7	54,0	56,3	61,7	63,9	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
44,3	41,9	41,4	40,8	36,8	37,7	35,5	38,5	
42,1	40,6	41,5	40,2	35,5	38,1	37,9	39,3	Total

Tabell XII. Visse aktiva- og passivagrupper i prosent av totalkapitalen. Engroshandel

Engroshandel med	Mest likvide omløpsmidler <i>Most liquid current assets</i>				Andre omløpsmidler <i>Other current assets</i>			
	1/1	1/1	1/1	31/12	1/1	1/1	1/1	31/12
	1970	1971	1972	1972	1970	1971	1972	1972
	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.
Nærings- og nytelsesmidler	50,0	52,8	53,7	55,0	22,6	22,4	20,4	20,2
Beklednings- og tekstilvarer	54,5	62,7	63,7	63,6	24,7	27,0	24,9	25,8
Møbler og innbo	61,0	55,3	57,0	60,5	18,7	24,7	27,2	25,5
Konsumvarer ellers	54,9	53,2	50,2	49,7	31,3	32,8	34,4	33,9
Råvarer	49,3	48,5	47,5	48,4	25,6	27,4	27,1	25,5
Jernvarer og bygningsartikler	60,9	56,2	55,4	56,4	16,5	20,1	20,1	19,7
Maskiner og utstyr	53,4	52,2	49,9	49,7	28,2	30,3	32,5	30,5
Motorkjøretøyer	55,4	47,2	47,7	51,4	22,5	30,5	36,4	33,9
Brensel og drivstoff	27,9	28,8	30,0	29,9	16,8	21,0	20,6	18,8
Sum	45,3	44,6	44,6	45,9	21,7	24,7	25,0	23,8

Engroshandel med	Andre langsiktige investeringer <i>Other long-term investments</i>				Egenkapital <i>Equity</i>			
	1/1	1/1	1/1	31/12	1/1	1/1	1/1	31/12
	1970	1971	1972	1972	1970	1971	1972	1972
	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.	P.c.
Nærings- og nytelsesmidler	6,4	6,5	6,9	6,9	16,4	15,0	15,9	15,4
Beklednings- og tekstilvarer	13,2	4,2	4,4	4,2	22,7	19,6	18,2	15,4
Møbler og innbo	7,4	7,3	5,9	5,2	24,7	23,1	20,2	19,1
Konsumvarer ellers	2,6	2,7	2,5	2,2	27,5	26,4	26,8	26,6
Råvarer	5,4	4,1	4,0	4,5	15,1	15,4	15,7	15,8
Jernvarer og bygningsartikler	6,2	5,3	4,3	4,4	15,0	13,4	12,1	12,6
Maskiner og utstyr	3,5	3,6	3,4	3,2	12,7	12,8	14,6	15,2
Motorkjøretøyer	5,7	7,3	2,1	2,3	21,7	21,9	20,3	19,8
Brensel og drivstoff	5,3	5,7	4,9	4,5	25,9	23,8	24,8	23,0
Sum	5,4	5,4	4,6	4,5	19,6	18,4	19,0	18,2

Certain groups of assets and liabilities as percentage of total capital. Wholesale trade

Omløpsmidler, totalt Current assets				Varige driftsmidler Fixed tangible assets				Wholesaling of
1/1 1970 Pst. P.c.	1/1 1971 Pst. P.c.	1/1 1972 Pst. P.c.	31/12 1972 Pst. P.c.	1/1 1970 Pst. P.c.	1/1 1971 Pst. P.c.	1/1 1972 Pst. P.c.	31/12 1972 Pst. P.c.	
72,6	75,2	74,2	75,2	21,0	18,4	18,9	17,9	Grocery goods
79,2	89,8	88,7	89,4	7,6	6,0	7,0	6,4	Textile goods and wearing apparel
79,7	80,0	84,1	86,0	12,9	12,7	10,0	8,8	Furniture and furnishing
86,2	86,0	84,6	83,6	11,2	11,3	12,8	14,2	Other consumer goods
74,9	76,0	74,6	73,9	19,7	20,0	21,4	21,6	Raw materials
77,4	76,3	75,5	76,1	16,4	18,4	20,2	19,5	Hardware and construction materials
81,7	82,4	82,3	80,2	14,8	14,0	14,3	16,6	Machinery and equipment
77,8	77,7	84,1	85,2	16,5	15,0	13,9	12,5	Motor vehicles
44,7	49,8	50,6	48,7	50,0	44,4	44,5	46,7	Gasoline and fuel
67,0	69,2	69,6	69,7	27,6	25,4	25,8	25,8	Total

Langsiktig gjeld Long-term liabilities				Kortsiktig gjeld Short-term liabilities				Wholesaling of
1/1 1970 Pst. P.c.	1/1 1971 Pst. P.c.	1/1 1972 Pst. P.c.	31/12 1972 Pst. P.c.	1/1 1970 Pst. P.c.	1/1 1971 Pst. P.c.	1/1 1972 Pst. P.c.	31/12 1972 Pst. P.c.	
25,2	21,1	19,8	19,5	58,4	63,8	64,3	65,1	Grocery goods
28,2	15,0	26,8	37,7	49,1	65,5	55,0	46,9	Textile goods and wearing apparel
19,2	37,3	39,1	39,3	56,1	39,6	40,6	41,6	Furniture and furnishing
16,4	17,0	20,5	22,6	56,1	56,6	52,7	50,8	Other consumer goods
33,1	31,7	29,4	28,6	51,8	53,0	54,9	55,6	Raw materials
23,5	26,7	30,2	29,0	61,5	59,9	57,7	58,5	Hardware and construction materials
27,4	26,1	24,4	25,7	59,9	61,1	61,0	59,1	Machinery and equipment
10,6	13,8	15,4	16,5	67,7	64,3	64,3	63,7	Motor vehicles
32,7	30,9	37,5	40,5	41,4	45,3	37,6	36,5	Gasoline and fuel
27,2	26,6	28,5	29,2	53,3	55,0	52,5	52,6	Total

Tabell XIII. Finansieringsanalyse etter næringsgruppe. Bergverksdrift og industri. Mill.kr.

Næringshovedgruppe	Netto overskudd <i>Net profit</i>			Utbytte <i>Dividends</i>			Tilbakeholdt overskott <i>Retained profits</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972	1970	1971	1972
Bergverksdrift	14	-5	11	+6	+4	+1	7	-9	10
Produksjon av næringsmidler	39	14	37	+12	+17	+18	27	-2	19
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer.	11	14	10	+6	+7	+7	5	7	3
Produksjon av tekstilvarer	2	2	19	+2	+2	-2	0	0	17
Produksjon av klær, unntatt skotøy	0	0	-1	0	0	0	0	-1	-2
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	-2	0	0	0	0	0	-2	0	0
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	9	5	2	+2	+2	+2	7	3	0
Produksjon av møbler og innredninger av tre	3	1	2	0	0	0	3	1	2
Treforedling	54	24	158	+33	+28	+31	21	-4	127
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet ..	12	8	25	+4	+4	-6	9	4	19
Produksjon av kjemiske råvarer	53	61	25	+18	+26	+24	35	35	0
Produksjon av kjemisk- tekniske, jordolje- og kullprodukter	6	7	8	+4	+4	+5	3	3	2
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	4	2	1	+2	+1	+2	2	1	-1
Produksjon av plastvarer	0	3	-1	0	0	0	0	3	-1
Produksjon av keramiske produkter	0	1	2	0	0	0	0	0	1
Produksjon av glass og glassvarer	13	8	24	+1	+2	+3	11	5	21
Produksjon av mineralske produkter ellers.	0	6	22	+7	+9	+10	-7	-3	12
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	61	111	38	+28	+30	+16	33	81	22
Produksjon av ikke jernholdige metaller ..	4	-24	-16	+3	0	+6	0	-24	-22
Produksjon av metallvarer	6	0	10	+2	+2	+3	4	-3	7
Produksjon av maskiner	14	1	-33	+4	+4	+5	9	-4	-38
Produksjon av elektriske apparater og materiell	31	23	20	+12	+14	+21	19	8	0
Produksjon av transportmidler	-33	-17	30	+6	+5	+7	-38	-22	23
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	2	3	1	0	0	0	1	3	1
S u m	303	247	394	+154	+165	+173	148	82	221

Source and application of funds by major industry group. Mining and manufacturing. Million kroner

Avskrivninger Depreciation			Intern finansiering Internal financing			Major industry group
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
66	59	58	73	50	68	Mining and quarrying
106	148	142	133	146	161	Food manufacturing
						Beverage industries and tobacco manufactures
36	44	45	42	51	49	Manufacture of textiles
34	35	38	34	35	55	Manufacture of wearing apparel, except footwear
5	5	7	5	4	5	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
1	1	1	-1	1	2	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
16	20	20	23	23	20	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
8	8	8	11	8	10	Manufacture of paper and paper products
146	140	159	167	136	286	Printing, publishing and allied industries
42	32	55	50	36	74	Manufacture of industrial chemicals
144	136	131	179	171	132	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
23	26	29	26	29	31	Manufacture of rubber products
8	10	8	10	10	7	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
5	6	7	5	9	6	Manufacture of pottery, china and earthenware
3	4	4	3	4	5	Manufacture of glass and glass products
15	12	21	27	18	42	Manufacture of other non-metallic mineral products
66	68	66	59	65	79	Iron and steel basic industries
131	126	138	164	206	160	Non-ferrous metal basic industries
151	104	108	152	80	86	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
25	26	27	29	23	33	Manufacture of machinery, except electrical
24	27	34	34	23	-5	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
53	66	94	72	74	94	Manufacture of transport equipment
71	72	94	32	51	117	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
4	5	5	5	8	6	
1 183	1 179	1 300	1 332	1 261	1 522	Total

Tabell XIII (forts.). Finansieringsanalyse etter næringsgruppe. Bergverksdrift og industri. Mill. kr.

Næringshovedgruppe	Nytegnet aksjekapital <i>New share capital</i>			Total egenfinansiering <i>Total financing from own sources</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
Bergverksdrift	0	0	5	73	50	73
Produksjon av næringsmidler	4	8	22	137	154	183
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	12	5	3	54	56	52
Produksjon av tekstilvarer	1	1	7	35	36	62
Produksjon av klær, unntatt skotøy	7	3	0	11	7	5
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	0	0	0	-1	1	2
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	0	10	1	23	33	21
Produksjon av møbler og innredninger av tre	0	0	0	11	8	10
Treforedling	16	11	65	183	147	351
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	1	1	2	51	37	76
Produksjon av kjemiske råvarer	0	0	0	179	171	132
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	2	4	0	28	32	31
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	0	0	10	10	10	17
Produksjon av plastvarer	0	0	1	5	9	7
Produksjon av keramiske produkter	0	1	0	3	5	5
Produksjon av glass og glassvarer	5	0	0	32	18	42
Produksjon av mineralske produkter ellers	2	17	4	61	82	82
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	34	39	0	198	245	160
Produksjon av ikke jernholdige metaller	0	0	0	152	80	86
Produksjon av metallvarer	3	0	6	32	23	40
Produksjon av maskiner	9	27	1	43	50	-3
Produksjon av elektriske apparater og materiell	7	38	6	79	112	99
Produksjon av transportmidler	3	8	14	36	58	131
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	0	0	0	5	8	6
S u m	105	170	146	1 437	1 431	1 668

Source and application of funds by major industry group. Mining and manufacturing. Million kroner

Endring langsiktig gjeld Change in long-term liabilities			Totalt tilført Total funds procured			Major industry group
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
8	50	43	81	100	115	Mining and quarrying
101	130	43	237	284	226	Food manufacturing
16	42	46	69	98	98	Beverage industries and tobacco manufactures
31	8	-22	65	44	40	Manufacture of textiles
15	-11	16	26	-4	21	Manufacture of wearing apparel, except footwear
0	1	6	-2	2	8	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
29	10	55	52	43	76	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
6	6	5	16	15	15	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
-12	170	-60	171	317	291	Manufacture of paper and paper products
11	16	42	62	54	118	Printing, publishing and allied industries
-83	-59	-25	96	111	107	Manufacture of industrial chemicals
10	23	6	38	55	37	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
21	6	25	31	16	42	Manufacture of rubber products
-1	2	1	4	11	7	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
17	0	-2	21	5	2	Manufacture of pottery, china and earthenware
5	-5	28	37	13	70	Manufacture of glass and glass products
4	7	23	65	89	105	Manufacture of other non-metallic mineral products
161	303	58	360	548	218	Iron and steel basic industries
42	111	-21	193	190	65	Non-ferrous metal basic industries
31	42	-19	63	66	21	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
29	47	36	71	97	32	Manufacture of machinery, except electrical
106	99	39	185	210	138	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
161	22	43	196	80	174	Manufacture of transport equipment
3	0	5	8	8	11	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
709	1 019	370	2 146	2 451	2 038	Total

Tabell XIII (forts.). Finansieringsanalyse etter næringsgruppe. Bergverksdrift og industri. Mill. kr.

Næringshovedgruppe	Anleggs- investeringer <i>Fixed assets investments</i>			Finans- investeringer <i>Financial investments</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
Bergverksdrift	91	120	86	23	-21	7
Produksjon av næringsmidler	174	207	182	-5	41	22
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	67	110	105	5	-1	9
Produksjon av tekstilvarer	59	43	26	4	2	4
Produksjon av klær, unntatt skotøy	7	9	8	10	-6	2
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	2	1	2	0	0	0
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	33	34	54	0	2	10
Produksjon av møbler og innredninger av tre	11	12	12	1	0	2
Treforedling	170	193	219	21	29	5
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	38	61	97	5	6	15
Produksjon av kjemiske råvarer	67	83	113	2	22	-2
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	43	37	32	-3	2	0
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	11	22	23	0	8	11
Produksjon av plastvarer	9	9	7	0	1	0
Produksjon av keramiske produkter	8	5	1	4	0	0
Produksjon av glass og glassvarer	29	24	32	0	0	35
Produksjon av mineralske produkter ellers	59	58	83	1	19	31
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	224	406	266	48	3	-39
Produksjon av ikke jernholdige metaller	89	141	80	-2	16	-5
Produksjon av metallvarer	55	56	37	3	3	0
Produksjon av maskiner	52	49	68	-24	1	17
Produksjon av elektriske apparater og materiell	94	135	109	-10	8	29
Produksjon av transportmidler	157	222	189	124	57	47
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	6	4	11	0	0	0
S u m	1 557	2 040	1 842	205	192	202

Source and application of funds by major industry group. Mining and manufacturing. Million kroner

Endring drifts- kapital Changes in working capital			Endring kort- siktig gjeld Changes in short-term liabilities			Major industry group
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
-33	1	22	29	-28	3	Mining and quarrying
68	36	22	209	47	69	Food manufacturing
						Beverage industries and tobacco manufactures
-3	-11	-16	32	4	25	Manufacture of textiles
2	-1	10	39	9	15	Manufacture of wearing apparel, except footwear
9	-7	11	15	2	-1	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
-4	1	6	2	1	2	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
19	7	12	24	37	25	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
4	3	1	15	4	16	Manufacture of paper and paper products
-20	95	67	125	-45	37	Printing, publishing and allied industries
19	-13	6	20	31	61	Manufacture of industrial chemicals
27	6	-4	2	20	14	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
-2	16	5	20	10	17	Manufacture of rubber products
20	-14	8	-3	12	18	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
-5	1	0	-7	5	1	Manufacture of pottery, china and earthenware
9	0	1	5	1	2	Manufacture of glass and glass products
8	-11	3	13	9	7	Manufacture of other non-metallic mineral products
5	12	-9	7	28	31	Iron and steel basic industries
88	139	-9	175	69	42	Non-ferrous metal basic industries
106	33	-10	26	96	-16	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
5	7	-16	58	-18	50	Manufacture of machinery, except electrical
43	47	-53	141	32	132	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
101	67	0	187	28	22	Manufacture of transport equipment
-85	-199	-62	344	679	447	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
2	4	0	0	-1	7	
384	219	-6	1 477	1 030	1 026	Total

Tabell XIII (forts.). Finansieringsanalyse etter næringsgruppe. Bergverksdrift og industri. Mill. kr.

Næringshovedgruppe	Endring kasse og bankinnskott på anfordring <i>Changes in cash and bank deposits on demand</i>		
	1970	1971	1972
Bergverksdrift	-18	-21	-1
Produksjon av næringsmidler	-7	-11	23
Produksjon av drikkevarer og tobakksvarer	5	-10	6
Produksjon av tekstilvarer	0	0	0
Produksjon av klær, unntatt skotøy	1	0	0
Produksjon av skotøy, lær og lær- og skinnvarer, unntatt klær	0	0	1
Produksjon av trevarer, unntatt møbler og innredninger	0	2	0
Produksjon av møbler og innredninger av tre	1	0	0
Treforedling	-33	25	6
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	-9	9	5
Produksjon av kjemiske råvarer	-2	-3	4
Produksjon av kjemisk-tekniske, jordolje- og kullprodukter	-7	5	-4
Produksjon og reparasjon av gummiprodukter	1	-2	0
Produksjon av plastvarer	3	-2	0
Produksjon av keramiske produkter	0	1	1
Produksjon av glass og glassvarer	-2	2	2
Produksjon av mineralske produkter ellers	3	-4	4
Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer	-37	-1	-14
Produksjon av ikke jernholdige metaller	-12	17	-10
Produksjon av metallvarer	3	-6	-2
Produksjon av maskiner	-5	1	-7
Produksjon av elektriske apparater og materiell	-31	12	0
Produksjon av transportmidler	-6	88	-6
Produksjon av tekniske og vitenskapelige instrumenter, fotoartikler, optiske artikler og industriproduksjon ellers	-2	1	1
S u m	-155	104	6

Source and application of funds by major industry group. Mining and manufacturing. Million kroner

Endring debitorer Changes in claims on customers and advance to suppliers			Endring varebeholdning og bankinnskott på tid Changes in stocks and bank deposits, term			Major industry group
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
10	-10	40	4	4	-13	Mining and quarrying
160	64	61	125	28	7	Food manufacturing
						Beverage industries and tobacco manufactures
31	4	6	-8	-2	-2	Manufacture of textiles
16	0	19	24	7	6	Manufacture of wearing apparel, except footwear
13	-3	2	10	-1	8	Manufacture of footwear, leather and products of leather, leather substitutes and fur, except wearing apparel
0	0	4	-1	1	3	Manufacture of wood and wood and cork products, except furniture
17	32	21	27	10	16	Manufacture of furniture and fixtures, except primarily of metal
9	3	7	10	3	10	Manufacture of paper and paper products
45	-26	187	93	51	-90	Printing, publishing and allied industries
34	2	41	14	7	21	Manufacture of industrial chemicals
18	-12	10	13	42	-5	Manufacture of other chemical products and miscellaneous products of petroleum and coal
16	14	5	9	9	21	Manufacture of rubber products
20	-12	10	-4	14	16	Manufacture of plastic products not elsewhere specified
-4	6	2	-11	2	0	Manufacture of pottery, china and earthenware
8	-1	2	5	2	0	Manufacture of glass and glass products
11	-1	7	11	-3	2	Manufacture of other non-metallic mineral products
0	41	10	9	2	8	Iron and steel basic industries
203	55	54	97	153	-7	Non-ferrous metal basic industries
51	-22	46	93	133	-61	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
27	5	1	32	-10	35	Manufacture of machinery, except electrical
93	69	10	96	8	75	Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies
132	55	43	186	28	-21	Manufacture of transport equipment
52	53	228	213	339	163	Manufacture of professional and scientific instruments, photographic and optical goods, other manufacturing industries
4	4	1	1	-2	4	
966	320	818	1 051	824	196	Total

Tabell XIV. Finansieringsanalyse etter næringsgruppe. Engroshandel

Engroshandel med	Netto overskott <i>Net profit</i>			Utbytte <i>Dividends</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
Nærings- og nytelsesmidler	15	21	22	0	-3	-4
Beklednings- og tekstilvarer	1	0	0	0	0	0
Møbler og innbo	8	6	3	-4	-4	-4
Konsumvarer ellers	1	5	7	0	0	-3
Råvarer	23	21	19	-5	-6	-8
Jernvarer og bygningsartikler	8	-2	7	-2	-2	-2
Maskiner og utstyr	18	17	18	-6	-8	-10
Motorkjøretøyer	38	10	33	-30	-15	-26
Brensel og drivstoff	55	67	-49	-10	-6	-5
Sum	167	145	60	-58	-45	-62

Engroshandel med	Intern finansiering <i>Internal financing</i>			Nytegnet aksjekapital <i>New share capital</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
Nærings- og nytelsesmidler	42	57	58	9	10	9
Beklednings- og tekstilvarer	2	1	1	0	0	0
Møbler og innbo	7	5	3	0	0	3
Konsumvarer ellers	4	8	9	0	0	0
Råvarer	61	61	58	1	2	6
Jernvarer og bygningsartikler	25	19	27	0	0	4
Maskiner og utstyr	51	47	43	16	23	18
Motorkjøretøyer	29	20	27	0	1	10
Brensel og drivstoff	171	187	90	1	14	0
Sum	392	405	315	26	50	50

Source and application of funds by industry group. Wholesale trade

Tilbakeholdt overskott Retained profits			Avskrivninger Depreciation			Wholesaling of
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
14	18	18	28	39	40	Grocery goods
1	0	0	1	1	2	Textile goods and wearing apparel
4	2	-2	3	4	5	Furniture and furnishing
1	4	4	4	4	5	Other consumer goods
18	15	11	43	45	47	Raw materials
6	-4	5	18	22	21	Hardware and construction materials
12	9	8	39	38	35	Machinery and equipment
9	-6	7	20	25	19	Motor vehicles
45	61	-54	126	126	143	Gasoline and fuel
110	100	-2	282	305	317	Total

Total egen- finansiering Total financing from own sources			Endring lang- siktig gjeld Change in long- term liabilities			Wholesaling of
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
51	67	68	16	-11	39	Grocery goods
2	1	1	-6	11	13	Textile goods and wearing apparel
7	5	6	33	24	8	Furniture and furnishing
4	8	9	3	8	7	Other consumer goods
62	62	64	10	58	22	Raw materials
25	19	31	46	28	8	Hardware and construction materials
67	70	61	78	15	41	Machinery and equipment
29	21	37	26	17	26	Motor vehicles
172	201	90	112	28	79	Gasoline and fuel
418	454	366	318	179	242	Total

Tabell XIV (forts.). Finansieringsanalyse etter næringsgruppe. Engroshandel

Engroshandel med	Totalt tilført <i>Total funds procured</i>			Anleggs-investeringer <i>Fixed assets investments</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
Nærings- og nytelsesmidler	67	57	107	42	66	66
Beklednings- og tekstilvarer	-4	12	15	1	3	3
Møbler og innbo	40	30	13	6	2	2
Konsumvarer ellers	7	16	16	4	8	10
Råvarer	72	120	86	69	79	72
Jernvarer og bygningsartikler	70	47	38	50	38	28
Maskiner og utstyr	145	85	102	62	51	85
Motorkjøretøyer	55	38	63	13	19	23
Brensel og drivstoff	283	229	169	193	224	186
Sum	736	633	608	444	488	473

Engroshandel med	Endring kort-siktig gjeld <i>Changes in short-term liabilities</i>			Endring kasse og bankinnskott på anfordring <i>Changes in cash and bank deposits on demand</i>		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
Nærings- og nytelsesmidler	218	79	157	50	3	50
Beklednings- og tekstilvarer	19	-5	0	2	-2	3
Møbler og innbo	0	22	10	-2	9	-4
Konsumvarer ellers	6	2	5	-4	-5	5
Råvarer	84	2	67	-4	1	8
Jernvarer og bygningsartikler	56	3	36	-3	-1	4
Maskiner og utstyr	115	19	34	13	-4	12
Motorkjøretøyer	15	16	63	-4	-13	7
Brensel og drivstoff	277	90	-34	-4	59	-12
Sum	791	229	337	46	49	73

Source and application of funds by industry group. Wholesale trade

Finans-investeringer Financial investments			Endring drifts-kapital Changes in working capital			Wholesaling of
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
20	13	15	5	-22	26	Grocery goods
-5	0	0	0	9	12	Textile goods and wearing apparel
0	-2	0	34	30	11	Furniture and furnishing
0	0	0	3	8	6	Other consumer goods
-5	2	11	8	39	3	Raw materials
0	-4	2	20	13	8	Hardware and construction materials
9	0	0	74	34	17	Machinery and equipment
15	-37	4	27	56	36	Motor vehicles
4	0	4	86	5	-21	Gasoline and fuel
37	-27	35	255	172	100	Total

Endring debitorer Changes in claims on customers and advance to suppliers			Endring varebeholdning og bankinnskott på tid Changes in stocks and bank deposits, term			Wholesaling of
1970	1971	1972	1970	1971	1972	
127	63	92	46	-9	41	Grocery goods
11	6	5	5	0	4	Textile goods and wearing apparel
14	24	26	22	20	0	Furniture and furnishing
5	8	2	7	7	5	Other consumer goods
48	22	54	47	18	8	Raw materials
40	18	32	39	-1	8	Hardware and construction materials
91	12	35	86	44	5	Machinery and equipment
-23	31	75	68	53	17	Motor vehicles
77	28	8	190	8	-50	Gasoline and fuel
489	212	328	510	139	36	Total

DEFINISJON AV FORHOLDSTALL

Nedenfor følger en alfabetisk ordnet oversikt over definisjonen av de forholdstall som er benyttet i analysen, med referanse til resultatregnskap og balanse slik disse er oppstilt på side 15 og 16.

Driftskapitalens andel av totalkapitalen	= $\frac{\text{Omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}}{\text{Totalkapital}}$
Egenkapitalandel	= $\frac{\text{Egenkapital}}{\text{Totalkapital}}$
Egenkapitalrentabilitet	= $\frac{\text{Nettooverskott}}{\text{Egenkapital}}$
Gjeldsrentegrad	= $\frac{\text{Gjeldsrenter, brutto}}{\text{Nettooverskott} + \text{gjeldsrenter, brutto}}$
Gjennomsnittlig kreditt-tid oppnådd fra leverandører	= $\frac{\frac{360 \text{ dager}}{\text{Innkjøp}}}{\text{Gjennomsnittlig varegjeld o.T.}}$
Gjennomsnittlig kreditt-tid ytt til kunder	= $\frac{\frac{360 \text{ dager}}{\text{Omsetning}}}{\text{Gjennomsnittlig kundefordringer}}$
Gjennomsnittlig rente på fremmedkapitalen	= $\frac{\text{Gjeldsrenter, brutto}}{\text{Kortsiktig gjeld} + \text{langsiktig gjeld}}$
Kapitalens omløpshastighet	= $\frac{\text{Omsetning}}{\text{Totalkapital}}$
Langsiktig finansieringsforhold	= $\frac{(\text{Langsiktig gjeld} + \text{egenkapital}) (31/12 - 1/1)}{(\text{Totalkapital} - \text{omløpsmidler}) (31/12 - 1/1)}$
Likviditetsgrad 1	= $\frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$
Likviditetsgrad 2	= $\frac{\text{Mest likvide omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$
Resultatgrad	= $\frac{\text{Overskott før skatter} + \text{gjeldsrenter, brutto}}{\text{Omsetning}}$
Totalrentabilitet etter skatt	= $\frac{\text{Nettooverskott} + \text{gjeldsrenter, brutto}}{\text{Totalkapital}}$
Totalrentabilitet før skatt	= $\frac{\text{Overskott før skatt} + \text{gjeldsrenter, brutto}}{\text{Totalkapital}}$

DEFINITIONS OF FINANCIAL MEASURES

Following is an alphabetically arranged index of the definitions of the financial measures which have been used in the analysis, with reference to the profit and loss account and the balance sheet as arranged on pages 11 and 12. All items in the questionnaire are translated in appendix 2.

Acid test	= $\frac{\text{Most liquid current assets}}{\text{Short-term liabilities}}$
Average interest rate on liabilities	= $\frac{\text{Interest on debts, gross}}{\text{Short term liabilities} + \text{long term liabilities}}$
Average time of credit given to customers	= $\frac{360 \text{ days}}{\frac{\text{Cash and credit sales of goods and services}}{\text{Average claims on customers etc.}}}$
Average time of credit obtained from suppliers	= $\frac{360 \text{ days}}{\frac{\text{Purchases of goods and services}}{\text{Average trade debts etc.}}}$
Bankers ratio	= $\frac{\text{Current assets}}{\text{Short-term liabilities}}$
Capital turnover	= $\frac{\text{Cash and credit sales of goods and services}}{\text{Total capital}}$
Equity as percentage of total capital	= $\frac{\text{Equity}}{\text{Total capital}}$
Interest margin	= $\frac{\text{Interest on debts, gross}}{\text{Net profit after taxes} + \text{interest in debts, gross}}$
Long-term financing measure	= $\frac{(\text{Long-term liabilities} + \text{equity}) (31/12 - 1/1)}{(\text{Total capital} - \text{current assets}) (31/12 - 1/1)}$
Profit margin	= $\frac{\text{Net profit before taxes} + \text{interest on debts, gross}}{\text{Cash and credit sales of goods and services}}$
Return on capital after taxes	= $\frac{\text{Net profit after taxes} + \text{interest on debts, gross}}{\text{Total capital}}$
Return on capital before taxes	= $\frac{\text{Net profit before taxes} + \text{interest on debts, gross}}{\text{Total capital}}$
Return on equity	= $\frac{\text{Net profit after taxes}}{\text{Equity}}$
Working capital as percentage of total capital	= $\frac{\text{Current assets} - \text{short-term liabilities}}{\text{Total capital}}$

The accounting items in English

Debet

Item
no.

1. Stock of raw materials, purchased semi-finished products, packing materials, and subsidiary materials at the beginning of the year
2. Stock of finished goods from own production and goods in process of manufacture at the beginning of the year
3. Purchases of goods and services
4. Wages and salaries, holiday allowances, sick pay and pay during military service etc., health insurance, payment in kind, bonuses, royalties, etc.
5. Remuneration to members of shareholders' committee and directors' fees
6. Pension payments (incl. transfers to pension fund) and employers' contribution to social security schemes
7. Commissions paid
8. Outgoing freight and forwarding costs
9. a. Travelling and subsistence allowances, expenditure on own vehicles and ships, entertainment allowances, office accessories, postage, telephone, newspapers, etc.
b. Advertising
10. Rent
11. Deficit on the running of the company's own real estate
12. Patent and licence fees
13. Interest on debts, gross
14. a. Additional transfers to bad debts reserve
b. Doubtful trade debtors written off
15. Trade contracts written down
16. Depreciation on fixed assets
17. Loss on scrapping or sale of (indemnification for) fixed assets
18. Donations and subscriptions
19. Capital tax and income tax
20. Investment levy
21. Special purchase and production taxes and other taxes payable to the central government (licences, authorization, etc.)
22. Insurance premiums
23. Other expenditures:
 - 231 Other expenditures - goods and services
 - 232 Other expenditures - transfers
 - 233 Loss of agio
 - 234 Financial assets written down
 - 235 Writing up of share capital
 - 236 Depreciation on assets other than fixed and financial
 - 237 Anticipated expenditure
 - 238 Initial depreciation carried forward
 - 239 Regulations of funds
27. Dividends paid to shareholders
28. Tax-free transfers to funds (not pension funds) and transferred contingent tax-free profit on sales
29. Transferred to other funds (not pension funds) and carried forward to next year
91. Total

Credit

Item
no.

31. Cash and credit sales of goods and services (less value added tax, returns, discount, etc. but incl. other government taxes)
32. Stock of raw materials, purchased semi-finished products, packing materials, and subsidiary materials at the end of the year
33. Stock of finished goods from own production and goods in process of manufacture at the end of the year
34. Capitalized work performed on own account (booked to profit and loss account)
35. Interest received (gross)
36. Dividends received
37. Recovered from bad debts previously written off
38. Profit on sales of (indemnification for) fixed assets
39. Income from rent and surplus, if any, on operation of own property
40. Rebooked trade contracts written down in previous year
41. Income from patents and licences
42. Subsidies from the central government and customs drawbacks
43. Other income:
 - 431 Other income - goods and services
 - 432 Other income - transfers
 - 433 Profit of agio
 - 434 Writings up of financial assets
 - 435 Share capital written down
 - 436 Writings up of fixed assets
 - 437 Capitalized expenditures
 - 438 Rebooked anticipated expenditures
 - 439 Rebooked taxes due but not assessed
 - 461 Transferred from initial depreciation carried forward
 - 462 Regulations of funds
44. Transferred from tax-free funds and reserved, contingent tax-free profit on sales
45. a. Transferred from other funds and from the previous year
b. Deficit
92. Total

Assets

Item
no.

1. Agricultural and forest properties
2. Mines
3. Building sites, other land, and waterfalls
4. Buildings
5. Machines
6. Transport
7. Own plants in course of construction
8. Other fixed assets
9. Stocks
10. Trade contracts (cf. item 48)
11. Patent and similar rights
12. Mortgages and other bonds
13. Bearer bonds
14. Shares

Item
no.

15. Claims on customers (incl. bills of exchange) and advances to suppliers
16. Other claims
17. Bank deposits, term
18. Bank deposits, on demand
19. Deposits with postal giro
20. Cash in hand
21. Capitalized expenditure
22. Interest receivable, unpaid
23. Other capital:
 - 231 Dwellings
 - 233 Claims on group enterprises
29. Deficit
93. Total

Supplementary information on fixed assets

61. Book value 1/1 1972
62. + New purchases and expenditures in 1972 booked to the profit and loss account
63. + New purchases and expenditures in 1972 not booked to the profit and loss account
64. + Writings up in 1972
65. - Book value of fixed assets sold, destroyed, or scrapped in 1972
66. - Ordinary depreciation in 1972
67. - Additional depreciation in 1972
68. - Initial depreciation in 1972
69. - Initial depreciation from previous years
70. - Extraordinary depreciation in 1972
95. Book value 31/12 1972

Liabilities

31. Share capital
32. Tax-free transfers to funds and transferred contingent tax-free profit on sales
33. a. Reserve fund, contingency fund etc. and carried forward to next year
b. Bad debts reserve etc.
34. Taxes due, not yet assessed
35. Unclaimed dividends
36. Bonuses and directors' fees during the previous year
37. Accrued salaries and holiday money
38. Accrued interest payable
39. Transferred in previous year to pension reserve
40. Other accrued expenses payable
41. Mortgages
42. Bonds, promissory notes, and bills of acceptance other than trade debts
43. Current drawing accounts and building loans
44. Trade debts (incl. bills of acceptance) and advances from customers
45. Assessed taxes, unpaid
46. a. Employer's contribution to the National Pension Fund, unpaid
b. Purchase tax and other taxes payable to the central government
47. Employees' taxes and national insurance contributions deducted, unpaid
48. Commitments relating to trade contracts
49. Bearer bond loans
50. Other debts:
 - 501 Sleeping capital and responsible loan-capital
 - 502 Other debts
 - 503 Debts to group enterprises
 - 504 Unpaid premiums and contribution to pension funds and offices
94. Total

A. Profit and loss account

LIST OF TERMS

Driftsinntekter	<i>Operating income</i>
Øking (+) eller nedgang (-)	<i>Increased (+) or decreased (-) stock</i>
i beholdning av ferdigvarer	<i>of finished goods</i>
Omsetning	<i>Cash and credit sales of goods and services</i>
Diverse driftsinntekter	<i>Other operating income</i>
Driftsutgifter	<i>Operating expenditures</i>
Nedgang (+) eller øking (-)	<i>Decreased (+) or increased (-)</i>
i beholdning av råvarer	<i>stock of raw material</i>
Innkjøp	<i>Purchase of goods and services</i>
Lønninger etc.	<i>Wages and salaries, etc.</i>
Pensjonsutgifter	<i>Pension payments</i>
Adm.- og salgsutgifter	<i>Administration and sale expenditure</i>
Forsikringspremier	<i>Insurance premiums</i>
Avskrevet på varige driftsmidler	<i>Depreciation on fixed assets</i>
Diverse driftsutgifter	<i>Other operating expenditures</i>
Driftsresultat	<i>Operating profit</i>
Finansielle inntekter	<i>Financial income</i>
Renteinntekter, brutto	<i>Interest received, gross</i>
Utbytte av aksjer og parter	<i>Dividends received</i>
Agio og andre finansielle inntekter	<i>Profit of agio</i>
Finansielle utgifter	<i>Financial expenditures</i>
Gjeldsrenter, brutto	<i>Interest on debts, gross</i>
Agio og andre finansielle utgifter	<i>Loss of agio</i>
Andre inntekter	<i>Other income</i>
Eiendomsdrift, netto	<i>Profit on the running of the company's own real estate</i>
Diverse inntekter - overføringer etc.	<i>Other income - transfers, etc.</i>
Gevinst ved salg av varige driftsmidler	<i>Profit on scrapping or sale of fixed assets</i>
Tilbakeførte avsetninger til kortsiktige forpliktelser	<i>Rebooked anticipated expenditures</i>
Tilskott fra staten og tollrefusjoner	<i>Subsidies from the central government and customs drawbacks</i>
Andre utgifter	<i>Other expenditures</i>
Diverse utgifter - overføringer etc.	<i>Other expenditures - transfers etc.</i>
Avsetning til kortsiktige forpliktelser	<i>Anticipated expenditures</i>
Gaver og kontingenter	<i>Donations and subscriptions</i>
Overskott før skatter	<i>Net profit before taxes</i>
Skatter til stat og kommune	<i>Capital tax and income tax</i>
Nettooverskott	<i>Net profit after taxes</i>
Overføringer og tilbakeføringer	<i>Transfers</i>
Overført fra skattefrie fond	<i>Transferred from tax-free funds</i>
Overført fra andre år og forrige år	<i>Transferred from other funds and from the previous year</i>
Oppskrivning av finans- og realkapital	<i>Writings up of financial and fixed assets</i>
Nedskrivning på finans- og realkapital	<i>Financial and fixed assets written down</i>
Til disposisjon	<i>At disposal</i>
Disponering:	<i>Disposed:</i>
Utbytte	<i>Dividends paid, private account (incl. taxes)</i>
Skattefrie fondsavsetninger	<i>Tax-free transfers to funds</i>
Avsatt til andre fond	<i>Transferred to other funds</i>
Oppskrivning av aksjekapital	<i>Writings up of share capital</i>
Avsetning til åpningsavskrivning	<i>Initial depreciation carried forward</i>

B. Balance sheet

LIST OF TERMS

EIEDELER

Betalingsmidler
 Kontanter, bankinnskott på anfordring,
 postgiro
 Kortsiktige fordringer
 Kundefordringer, forskott til leverandører
 Andre fordringer
 Andre omløpsmidler
 Bankinnskott på tid og opptjente, ikke
 forfalne renter
 Varebeholdning
 Omløpsmidler, omsetningsformue
 Pengeplasseringer
 Pantobligasjoner og andre gjeldsbrev
 Ihendehaverobligasjoner
 Aksjer og parter
 Varige driftsmidler
 Jord- og skogeiendommer, gruver og
 tomter
 Bygninger og bygningsmessige anlegg, (ekskl.
 boliger)
 Transportmidler
 Maskiner, inventar etc.
 Egne anlegg under utførelse
 Andre aktiva
 Patenter o.l., aktiverte omkostninger
 Boligeiendommer
 Totalkapital

GJELD OG EGENKAPITAL

Kortsiktig gjeld
 Varegjeld, aksepter, forskott
 Skyldige skatter etc.
 Avsetninger til kortsiktige forpliktelser
 Annen kortsiktig gjeld
 Langsiktig gjeld
 Kassakreditt, byggelån
 Pantegjeld, gjeldsbrev, ihendehaverobl.
 Annen langsiktig gjeld
 Egenkapital
 Aksjekapital
 Betinget skattefrie avsetninger
 (investeringsfond, markedsbearb. fond etc.)
 Reservefond, disposisjonsfond, andre frie
 fond
 Underbalanse
 Totalkapital

ASSETS

Means of payment
 Cash in hand, bank deposits on demand, deposits
 with postal giro
 Short-term claims
 Claims on customers and advance to suppliers
 Other claims
 Other current assets
 Bank deposits, term and interest receivable
 unpaid
 Stocks
 Current assets
 Financial fixed assets
 Mortgages and other bonds
 Bearer bonds
 Shares
 Fixed tangible assets
 Agricultural and forest properties, mines and
 building sites etc.
 Buildings (excl. dwellings)
 Transport equipment
 Machines and other fixed tangible assets
 Own plants in course of construction
 Other assets
 Patent and similar rights, capitalized expenditure
 Dwellings
 Total

DEBT AND EQUITY

Short-term liabilities
 Trade debts and advances from customers
 Unpaid taxes, etc.
 Transferred to short-term liabilities
 Other short-term liabilities
 Long-term liabilities
 Current drawing accounts, building loans
 Mortgages, bonds, bearer bond loans
 Other long-term liabilities
 Equity
 Share capital
 Tax-free transfers to funds (investment
 fund, etc.)
 Transferred to other funds
 Deficit
 Total

Statistisk Sentralbyrå

Dronningensgt. 16,
Oslo - Dep., Oslo 1.
Tlf. * 41 38 20 * 41 36 60

Undergitt taushetsplikt

Frist for innsending
20. april 1973

Regnskapsstatistikk 1972

Ikke-personlige industriforetak

Foretakets navn og adresse

Forespørsler fra Byrådet kan rettes til (tittel, navn og telefonnr.):

Dato og underskrift:

Dersom foretaket har trykt årsberetning, vil Byrådet være takknemlig for å få tilsendt et eksemplar sammen med det utfylte skjemaet.

Rettledning**Hvem som skal gi oppgaver**

Oppgavene til regnskapsstatistikken innhentes i henhold til Stortingets vedtak av 29. november 1966 og kgl. res. av 13. januar 1967 gitt med hjemmel i lov av 25. april 1907.

Alle foretak som får tilsendt skjema, har plikt til å sende inn oppgaver. Oppgavene vil bli behandlet strengt fortrolig og vil bare bli brukt til statistiske formål. De enkelte oppgaver vil ikke bli tilgjengelige for utenforstående, heller ikke for andre offentlige institusjoner.

Oppgaven skal gis for det enkelte foretak, dvs. den minste juridiske enhet (aksjeselskap, andelslag, kommandittselskap). Et konsern som får tilsendt skjema for flere selvstendig organiserte enheter, skal således gi særskilt oppgave for hvert enkelt selskap (lag).

Skjemaet til regnskapsstatistikken er utarbeidd på grunnlag av lovgivningens bestemmelser om årsoppgjør og Riksskattestyrets «Alminnelig oppgjørsskjema for aksjeselskaper og andre upersonlige skattepliktige». For å unngå tvil om innholdet av de enkelte poster, har Byrådet størst mulig utstrekning brukt de samme formuleringer som Riksskattestyret både i skjemaet og rettledningen.

Utfyllingen av skjemaet

Skjemaet må fylles ut så fullstendig og nøyaktig som mulig, også postene under Diverse spesifikasjoner og Tilleggsopplysninger om varige driftsmidler.

Av hensyn til den statistiske bearbeiding er det viktig at materialet blir så homogent som råd er, og vi ber derfor om at foretakene følger det oppstilte skjema og de retningslinjer som er gitt nedenfor. Det er særlig viktig at alle overføringer til og fra fonds, oppskrivninger og avskrivninger på realkapital og opp- eller nedskrivninger av finanskapital blir vist i resultatregnskapet selv om dette ikke er gjort i foretakets ordinære regnskapsavslutning.

Det er også viktig at foretakene ved utfyllingen tar hensyn til oppgaven fra foregående år og eventuelle brev og forespørsler fra Byrådet.

Dersom et foretak ønsker å spesifisere andre poster enn dem som er gitt på skjemaet, må postene gis en tekst som klart angir hva de inneholder (unngå «andre utgifter» osv.).

Foretak som ikke følger kalenderåret, skal gi oppgave for det regnskapsåret som er avsluttet i perioden 1. april 1972—31. mars 1973. Betegnelsen 1/1 i skjemaet refererer seg til regnskapsårets begynnelse, og 31/12 til regnskapsårets slutt.

Resultatregnskap

Post 1 og 2. Beholdning av varer ved begynnelsen av året. Varebeholdningene oppgis til bokført verdi. Merverdi-

avgift ved kjøpet av varene skal ikke tas med i beholdningene.

Post 3. Innkjøp av varer og arbeidsytelser.

Under denne post føres opp det beløp som de innkjøpte råvarer, halvfabrikata, emballasje og hjelpestoffer har kostet brakt inn til lageret, bortsett fra utgifter ved bruk av egne transportmidler. Likeledes føres her opp verdien av mottatte arbeidsytelser utført av andre næringsdrivende på varer som bedriften selv holder. Godtgjørelse til hjemmearbeidere føres opp under post A 4.

Alle utgifter til reparasjoner utført av fremmede tas med under denne post, unntatt reparasjon av biler som føres opp under post A 9.1. Når reparasjoner er utført av egne ansatte arbeidere, blir bare materialutgiftene å ta med her, mens lønnsutgiftene føres under post A 4. Tilsvarende føres de investeringsutgifter som føres på resultatregnskapet. Merk: Verdien av utgiftsførte, ikke aktive varige driftsmidler skal oppgis under Diverse spesifikasjoner.

Posten omfatter også utgifter til elektrisk kraft og brensel. Husleie føres under post A 10. Merverdiavgift ved innkjøp av varer og arbeidsytelser som fradragsføres ved avgiftsoppgjørene, skal ikke tas med under de foran nevnte poster på resultatregnskapet.

Post 4. Lønninger, gratialer, feriepenger m.v.

Under denne post føres opp enhver form for lønns- og godtgjørelse til funksjonærer (inkl. disponent og direktør), arbeidere, hjemmearbeidere, reisende og selgere som foretaket har meldt inn i trydekassen, således også overtidsbetaling, gratialer, provisjoner, feriepenger, lønn under sykdom og annet fravær. Her tas også med tantième bokført under disponeringen av overskuddet.

Under post A 4 føres også opp honorarer og andre godtgjørelser utenfor tjenesteforhold når de er gjenstand for pliktig skattetrekk. Andre honorarer må føres opp under post A 23. Under post A 23 føres også sosiale ytelser som f. eks. utgifter til kantine, drift av arbeider- og funksjonærboliger m.v.

Merk: Lønninger m.v. til egne arbeidere for egne investeringsarbeider som ikke er ført på resultatregnskapet, skal oppgis under Diverse spesifikasjoner.

Post 6. Trygdepremier og pensjonsutgifter.

Som pensjonsutgift regnes løpende pensjonsutbetalinger til avgåtte arbeidere og funksjonærer og årlige premiebetaling, innbetalinger til premiefond og tilskudd til pensjonsfond. Her tas også med avsetninger til pensjonsfond bokført under disponeringen av overskuddet.

Post 7. Provisjonsutgifter.

Her skal føres opp provisjoner og kommisjoner til handelsagenter og andre selvstendig næringsdrivende som er pålagt regnskapsplikt i henhold til lov — også inkasso- (Fortsettes side 4)

/ 19 til / 19

Utgifter	A. Resultatregnskap for året 1972	Inntekter
1. Beholdning ved begynnelsen av året av råvarer, innkjøpte halvfabrikata og ferdigvarer, emballasje og hjelpestoffer 2. Beholdning ved begynnelsen av året av egenproduserte ferdigvarer og varer i arbeid 3. Innkjøp av varer og arbeidsytelser. Toll, frakt m.v. skal være inkludert, mens returer, rabatter o.l. skal være fratrasket. Her føres også elektrisk kraft, brensel, betaling for leiearbeid bortsatt til andre, reparasjoner utført av fremmede 4. Lønninger, gratialer, feriepenger, lønn under sykdom og militærtjeneste etc., naturalier, tantiører, honorarer o.l. 5. Godtgjørelse til representantskapsmedlemmer og styremedlemmer 6. Arbeidsgiverandel av trygdepremier, arbeidsgiveravgift til folketrygd og andre pensjonsutgifter (inkl. avsetninger til pensjonsfond) 7. Provisjonsutgifter 8. Frakt og spedisjon vedrørende salget 9.1 Reise- og diettutgifter, utgifter ved egne biler (båter), representasjon, kontorrekvisita, porto, telefon, aviser etc. 9.2 Reklame- og annonseutgifter 10. Husleie 11. Underskudd ved drift av egen eiendom 12. Patent- og lisensutgifter 13. Gjeldsrenter, brutto 14.1 Avsatt til delkrederefond (jfr. C 33.2) 14.2 Nedskrevet på fordringer (jfr. C 15) 15. Nedskrevet på varekontrakter 16. Avskrevet på varige driftsmidler 17. Tap ved utrangering eller salg av (erstatningsoppgjør for) varige driftsmidler 18. Gaver og kontingenter 19. Skatter til stat og kommune på formue og inntekt 20. Investeringsavgift (se rettleidingen) 21. Spesielle omsetnings- og produksjonsavgifter og andre avgifter til staten (konsesjons-, autorisasjonsavgifter m.v.) 22. Forsikringspremier 23. Andre utgifter, spesifiseres: a. b. c. d. e. f. 27. Årets utbytte til aksjonærene (andelshaverne) 28. Skattefrie fondsavsetninger (ikke pensjonsfond) og avsatt betinget skattefri salgsgevinst m.v. (jfr. C 32) 29. Avsatt til andre fond (ikke pensjonsfond) og overført til neste år (jfr. C 33.1) 91. Sum	1000 kroner B. Diverse spesifikasjoner Full brannforsikr.verdi pr. 31/12 1972 48.1 Av varige driftsmidler som foretaket bruker, både egne og leide 48.2 Av varebeh. (jfr. C9) 49. Bevilget kassakreditt og byggelån pr. 1/1 50. Bevilget kassakreditt og byggelån pr. 31/12 51. Innkjøp av varige driftsmidler som er utgiftsført ved anskaffelsen 52. Lønninger m.v. til egne arbeidere for egne investeringsarbeider som ikke er tatt med på resultatregnskapet, post A 4 53. Konstaterte tap på fordringer i regnskapsåret (jfr. post A 14) 57. Gaver, kontingenter og andre utgifter ført på resultatregnskapet som ikke er fradragsberettiget (jfr. post A 9, A 18 og A 23)	1000 kroner 31. Omsetning av varer og arbeidsytelser pr. kontant og på kreditt (fratrasket merverdiavgift, returer, rabatter o. l., men inkl. andre offentlige avgifter) 32. Beholdning ved slutten av året av råvarer, innkjøpte halvfabrikata og ferdigvarer, emballasje og hjelpestoffer 33. Beholdning ved slutten av året av egenproduserte ferdigvarer og varer i arbeid 34. Aktiverte egne investeringsarbeider (ført på resultatregnskapet) 35. Renteinntekter (brutto) 36. Utbytte av aksjer og parter 37. Inngått på tidligere nedskrevne fordringer 38. Gevinst ved salg av (erstatningsoppgjør for) varige driftsmidler 39. Husleieinntekter/evt. overskudd ved drift av egen eiendom 40. Tilbakeført forrige års nedskrivning på varekontrakter 41. Patent- og lisensinntekter 42. Tilskudd fra staten og tollrefusjoner 43. Andre inntekter, spesifiseres: a. b. c. d. e. 44. Overført fra skattefritt avsatte fond og avsatt betinget skattefri salgsgevinst (jfr. C 32) 45.1 Overført fra andre fond og fra forrige år (jfr. C 33.1) 92. Sum 1000 kroner

Eiendeler

C. Balanse (formuesstilling) pr. 1/1 og 31/12 1972

Gjeld og egenkapital

	1/1 1972 1000 kroner	31/12 1972 1000 kroner		1/1 1972 1000 kroner	31/12 1972 1000 kroner
1. Jordbruks- og skogeiendommer			31. Aksjekapital (andelskapital)		
2. Gruver			32. Skattefritt avsatte fond og avsatt betinget skattefri salgsgevinst		
3. Tomter, andre grunnarealer og vannfall			33.1 Res.fond, disp.fond, utbyttereg.fond og andre frie fond (ikke pensjonsfond) og overført til neste år		
4. Bygninger (ekskl. boliger)			33.2 Andre avsetninger (delkredere, prisfallsrisiko, åpningsavskr. osv.)		
5. Maskiner og verktøy			34. Påløpne, ikke iliknede skatter		
6. Transportmidler			35. Uhevet utbytte		
7. Egne anlegg under utførelse			36. Tantiømer og styrehonorarer for siste år		
8. Inventar og andre varige driftsmidler			37. Påløpne, ikke forfalne lønninger og feriepenger		
9. Beholdning av varer			38. Påløpne, ikke forfalne gjeldsrenter		
10. Værekontrakter (jfr. post C 48)			39. Avsatt siste år til pensjonsformål		
11. Patent og liknede rettigheter			40. Andre påløpne, ikke forfalne utgifter		
12. Pæntobligasjoner og andre gjeldsbrev			41. Pantegjeld		
13. Ihendehaverobligasjoner			42. Gjeldsbrev, egenveksler og aksepter unnt. for varegjeld		
14. Aksjer og parter			43. Kassakreditt og byggelån		
15. Kundefordr. (inkl. veksler) og forskudd til leverandører			44. Varegjeld (inkl. aksepter) og forskudd fra kunder		
16. Andre fordringer			45. Iliknede, ikke betalte skatter		
17. Bankinnskudd, på tid			46.1 Skyldig arbeidsgiveravgift		
18. Bankinnskudd, på anfordring			46.2 Skyldig merverdiavgift, investeringsavgift og andre avgifter til staten		
19. Innestående på postgiro			47. Skyldig skatte- og trygdetrekk		
20. Kassebeholdning			48. Forpliktelser vedrørende varekontrakter (jfr. C 10)		
21. Aktiverte omkostninger			49. Ihendehaverobl.lån		
22. Oppptjente, ikke forfalne renter			50. Annen gjeld (spes.):		
23. Annen formue (spes.):			a.		
a.			b.		
b.			c.		
Urderbalanse			94. Sum		
93. Sum					

D. Tilleggsopplysninger om varige driftsmidler (balansepostene 1—8) i 1972

	1000 kroner		
61. Bokført verdi 1/1		E. Avstemning mot Industristatistikken m. v. (se rettl.)	
62. + Nyanskaffelser og påkostninger ført på resultatregnskapet (jfr. A 34)			
63. + Nyanskaffelser og påkostninger utenom resultatregnskapet			
64. + Oppskrivninger			
65. — Gjenstående bokført verdi av driftsmidler solgt, tilintetgjort eller utrangert			
66. — Ordinære avskrivninger			
67. — Tilleggsavskrivninger			
68. — Åpningsavskrivninger			
69. — Åpningsavskrivninger, avsatt i tidligere år			
70. — Ekstraordinære avskrivninger			
95. Bokført verdi 31/12		Utgiftssiden 1000 kroner	
		71. Forbruk for alle bedriftene oppgitt på Industristatistikkjemaene, pkt. 4.11	
		72. + Øking i beh. av råstoffer, pkt. 6.1	
		73. + Verdireg. i beh. av råstoffer	
		74. = Innkjøp av varer og tjenester, oppført her under A 3, A 7, A 9.1, A 9.2 og ev. A 23	
		Inntektssiden	
		75. Omsetning, alle bedrifter iflg. Ind.stat., pkt. 5.13	
		76. = Omsetning, her oppført under A 31 og ev. A 43	

provisjoner. Provisjoner til egne ansatte tas med under post A 4.

Post 8. Frakt og spedisjon vedrørende salget.

Her skal ikke tas med utgifter ved transport med egne transportmidler.

Post 9.1. Reise- og diettutgifter, utgifter ved egne biler (båter), representasjon m. v.

Avskrivninger på egne biler føres under post A 16. Lønninger til egne sjåfører og egne bilreparatører tas med under post A 4. For øvrig skal alle utgifter ved drift av egne biler føres her. Reklame- og annonseutgifter føres under post A 9.2.

Post 10. Husleie.

Beregnet husleie tas med her dersom det føres særregnskap for eiendommens drift, jfr. merknader til post A 11.

Post 11. Underskudd ved drift av egen eiendom.

Dersom det føres særregnskap for drift av egen eiendom, blir eventuelt underskudd å føre opp her. Beregnet egen husleie forutsettes godskrevet eiendommens driftskonto (jfr. post A 10) før underskudd (eventuelt overskudd, jfr. post A 39) framkommer.

Dersom det ikke føres særregnskap, skal brutto husleieinntekt o.l. tas med under post A 39, mens driftsutgiftene tas med under de respektive poster på resultatregnskapet.

Post 14. Nedskrevet på fordringer.

Under post 14.1 føres avsetninger til delkrederefond og en bloc-avsetninger som i balansen tas med under C 33.2, under post 14.2 nedskrivninger som er foretatt i året på fordringer og vekslar, både kundefordringer og andre fordringer. Foretak som avsetter til delkrederefond, skal oppgi konstaterte tap på fordringer i regnskapsåret under Diverse spesifikasjoner.

Post 16. Avskrevet på varige driftsmidler.

Denne posten skal omfatte de samlede avskrivninger som er foretatt i balansen, også avskrivninger mot fondsmidler (sum postene D 66—D 70 under Tilleggsopplysninger om varige driftsmidler). Åpningsavskrivninger som er belastet årets regnskap med sikte på senere avskrivning på anlegg under utførelse, spesifiseres under post A 23 og føres i balansen til post C 33.2. Avskrivning på boligeiendommer tas ikke med under post A 16, men spesifiseres under post A 23.

Post 20. Investeringsavgift som ikke er utgiftsført under andre poster, skal utgiftsføres her.

Post 23. Andre utgifter.

Under denne posten spesifiseres konsernoverføringer, rasjonaliserings- og forskningsutgifter som ikke kan fordeles etter kostnadsart, honorarer (uten skattetrekk) og driftsfremmede utgifter som agiotap, eiendomsskatt, underskudd ved drift av kantine og tjenesteboliger og andre sosiale ytelser. Her føres også oppskrivning av aksjekapital, nedskrivning av andre aktivaposter enn varige driftsmidler (post A 16), fordringer (post A 14) og varekontrakter (post A 15) og avsetninger til anteperte utgifter, som garantiansvar og åpningsavskrivninger. Under denne posten føres også fondsreguleringer som har en motpost under post A 43 eller A 44, f. eks. endelig skattefri del av investeringsfond.

Post 27. Årets utbytte til aksjonærene (andelshaverne).

Hvis ikke generalforsamling holdes før innsendelsesfristen av skjemaet er utløpt, skal styrets forslag til utbytte føres her.

Post 28. Skattefrie fondsavsetninger og avsatt betinget skattefri salgsgevinst m. v.

Under denne posten skal bare føres avsetninger som er foretatt med hjemmel i lov av 14/12 1962 med endringer av 7/7 1967 om skattefrie fondsavsetninger, lov av 19/6 1969 om særlige skatteregler til fremme av distriktutbygging samt avsatt betinget skattefri salgs- eller erstatningsgevinst.

Post 32, 33. Beholdning av varer ved slutten av året. Se merknad til postene A 1 og A 2.

Post 34. Aktiverte egne investeringsarbeider.

Her føres opp den aktiverte verdi av arbeider av varig art på egne driftsbygninger, maskiner m. v. som er utført

av egne ansatte og/eller med egne materialer (i den utstrekning disse beløp er ført på utgiftssiden i resultatregnskapet).

Post 39. Husleieinntekter/evt. overskudd ved drift av egen eiendom.

Se merknad til postene A 10 og A 11.

Post 40. Tilbakeført forrige års nedskrivning på varekontrakter.

Hele forrige års nedskrivningsbeløp skal tas til inntekt under post A 40, idet ny nedskrivning foretas etter forholdene pr. 31/12 i inntektsåret, jfr. post A 15.

Post 43. Andre inntekter.

Under denne posten spesifiseres nedsatt eller frafalt merverdiavgift/investeringsavgift, konsernoverføringer, erstatninger (ikke for varige driftsmidler) og driftsfremmede inntekter som agiogevinst, overskudd ved drift av kantine og tjenesteboliger m. v. Her føres også nedskrivning av aksjekapital, oppskrivning av real- og finanskapital, aktivert driftsunderskudd og tilbakeførte avsetninger til anteperte utgifter, som garantiansvar, åpningsavskrivninger m. v. Under denne posten føres også fondsreguleringer som har en motpost under post A 23 eller A 23.

Post 44. Overført fra skattefritt avsatte fond og avsatt betinget skattefri salgsgevinst.

Under denne posten føres bruk av midler som tidligere er avsatt skattefritt, jfr. rettledningen til post A 28. Også endelig skattefri del av investeringsfond o.l. skal tas til inntekt her og føres til utgift under post A 23 som fondsregulering. Dersom midlene ble disponert til andre formål i løpet av året, må beløpet i tillegg inntektsføres under post A 45.1 og utgiftsføres etter utgiftens art.

Avsnitt B. Diverse spesifikasjoner.

Post 48. For både varige driftsmidler og varebeholdning som ikke er forsikret eller som er for lavt forsikret etter foretakets vurdering, oppgis antatt full forsikringsverdi. Boliger tas ikke med.

Balanse pr. 1/1 og 31/12.

Post 3. Tomter, andre grunnarealer og vannfall.

Under denne post skal også bebygde tomter føres opp. Hvis det ikke lar seg gjøre å skille fra hverandre tomt og bygning, ber man om at det spesielt anføres under postene C 4 og C 7 i balansen at tomteverdien er innbefattet.

Post 4. Bygninger.

Boliger skal ikke tas med her, men spesifiseres under post C 23. Tilsvarende skal avskrivninger på boliger regnes som driftsfremmede utgifter og føres under post A 23 på resultatregnskapet.

Post 32. Som skattefrie fondsavsetninger regnes de avsetninger som er nevnt i rettledningen til post A 28 på resultatregnskapet. Avsetning til åpningsavskrivning skal med under post C 33.2.

Post 33.2 Her føres nedskrivning på varekontrakter hvilk ikke balansepost C 10 Varekontrakter blir ført. Avsetning til åpningsavskrivning, serviceavsetning, reklamasjonsansvar m. v. skal også føres her.

Post 39. Avsatt siste år til pensjonsformål.

Under denne post blir å føre opp ikke forfalle premier til pensjonsforsikring og ikke forfalle tilskudd til andre pensjonsinnretninger. Skyldige, forfalle pensjonspremier og tilskudd tas med under post C 50 «Annen gjeld».

Post 47. Skyldig skatte- og trygdetrekk.

Dersom det føres fullstendig særregnskap for skattetrekk og oppgjør med kommunekasserer, vil man ikke få noe ansvarsbeløp for skattetrekk under post C 47 og heller ingen tilsvarende midler i bank, kasse m. v.

Post 48. Forpliktelser vedrørende varekontrakter.

Er varekontrakter bokført under post C 10, blir tilsvarende forpliktelse å føre opp under post C 48.

Avsnitt E. Avstemning mot Industristatistikken m. v.

Tallene oppgitt til Industristatistikken skal stemme overens med tallene oppgitt til Regnskapsstatistikken. Foretak som også har bedrifter i andre næringer enn industri, f. eks. varehandel, bygge- og anleggsvirksomhet etc., må inkludere tallene for disse bedriftene ved avstemningen. Under rubrikk E er det kun henvist til spørsmålsnummereringen på Industristatistikkskjemaet. Oppgi grunn til eventuelle avvik i de angitte sammenhengene, gjerne på særskilt ark.

Statistisk Sentralbyrå

Dronningensgt. 16,
Oslo - Dep., Oslo 1.
Tlf. * 41 38 20 * 41 36 60

Undergitt taushetsplikt

Frist for innsending
20. april 1973

Regnskapsstatistikk 1972**Varehandel**

Foretakets navn og adresse

Forespørsler fra Byrådet kan rettes til (tittel, navn og telefonnr.):

Dato og underskrift:

Dersom foretaket har trykt årsberetning, vil Byrådet være takknemlig for å få tilsendt et eksemplar sammen med det utfylte skjemaet.

Rettledning**Hvem som skal gi oppgaver**

Oppgavene til regnskapsstatistikken innhentes i henhold til Stortingets vedtak av 29. november 1966 og kgl. res. av 13. januar 1967 gitt med hjemmel i lov av 25. april 1907.

Alle foretak som får tilsendt skjema, har plikt til å sende inn oppgaver. Oppgavene vil bli behandlet strengt fortrolig og vil bare bli brukt til statistiske formål. De enkelte oppgaver vil ikke bli tilgjengelige for utenforstående, heller ikke for andre offentlige institusjoner.

Oppgaven skal gis for det enkelte foretak, dvs. den minste juridiske enhet. Et konsern som får tilsendt skjema for flere selvstendig organiserte enheter, skal således gi særskilt oppgave for hvert enkelt selskap (lag).

Skjemaet til regnskapsstatistikk for varehandel er utarbeidd på grunnlag av lovgivningens bestemmelser om årsoppgjør og Riksskattestyrets «Oppgjørsskjema for handelsbedrifter». For å unngå tvil om innholdet av de enkelte poster, har Byrådet i størst mulig utstrekning brukt de samme formuleringer som Riksskattestyret både i skjemaet og rettledningen.

Utfyllingen av skjemaet

Av bearbeidingsmessige grunner er postnummerne ikke fortløpende.

Skjemaet må fylles ut så fullstendig og nøyaktig som mulig, også postene under Diverse spesifikasjoner og Tilleggsopplysninger om varige driftsmidler.

Av hensyn til den statistiske bearbeiding er det viktig at materialet blir så homogent som råd er, og vi ber derfor om at foretakene følger det oppstilte skjema og de retningslinjer som er gitt nedenfor. Det er særlig viktig at alle overføringer til og fra fonds, oppskrivninger og avskrivninger på realkapital og opp- eller nedskrivninger av finanskapital blir vist i resultatregnskapet selv om dette ikke er gjort i foretakets ordinære regnskapsavslutning.

Det er også viktig at foretakene ved utfyllingen tar hensyn til oppgaven fra foregående år og eventuelle brev og forespørsler fra Byrådet.

Dersom et foretak ønsker å spesifisere andre poster enn dem som er gitt på skjemaet, må postene gis en tekst som klart angir hva de inneholder (unngå «andre utgifter» osv.).

Foretak som ikke følger kalenderåret, skal gi oppgave for det regnskapsåret som er avsluttet i perioden 1. april 1972—31. mars 1973. Betegnelsen 1/1 i skjemaet refererer seg til regnskapsårets begynnelse, og 31/12 til regnskapsårets slutt.

Resultatregnskap

Post 1. Beholdning av varer ved begynnelsen av året.

Her tas med beholdninger av handelsvarer som er innkjøpt med sikte på videre salg, emballasje og hjelpestoffer, råvarer, innkjøpte halvfabrikata og ferdigvarer, egenproduserte ferdigvarer og varer i arbeid.

Varebeholdningene oppgis til bokført verdi. Merverdiavgift ved kjøp av varene skal ikke tas med i beholdningene.

Post 3. Innkjøp av varer og arbeidsytelser pr. kontant og på kreditt.

Under denne post føres opp det beløp som de innkjøpte handelsvarer, emballasje, hjelpestoffer, råvarer og halvfabrikata har kostet brakt inn til lageret, bortsett fra utgifter ved bruk av egne transportmidler. Likeledes føres her opp verdien av mottatte arbeidsytelser utført av andre næringsdrivende på varer som foretaket selv holder. Godtgjørelse til hjemmearbeidere føres opp under post A4.

Alle utgifter til reparasjoner utført av fremmede tas med under denne post, unntatt reparasjoner av biler som føres opp under post A 9.1. Når reparasjoner er utført av egne ansatte arbeidere, blir bare materialutgiftene å ta med her, mens lønnsutgiftene føres under post A 4. Tilsvarende føres de investeringsutgifter som føres på resultatregnskapet. Merk: Verdien av utgiftsførte, ikke aktiverte varige driftsmidler skal oppgis under Diverse spesifikasjoner.

Merverdiavgift ved innkjøp av varer og arbeidsytelser som fradragsføres ved avgiftsoppgjørene, skal ikke tas med under de foran nevnte poster i resultatregnskapet.

Post 4. Lønninger, gratialer, feriepengar m. v.

Under denne post føres opp enhver form for lønns- og godtgjørelse til funksjonærer (inkl. disponent og direktør), arbeidere, hjemmearbeidere, reisende og selgere som foretaket har meldt inn i trygdekassen, således også overtidsbetaling, gratialer, provisjoner, feriepengar, lønn under sykdom og annet fravær o.l. Her tas også med tantieme bokført under disponeringen av overskuddet.

Under post A 4 føres også opp honorarer og andre godtgjørelser utenfor tjenesteforhold når de er gjenstand for pliktig skattetrekk. Andre honorarer må føres opp under post A 23. Under post A 23 føres også sosiale ytelser som f. eks. utgifter til kantine, drift av arbeider- og funksjonærboliger m. v.

Merk: Lønninger m. v. til egne arbeidere for egne investeringsarbeider som ikke er ført i resultatregnskapet, skal oppgis under Diverse spesifikasjoner.

Post 6. Trygdepremier og pensjonsutgifter.

Som pensjonsutgift regnes løpende pensjonsutbetalinger til avgåtte arbeidere og funksjonærer og årlige premiebetaling, innbetalinger til premiefond og tilskudd til pensjonsfond. Her tas også med avsetninger til pensjonsfond bokført under disponering av overskuddet og årets arbeidsgiveravgift til folketrygden.

Post 7. Provisjonsutgifter.

Her skal føres opp provisjoner og kommisjoner til handelsagenter og andre selvstendig næringsdrivende som er pålagt regnskapsplikt i henhold til lov — også inkasso-provisjoner. Provisjoner til egne ansatte tas med under post A 4.

(Fortsettes side 4)

Utgifter

Inntekter

¹⁾ For personlige foretak. ²⁾ For aksjeselskaper og andre upersonlige foretak.

Eiendeler		C. Balanse (formuesstilling) pr. 1/1 og 31/12 1972		Gjeld og egenkapital	
	1/1 1972 1000 kroner	31/12 1972 1000 kroner		1/1 1972 1000 kroner	31/12 1972 1000 kroner
4. Bygninger og bygningsmessige anlegg (ekskl. boliger)			30. Egenkapital (kapitalkonto) ¹⁾		
5. Inventar, maskiner			31. Aksjekapital (andelskapital) ²⁾		
6. Transportmidler			32. Skattefritt avsatte fond og avsatt betinget skattefri salgsgevinst		
7. Andre varige driftsmidler			33.1 Res.fond, disp.fond, utbyttereg.fond og andre frie fond (ikke pensjonsfond) og overført til neste år ²⁾		
9. Varebeholdning			33.2 Andre avsetninger (delkredere, prisfallsrisiko etc.)		
12. Pantobligasjoner og andre gjeldsbrev			34. Påløpne, ikke iliknede skatter på formue og inntekt ²⁾		
13. Ihendehaverobligasjoner			35. Uhevet utbytte ²⁾		
14. Aksjer og parter			36. Påløpne, ikke forfalne lønninger, feriepenger, renter etc.		
15. Kundefordringer (inkl. vekslar) og forskudd til leverandører			41. Langsiktig gjeld (pantegjeld, gjeldsbrev, ihendehaverobl.)		
16. Andre fordringer			43. Kassakreditt og byggelån		
17. Bankinnskudd, på tid			44. Varegjeld, akseptar og forskudd fra kunder		
18. Bankinnskudd, på anfordring, postgiro og kontanter			45. Iliknede, ikke betalte skatter ²⁾		
23. Annen formue, spesifiseres:			47. Skyldig skatte- og trygdetrekk, merverdiavgift, investeringsavgift og andre avgifter til staten		
a.			50. Annen gjeld, spesifiseres:		
b.			a.		
c.			b.		
d.			c.		
e.			d.		
29. Underbalanse					
93. Sum			94. Sum		

¹⁾ For personlige foretak. ²⁾ For aksjeselskaper og andre upersonlige foretak.

D. Tilleggsopplysninger om varige driftsmidler (balansepostene 4—7) i 1972

	1000 kroner
61. Bokført verdi 1/1	
63. + Nyanskaffelser og påkostninger	
64. + Oppskrivninger	
65. — Gjenstående bokført verdi av driftsmidler solgt, tilintetgjort eller utrangert	
66. — Ordinære avskrivninger	
67. — Tilleggsavskrivninger	
68. — Åpningsavskrivninger	
69. — Åpningsavskrivninger, avsatt i tidligere år	
70. — Ekstraordinære avskrivninger	
95. Bokført verdi 31/12	

Post 8. Frakt og spedisjon vedrørende salget.

Her skal ikke tas med utgifter ved transport med egne transportmidler.

Post 9.1. Reise- og diettutgifter, utgifter ved egne biler (båter), representasjon m.v.

Avskrivninger på egne biler føres under post A 16. Lønninger til egne sjåfører og egne bilreparatører tas med under post A 4. For øvrig skal alle utgifter ved drift av egne biler føres her. Reklame- og annonseutgifter føres under post A 9.2.

Post 10. Husleie, elektrisk kraft, brensel.

Her tas det med husleieutgifter. Beregnet husleie i egen gård tas med her dersom det føres særregnskap for eiendommens drift, jfr. merknader til post A 11.

Post 11. Underskudd ved drift av egen eiendom.

Dersom det føres særregnskap for drift av egen eiendom blir eventuelt underskudd å føre opp her. Beregnet egen husleie forutsettes godskrevet eiendommens driftskonto (jfr. post A 10) før underskudd (eventuelt overskudd, jfr. post A 39) framkommer.

Dersom det ikke føres særregnskap, skal brutto husleieinntekt o.l. tas med under post A 39, mens driftsutgiftene tas med under de respektive poster i resultatregnskapet.

Post 14.1. Avsatt til delkrederefond.

Her føres avsetninger til delkrederefond og en bloc-avsetninger som i balansen tas med under C 33.2. Foretak som benytter denne posten, skal oppgi konstaterte tap på fordringer i regnskapsåret under Diverse spesifikasjoner.

Post 14.2. Nedskrevet på fordringer.

Her føres nedskrivninger som er foretatt i året på fordringer og vekslar, både kundefordringer og andre fordringer.

Post 16. Avskrevet på varige driftsmidler.

Denne posten skal omfatte de samlede avskrivninger som er foretatt i balansen, også avskrivninger mot fondsmidler (sum postene D66—D70 under Tilleggsopplysninger om varige driftsmidler). Åpningsavskrivninger som er belastet årets regnskap med sikte på senere avskrivning på anlegg under utførelse, spesifiseres under post A 23 og føres i balansen til post C 33.2. Avskrivning på boligeiendommer tas ikke med under post A 16, men spesifiseres under post A 23.

Post 19. Skatter til stat og kommune på formue og inntekt.

Eiendomsskatt tas ikke med her, men skal spesifiseres under post A 23.

Post 23. Andre utgifter.

Under denne posten spesifiseres konsernoverføringer, rasjonaliserings- og forskningsutgifter som ikke kan fordeles etter kostnadsart, honorarer (uten skattetrekk), patent- og lisensutgifter og driftsfremmede utgifter som agiotap, underskudd ved drift av kantine og tjenesteboliger og andre sosiale ytelser. Her føres eiendomsskatt, investeringsavgift som ikke er utgiftsført under andre poster, spesielle omsetnings- og produksjonsavgifter og andre avgifter til staten (konsesjons-, autorisasjonsavgifter m.v.). Her føres også oppskrivning av aksjekapital, nedskrivning på varekontrakter og andre aktivaposter enn varige driftsmidler (post A 16) og fordringer (post A 14). Likeledes skal avsetninger til antisperte utgifter som garantiansvar og åpningsavskrivninger spesifiseres her. Under denne posten føres videre fondsreguleringer som har en motpost under post A 43 eller A 44, f.eks. endelig skattefri del av investeringsfond.

Tap ved utrangering eller salg av (erstatningsoppgjør for) varige driftsmidler skal også spesifiseres her.

Post 26. Privatkonto.

Under denne posten føres opp det samlede privatuttak, også uttak av egne varer og verdi av egen leilighet (med fradrag av evt. kost og losji til ansatte), privat bruk av bil eller båt når bilen (båten) er brukt både i næringsvirksomhet og privat, egne trygde- og pensjonspremier og egne skatter.

Post 27. Årets utbytte til aksjonærene (andelshaverne).

Hvis ikke generalforsamling holdes før innsendelsesfristen av skjemaet er utløpt, skal styrets forslag til utbytte føres her.

Post 28. Skattefrie fondsavsetninger og avsatt betinget skattefri salgsgjevinst m.v.

Under denne posten skal bare føres avsetninger som er foretatt med hjemmel i lov av 14/12 1962 med endringer av 7/7 1967 om skattefrie fondsavsetninger, lov av 19/6 1969 om særlige skatteregler til fremme av distriktsutbygging samt avsatt betinget skattefri salg- eller erstatningsgevinst.

Post 32. Beholdning av varer ved slutten av året.

Se merknad til post A1.

Post 39. Husleieinntekter/evt. overskudd ved drift av egen eiendom.

Se merknad til postene A 10 og A 11.

Post 43. Andre inntekter.

Under denne posten spesifiseres nedsatt eller frafalt merverdiavgift/investeringsavgift, konsernoverføringer, gevinst ved salg av (erstatningsoppgjør for) varige driftsmidler.

Her spesifiseres også andre erstatninger, patent- og lisensinntekter, tilskudd fra staten og tollrefusjoner samt driftsfremmede inntekter som agiogevinst, overskudd ved drift av kantine, tjenesteboliger m.v. Videre skal her føres nedskrivning av aksjekapital, oppskrivning av real- og finanskapital, aktivert driftsunderskudd og aktiverte egne investeringsarbeider. Når det gjelder det siste, skal her føres opp den aktiverte verdi av arbeider av varig art på egne driftsbygninger, maskiner m.v. som er utført av egne ansatte og/eller med egne materialer (i den utstrekning disse beløp er ført på utgiftssiden i resultatregnskapet).

Under denne posten føres også fondsreguleringer som har en motpost under post A 23, tilbakeførte avsetninger til antisperte utgifter som garantiansvar, åpningsavskrivninger m.v. og tilbakeført forrige års nedskrivning på varekontrakter. Hele forrige års nedskrivningsbeløp skal tas til inntekt under post A 43 idet nye nedskrivninger foretas etter forholdene pr. 31/12 i inntektsåret, jfr. post A 23.

Post 44. Overført fra skattefritt avsatte fond og avsatt betinget skattefri salgsgjevinst.

Under denne posten føres bruk av midler som tidligere er avsatt skattefritt, jfr. rettledningen til post A 28. Også endelig skattefri del av investeringsfond o.l. skal tas til inntekt her og føres til utgift under post A 23 som fondsregulering. Dersom midlene ble disponert til andre formål i løpet av året, må beløpet i tillegg inntektsføres under post A 45.1 eller A 45.2 og utgiftsføres etter utgiftens art.

Avsnitt B. Diverse spesifikasjoner.

Post 48. For både varige driftsmidler og varebeholdning som ikke er forsikret eller som er for lavt forsikret etter foretakets vurdering, oppgis antatt full forsikringsverdi. Boliger tas ikke med.

Balanse pr. 1/1 og 31/12.

Post 4. Bygninger og bygningsmessige anlegg.

Boliger skal ikke tas med her, men spesifiseres under post C 23. Tilsvarende skal avskrivninger på boliger regnes som driftsfremmede utgifter og føres under post A 23 i resultatregnskapet.

Post 7. Andre varige driftsmidler.

Her føres jordbruk- og skogeiendommer, gruver, tomter, andre grunnarealer og vannfall, egne anlegg under utførelse m.v. Under denne posten skal også bebygde tomter føres opp. Hvis det ikke lar seg gjøre å skille fra hverandre tomt og bygning, ber man om at det spesielt anføres under post C 4 i balansen at tomtverdien er innbefattet.

Post 23. Annen formue.

Her spesifiseres varekontrakter, patenter og liknende rettigheter, aktiverte omkostninger, opptjente ikke forfalte renter, boliger m.v.

Post 32. Som skattefrie fondsavsetninger regnes de avsetninger som er nevnt i rettledningen til post A 28 på resultatregnskapet. Avsetning til åpningsavskrivning skal med under post C 33.2.

Post 33.2. Andre avsetninger.

Her føres nedskrivning på ikke bokførte varekontrakter, avsetning til åpningsavskrivning, reklamasjonsansvar, delkredere m.v.

Post 36. Påløpne ikke forfalte lønninger, feriepengar, gjeldsrenter etc.

Under denne post føres også andre påløpne ikke forfalte utgifter, tantiører og styrehonorarer for siste år og avsatt til pensjonsformål siste år. Her blir da å føre opp ikke forfalte premier til pensjonsforsikring og ikke forfalte tilskudd til andre pensjonsinntreninger. Skyldige, forfalte pensjonspremier og tilskudd tas med under post C 50 «Annen gjeld».

Post 47. Skyldig skatte- og trygdetrekk, merverdiavgift, investeringsavgift og andre avgifter til staten.

Dersom det føres fullstendig særregnskap for skattetrekk og oppgjør med kommunekassereren, vil man ikke få noe ansvarsbeløp for skattetrekk under post C 47 og heller ingen tilsvarende midler i bank, kasse m.v.

Post 50. Annen gjeld.

Er varekontrakter bokført under post C 23, blir tilsvarende forpliktelse å føre opp under post C 50. Her spesifiseres også gjeld til datter-, søster- og morselskaper, emballasjepant, låneinnskudd, stille kapital og ansvarlig lånekapital m.v.

Tidligere utkommet

Previously issued

Regnskapsstatistikk bergverksdrift og industri *Statistics of Accounts Mining and Manufacturing* 1967 NOS A 326, 1968 A 358, 1969 A 386, 1970 A 460, 1971 A 533, 1972 A 621

Rentabilitet og kapitalstruktur i store industriforetak *Profit Rates and Composition of Assets and Liabilities for Large Manufacturing Enterprises* SA 3

Regnskapsstatistikk engroshandel *Statistics of Accounts Wholesale Trade* 1971 NOS A 534, 1972 NOS A 620

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå
siden 1. juli 1973

*Publications issued by the Central Bureau of Statistics
since 1 July 1973*

I serien Norges offisielle statistikk (NOS):

Rekke XII

Boktrykk 1973

Nr. 276 Statistisk årbok 1973 *Statistical Yearbook of Norway* Sidetall 477 Pris kr. 15,00

Rekke A

Offsettrykk 1973

- Nr. 540 Jordbruksteljinga 20. juni 1969 VII Oversikt *Census of Agriculture VII General Survey* Sidetall 191 Pris kr. 9,00
- 541 Varehandelsstatistikk 1971 *Wholesale and Retail Trade Statistics* Sidetall 103 Pris kr. 8,00
 - 542 Formuesstatistikk 1970 Personlige inntektstakere og husholdninger *Property Statistics Personal Income Earners and Households* Sidetall 71 Pris kr. 8,00
 - 543 Inntektsstatistikk 1970 Personlige inntektstakere og husholdninger *Income Statistics Personal Income Earners and Households* Sidetall 119 Pris kr. 9,00
 - 544 Folkeavstemningen om EF II *The Advisory Referendum on Norway's Accession to the EC II* Sidetall 115 Pris kr. 9,00
 - 545 Finansinstitusjoner 1971 *Financial Institutions* Sidetall 117 Pris kr. 9,00
 - 546 Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1972 *Wage Statistics for Workers in Mining and Manufacturing* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
 - 547 Barneomsorg 1971 *Child Welfare Statistics* Sidetall 61 Pris kr. 7,00
 - 548 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutebart november 1972 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade* Sidetall 33 Pris kr. 5,00
 - 549 Undervisningsstatistikk Vaksenopplæring og folkeopplysning 1970 *Educational Statistics Adult Education and Popular Education* Sidetall 51 Pris kr. 7,00
 - 550 Kriminalstatistikk Fanger 1971 *Criminal Statistics Prisoners* Sidetall 59 Pris kr. 8,00
 - 551 Sosialhjelpstatistikk 1970 *Social Care Statistics* Sidetall 71 Pris kr. 8,00
 - 552 Folketallet i kommunene 1972-1973 *Population in Municipalities* Sidetall 39 Pris kr. 7,00
 - 553 Hotellstatistikk 1972 *Hotel Statistics* Sidetall 67 Pris kr. 7,00
 - 554 Helsestatistikk 1971 *Health Statistics* Sidetall 79 Pris kr. 8,00
 - 555 De offentlige sektors finanser 1968-1970 *Public Sector Finances* Sidetall 61 Pris kr. 8,00
 - 556 Statistikk over lavinntektsgrupper 1970 *Statistics on Low Income Groups* Sidetall 135 Pris kr. 9,00
 - 557 Kredittmarkedstatistikk 1970-1971 *Credit Market Statistics* Sidetall 271 Pris kr. 11,00
 - 558 Undervisningsstatistikk Gymnaseksamen 1970 *Educational Statistics Matriculation Examinations* Sidetall 65 Pris kr. 8,00
 - 559 Fiskeritellingen 1. oktober 1971 I Tallet på fiskere, deltaking i fiske m.v. *Fishery Census I Number of Fishermen, Participation in Fishery etc.* Sidetall 137 Pris kr. 9,00
 - 560 Utenrikshandel 1972 I *External Trade I* Sidetall 233 Pris kr. 11,00
 - 561 Veitrafikkulykker 1972 *Road Traffic Accidents* Sidetall 65 Pris kr. 8,00
 - 562 Arbeidsmarkedstatistikk 1972 *Labour Market Statistics* Sidetall 75 Pris kr. 8,00
 - 563 Jaktstatistikk 1972 *Hunting Statistics* Sidetall 71 Pris kr. 7,00
 - 564 Skogavvirking til salg og industriell produksjon 1971-1972 *Roundwood Cut for Sale and Industrial Production* Sidetall 55 Pris kr. 7,00
 - 565 Undervisningsstatistikk Fag- og yrkesskoler og høyskoler 1. oktober 1971 *Educational Statistics Vocational Schools and Colleges* Sidetall 139 Pris kr. 8,00
 - 566 Lønnsstatistikk 1972 *Wage Statistics* Sidetall 67 Pris kr. 8,00
 - 567 Kommunerekneskapar 1971 *Municipal Accounts* Sidetall 121 Pris kr. 9,00
 - 568 Utdanningsstatistikk Folkehøgskolar, realskolar og gymnas 1. oktober 1972 *Educational Statistics Folk High Schools and Secondary Schools* Sidetall 67 Pris kr. 8,00
 - 569 Folkeavstemningen om EF III *The Advisory Referendum on Norway's Accession to the EC III* Sidetall 81 Pris kr. 8,00
 - 570 Alkoholstatistikk 1972 *Alcohol Statistics* Sidetall 43 Pris kr. 7,00
 - 571 Utenrikshandel 1972 II *External Trade II* Sidetall 253 Pris kr. 11,00
 - 572 Jordbruksstatistikk 1972 *Agricultural Statistics* Sidetall 105 Pris kr. 9,00
 - 573 Skattestatistikk 1971 Kommuner og handelsdistrikter *Tax Statistics Municipalities and Trade Districts* Sidetall 97 Pris kr. 9,00
 - 574 Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere pr. 1. januar 1973 *Wage Statistics for Local Government Employees* Sidetall 79 Pris kr. 8,00
 - 575 Sivilrettsstatistikk 1972 *Civil Judicial Statistics* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
 - 576 Undervisningsstatistikk Avsluttet utdanning 1971-72 *Educational Statistics Education Finished* Sidetall 149 Pris kr. 9,00
 - 577 Flyttestatistikk 1972 *Migration Statistics* Sidetall 65 Pris kr. 8,00
 - 578 Folkemengden etter alder og ekteskapeleg status 31. desember 1972 *Population by Age and Marital Status* Sidetall 109 Pris kr. 8,00
 - 579 Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. mars 1973 *Wage Statistics for Employees in Wholesale and Retail Trade* Sidetall 75 Pris kr. 8,00

Rekke A

Offsettrykk 1973 (forts.)

- Nr. 580 Skattestatistikk 1971 *Tax Statistics* Sidetall 125 Pris kr. 9,00
 - 581 Veterinærstatistikk 1972 *Veterinary Statistics* Sidetall 71 Pris kr. 8,00
 - 582 Fiskeritellingen 1. oktober 1971 II Tallet på fiskebåter, deltaking i fiske m.v.
Fishery Census II Number of Fishing Boats, Participation in Fishery etc. Sidetall 135
 Pris kr. 9,00
 - 583 Bøndernes inntekt og formue 1971 *The Holders' Income and Property* Sidetall 51
 Pris kr. 8,00
 - 584 Skogstatistikk 1972 *Forestry Statistics* Sidetall 139 Pris kr. 9,00
 - 585 Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket av politiet 1972 *Criminal Statistics*
Crimes Investigated by the Police Sidetall 73 Pris kr. 8,00
 - 586 Folkemengdens bevegelse 1972 *Vital Statistics and Migration Statistics* Sidetall 57
 Pris kr. 8,00
 - 587 Undervisningsstatistikk Vaksenopplæring og folkeopplysning 1971 *Educational Statistics*
Adult Education and Popular Education Sidetall 55 Pris kr. 7,00
 - 588 Byggearealstatistikk 1972 *Building Statistics* Sidetall 101 Pris kr. 8,00
 - 589 Statistisk fylkeshefte 1973 Østfold Sidetall 169 Pris kr. 9,00
 - 590 Statistisk fylkeshefte 1973 Hedmark Sidetall 159 Pris kr. 9,00
 - 591 Statistisk fylkeshefte 1973 Oppland Sidetall 177 Pris kr. 9,00
 - 592 Statistisk fylkeshefte 1973 Vestfold Sidetall 163 Pris kr. 9,00
 - 593 Statistisk fylkeshefte 1973 Telemark Sidetall 161 Pris kr. 9,00
 - 594 Statistisk fylkeshefte 1973 Aust-Agder Sidetall 163 Pris kr. 9,00
 - 595 Statistisk fylkeshefte 1973 Vest-Agder Sidetall 147 Pris kr. 9,00
 - 596 Statistisk fylkeshefte 1973 Møre og Romsdal Sidetall 213 Pris kr. 9,00
 - 597 Statistisk fylkeshefte 1973 Sør-Trøndelag Sidetall 177 Pris kr. 9,00
 - 598 Statistisk fylkeshefte 1973 Nord-Trøndelag Sidetall 171 Pris kr. 9,00
 - 599 Statistisk fylkeshefte 1973 Finnmark Sidetall 163 Pris kr. 9,00
 - 600 Sosial hjemmehjelp 1972 *Social Home-Help Services* Sidetall 37 Pris kr. 7,00
 - 601 Laks- og sjøaurefiske 1972 *Salmon and Sea Trout Fisheries* Sidetall 61 Pris kr. 8,00
 - 602 Elektrisitetsstatistikk 1972 *Electricity Statistics* Sidetall 51 Pris kr. 8,00
 - 603 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart Mars 1973 *Wage Statistics for Seamen*
on Ships in Ocean Transport Sidetall 37 Pris kr. 7,00
 - 604 Undervisningsstatistikk Gymnaseksamen 1971 *Educational Statistics Matriculation Examinations*
 Sidetall 73 Pris kr. 8,00
 - 605 Sosialhjelpstatistikk 1971 *Social Care Statistics* Sidetall 69 Pris kr. 8,00
 - 606 Stortingsvalget 1973 I *Storting Elections I* Sidetall 143 Pris kr. 9,00

Rekke XII

Boktrykk 1974

- Nr. 277 Økonomisk utsyn over året 1973 *Economic Survey* Sidetall 166 Pris kr. 15,00
 - 278 Fiskeristatistikk 1970 *Fishery Statistics* Sidetall 116 Pris kr. 8,00

Rekke A

Offsettrykk 1974

- Nr. 607 Psykiatriske sykehus 1972 *Mental Hospitals* Sidetall 55 Pris kr. 7,00
 - 608 Rutebilstatistikk 1972 *Scheduled Road Transport* Sidetall 41 Pris kr. 7,00
 - 609 Dødsårsaker 1972 *Causes of Death* Sidetall 87 Pris kr. 8,00
 - 610 Finansinstitusjoner 1972 *Financial Institutions* Sidetall 115 Pris kr. 9,00
 - 611 Lønnsstatistikk for ansatte i helsevesen og barneomsorg 1. mai 1973 *Wage Statistics of*
Employees in Health Services and Child Nursing Sidetall 93 Pris kr. 8,00
 - 612 Sykehusstatistikk 1972 *Hospital Statistics* Sidetall 37 Pris kr. 7,00
 - 613 Stortingsvalget 1973 II *Storting Elections II* Sidetall 65 Pris kr. 8,00
 - 614 Lønnsstatistikk for funksjonærer i forsikringsvirksomhet 1. september 1973 *Wage Statistics*
for Salaried Employees in Insurance Activity Sidetall 39 Pris kr. 7,00
 - 615 Publikasjoner i serien Norges offisielle statistikk 1950-1973 *Publications in the Series*
Norwegian Official Statistics Sidetall 25 Pris kr. 5,00
 - 616 Lønnsstatistikk for funksjonærer i bankvirksomhet 1. september 1973 *Wage Statistics for*
Bank Employees Sidetall 43 Pris kr. 7,00
 - 617 Flyttemotivundersøkelsen 1972 *Survey of Migration Motives* Sidetall 167 Pris kr. 9,00
 - 618 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart november 1973 *Wage Statistics for*
Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade Sidetall 27 Pris kr. 7,00
 - 619 Utdanningsstatistikk Grunnskoler 1. oktober 1972 *Educational Statistics Primary Schools*
 Sidetall 79 Pris kr. 8,00
 - 620 Regnskapsstatistikk 1972 Engroshandel *Statistics of Accounts Wholesale Trade*
 Sidetall 53 Pris kr. 8,00
 - 621 Regnskapsstatistikk 1972 Bergverksdrift og industri *Statistics of Accounts Mining and*
Manufacturing Sidetall 71 Pris kr. 7,00
 - 622 Sjøulykkesstatistikk 1973 *Marine Casualties* Sidetall 57 Pris kr. 8,00
 - 623 Lønnsstatistikk for ansatte i jordbruk, gartnerier og hagebruk september 1973 *Wage*
Statistics for Workers and Salaried Employees in Agriculture and Horticulture
 Sidetall 39 Pris kr. 7,00
 - 624 Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1973 *Wage Statistics*
for Workers in Mining and Manufacturing Sidetall 29 Pris kr. 7,00

- Nr. 625 Samferdselsstatistikk 1972 *Transport and Communication Statistics* Sidetall 167 Pris kr. 9,00
- 626 Barneomsorg 1972 *Child Welfare Statistics* Sidetall 55 Pris kr. 7,00
- 627 Hotellstatistikk 1973 *Hotel Statistics* Sidetall 61 Pris kr. 7,00
- 628 Bygge- og anleggsstatistikk 1972 *Construction Statistics* Sidetall 43 Pris kr. 7,00
- 629 Arbeidsmarkedstatistikk 1973 *Labour Market Statistics* Sidetall 97 Pris kr. 8,00
- 630 Folketallet i kommunene 1973-1974 *Population in Municipalities* Sidetall 41 Pris kr. 7,00
- 631 Lønnsstatistikk for statens embets- og tjenestemenn 1. oktober 1973 *Wage Statistics for Central Government Employees* Sidetall 77 Pris kr. 8,00
- 632 Fiskeritellingen 1. oktober 1971 III Fiskeredschap og sjøhus Fiskebåtenes eierforhold, verdi m.v., drivstoff og fangst Fiskernes inntekt og formue *Fishery Census III Fishing Gear and Sheds Ownership and Value etc., Fuel and Catch of the Fishing Boats Income and Property of the Fishermen* Sidetall 113 Pris kr. 9,00
- 633 Helsestatistikk 1972 *Health Statistics* Sidetall 95 Pris kr. 8,00
- 634 Utdanningsstatistikk Vaksenopplæring og folkeopplysning 1972-73 *Educational Statistics Adult Education and Popular Education* Sidetall 61 Pris kr. 7,00
- 635 Lønnsstatistikk for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet 3. kvartal 1973 *Wage Statistics for Workers in Public Construction Activity* Sidetall 35 Pris kr. 7,00
- 636 Statistisk fylkeshefte 1973 Akershus og Oslo Sidetall 201 Pris kr. 9,00
- 637 Statistisk fylkeshefte 1973 Buskerud Sidetall 163 Pris kr. 9,00
- 638 Statistisk fylkeshefte 1973 Rogaland Sidetall 183 Pris kr. 9,00
- 639 Statistisk fylkeshefte 1973 Hordaland Sidetall 215 Pris kr. 9,00
- 640 Statistisk fylkeshefte 1973 Sogn og Fjordane Sidetall 175 Pris kr. 9,00
- 641 Statistisk fylkeshefte 1973 Nordland Sidetall 231 Pris kr. 9,00
- 642 Statistisk fylkeshefte 1973 Troms Sidetall 169 Pris kr. 9,00
- 643 Kriminalstatistikk Reaksjoner 1972 *Criminal Statistics Sanctions* Sidetall 71 Pris kr. 7,00
- 644 Skogavvirking til salg og industriell produksjon 1972-73 *Roundwood Cut for Sale and Industrial Production* Sidetall 55 Pris kr. 7,00
- 645 Varehandelsstatistikk 1972 *Wholesale and Retail Trade Statistics* Sidetall 103 Pris kr. 8,00
- 646 Jaktstatistikk 1973 *Hunting Statistics* Sidetall 67 Pris kr. 7,00
- 647 Industristatistikk 1972 *Industrial Statistics* Sidetall 221 Pris kr. 9,00
- 648 Lønnsstatistikk 1973 *Wage Statistics* Sidetall 81 Pris kr. 8,00
- 649 Flyttestatistikk 1973 *Migration Statistics* Sidetall 75 Pris kr. 8,00
- 650 Sivilrettsstatistikk 1973 *Civil Judicial Statistics* Sidetall 41 Pris kr. 7,00
- 651 Utenrikshandel 1973 I *External Trade I* Sidetall 253 Pris kr. 11,00
- 652 Utdanningsstatistikk Avsluttet utdanning 1972-73 *Educational Statistics Education Finished* Sidetall 129 Pris kr. 9,00
- 653 Folkemengden etter alder og ekteskapelig status 31. desember 1973 *Population by Age and Marital Status* Sidetall 145 Pris kr. 8,00
- 654 Alkoholstatistikk 1973 *Alcohol Statistics* Sidetall 41 Pris kr. 7,00
- 655 Bøndenes inntekt og formue 1972 *The Holders' Income and Property* Sidetall 53 Pris kr. 8,00
- 656 Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket av politiet 1973 *Criminal Statistics Crimes Investigated by the Police* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
- 657 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart mars 1974 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Ocean Transport* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
- 658 Veitrafikkulykker 1973 *Road Traffic Accidents* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
- 659 Markedstall Folke- og bolig telling 1970 *Market Data Population and Housing Census* Sidetall 139 Pris kr. 9,00
- 660 Kredittmarkedstatistikk 1971-1972 *Credit Market Statistics* Sidetall 319 Pris kr. 11,00
- 661 Undervisningsstatistikk Universiteter og høyskoler Høstsemesteret 1971 *Educational Statistics Universities Autumn Term* Sidetall 163 Pris kr. 8,00
- 662 Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 II *The Time Budget Survey II* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
- 663 Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. mars 1974 *Wage Statistics for Employees in Wholesale and Retail Trade* Sidetall 31 Pris kr. 8,00
- 664 Skattestatistikk Inntektsåret 1972 *Tax Statistics Income Year* Sidetall 131 Pris kr. 9,00
- 665 Utenrikshandel 1973 Hefte II *External Trade II* Sidetall 263 Pris kr. 11,00
- 667 Kriminalstatistikk Fanger 1972 *Criminal Statistics Prisoners* Sidetall 51 Pris kr. 8,00
- 668 Veterinærstatistikk 1973 *Veterinary Statistics* Sidetall 81 Pris kr. 8,00
- 670 Skogstatistikk 1973 *Forestry Statistics* Sidetall 145 Pris kr. 9,00
- 671 Folkemengdens bevegelse 1973 *Vital Statistics and Migration Statistics* Sidetall 69 Pris kr. 8,00
- 673 Boforholdsundersøkelsen 1973 *Survey of Housing Conditions* Sidetall 175 Pris kr. 9,00
- 674 Finansinstitusjoner 1973 *Financial Institutions* Sidetall 113 Pris kr. 9,00
- 675 Utdanningsstatistikk Fag- og yrkesskoler og høyskoler 1. oktober 1972 *Educational Statistics Vocational Schools and Colleges* Sidetall 137 Pris kr. 8,00
- 676 Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1. oktober 1973 *Wage Statistics for Employees in Publicly Maintained Schools* Sidetall 61 Pris kr. 8,00
- 677 Rutebilstatistikk 1973 *Scheduled Road Transport* Sidetall 35 Pris kr. 7,00
- 678 Sosial hjemmehjelp 1973 *Social Home-Help Services* Sidetall 29 Pris kr. 7,00
- 679 Folke- og bolig telling 1970 I Folkemengden etter geografiske inndelinger *Population and Housing Census I Population by Geographical Divisions* Sidetall 195 Pris kr. 9,00

I serien Artikler fra Statistisk Sentralbyrå (ART):

- Nr. 55 Prognoser for de langsiktige endringer i sammensetningen av det private konsum *Long Term Forecasts for the Changes in the Composition of the Private Consumption* Sidetall 71 Pris kr. 8,00
- 56 Inhomogeneous Semi-Markov Processes, Select Actuarial Tables and Duration-Dependence in Demography *Inhomogene semimarkovprosesser, selekte aktuartabeller og varighets-avhengighet i demografi* Sidetall 54 Pris kr. 8,00
- 57 Revisjon av indeksene for utenrikshandelen *Revision of Indices for Foreign Trade* Sidetall 47 Pris kr. 7,00

I serien Artikler fra Statistisk Sentralbyrå (ART) (forts.):

- Nr. 58 Statistisk Sentralbyrås utvalgsundersøkelser: Elementer av det matematiske grunnlaget
The Sample Surveys of the Central Bureau of Statistics of Norway: Basic Mathematical Elements Sidetall 59 Pris kr. 8,00
- 59 Aktuelle skattetall 1973 *Current Tax Data* Sidetall 63 Pris kr. 8,00
- 60 Om oppstilling og bruk av regionalt nasjonalregnskap *Construction and Use of Regional National Accounts* Sidetall 74 Pris kr. 7,00
- 61 Levels of Error in Population Forecasts *Usikkerhetsnivåer ved befolkningsprognoser* Sidetall 46 Pris kr. 8,00
- 62 Statistisk Sentralbyrås regionale befolkningsframskrivninger Nåværende opplegg og utviklingsplaner 1974 *The Regional Population Projections of the Central Bureau of Statistics of Norway Current Procedure and Plans for the Future* Sidetall 25 Pris kr. 7,00
- 63 Estimering av makro-konsumfunksjoner for etterkrigstiden: Metodespørsmål og empiriske resultater *Estimating Aggregate Consumption Functions for the Post-War Period: Methodological Problems and Empirical Results* Sidetall 84 Pris kr. 8,00
- 64 Hvem har nytte av forbrukerservice? *To Whose Benefit is the Consumer Service?* Sidetall 22 Pris kr. 5,00
- 65 Bosettingskart over Norge 1970: Grunnlag, innhold og bruk *Map of the Population Distribution of Norway: Basis, Contents and Use* Sidetall 43 Pris kr. 7,00
- 66 Etterhåndsstratifisering og estimering innen del-bestander *Post-Stratification and Estimation within Subpopulations* Sidetall 49 Pris kr. 7,00
- 67 Klassifisering av kommunene i Norge 1974 *Classification of the Municipalities of Norway* Sidetall 56 Pris kr. 7,00
- 68 Estimating the Flexibility of the Marginal Utility of Money: An Errors-in-Variables Approach *Estimering av pengenes grensenyttefleksibilitet: et opplegg med feil i de variable* Sidetall 18 Pris kr. 5,00
- 69 Framskrivning av folkemengden i Norge 1973-2100 Et analytisk eksperiment *Population Projections for Norway An Analytic Experiment* Sidetall 100 Pris kr. 8,00
- 70 Aktuelle skattetall 1974 *Current Tax Data* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
- 71 Some Empirical Evidence on the Decreasing Scale Elasticity *Noen resultater for produktfunksjoner med fallende passuskoeffisient for norsk bergverk og industri* 1974 Sidetall 20 Pris kr. 5,00

I serien Statistiske analyser (SA):

- Nr. 6 Lønnsstruktur og lønnsutvikling 1960-1971 *Wage Structure and Wage Development* Sidetall 101 Pris kr. 9,00
- 7 Driftsformer i jordbruket *Types of Farming* Sidetall 99 Pris kr. 8,00
- 8 Produksjonsutviklinga i jordbruket 1925-1972 *Trend in Agricultural Production* Sidetall 223 Pris kr. 9,00
- 9 Dødelighetsutvikling og dødsårsaksmønster 1951-1970 *Mortality Trend and Mortality Pattern* Sidetall 209 Pris kr. 8,00
- 11 Folkerøystinga om EF Aktivitet blant veljarane *The Advisory Referendum on Norway's Accession to the EC Voters' Activity* Sidetall 63 Pris kr. 8,00
- 12 Regnskapsanalyse Industri og engroshandel *Accounting Analysis Manufacturing and Wholesale Trade* Sidetall Pris kr. 8,00

Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)
Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)

Nr.	4	Innføring i maskinregning. Hefte 1. Addisjonsmaskiner
"	5	Innføring i maskinregning. Hefte 2. Kalkulasjonsmaskiner
"	8	Framlegg til nordisk statistisk terminologi
"	9	Standard for næringsgruppering
"	13	Standard for handelsområder
"	19	Varenomenklatur for industristatistikken
"	22	Statistisk testing av hypoteser ved regresjonsberegninger
"	23	Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk
"	24	Standard for gruppering av sykdommer - skader - dødsårsaker i offentlig norsk statistikk
"	26	Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen
"	27	Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk. Fra Forbruksundersøkelsen 1958
"	28	Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk
"	29	Norsk-Engelsk ordliste
"	30	Lov, forskrifter og overenskomst om folkeregistrering
"	32	Konsumprisindeksens representantvarer. Gruppering etter leveringssektor og art

Price 10.00

Published by the University of Chicago Press, Chicago, Ill.
and in London by the University of Chicago Press